

Školní vzdělávací program

**Základní umělecká škola
Antonína Dvořáka
Příbram**

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Počet oborů, velikost školy.....	5
2.2 Historie a současnost	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce....	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky	6
3. Zaměření školy a její vize.....	7
3.1 Zaměření školy.....	7
3.2 Vize školy	7
4. Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	9
5.1 Organizace výuky v uměleckých oborech.....	9
5.2 Vzdělávací obsah hudebního oboru.....	10
5.2.1 Studijní zaměření Přípravné studium	11
5.2.2 Studijní zaměření Hra na klavír	14
5.2.3 Studijní zaměření Hra na klavír se zaměřením na hudbu populární, lidovou a jazzovou	20
5.2.4 Studijní zaměření Hra na housle	26
5.2.5 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	30
5.2.6 Studijní zaměření Hra na pozoun.....	34
5.2.7 Studijní zaměření Hra na tenor (baryton).....	38
5.2.8 Studijní zaměření Hra na trubku	42
5.2.9 Studijní zaměření Hra na klarinet.....	46
5.2.10 Studijní zaměření Hra na saxofon	51
5.2.11 Studijní zaměření Hra na lesní roh	56
5.2.12 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu.....	61
5.2.13 Studijní zaměření Hra na kytaru.....	65
5.2.14 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	70
5.2.15 Studijní zaměření Hra na akustickou kytaru	75
5.2.16 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	79
5.2.17 Studijní zaměření Sólový zpěv	84
5.2.18 Studijní zaměření Sborový zpěv	89
5.2.19 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje.....	92
5.2.20 Studijní zaměření Hra na akordeon	96
5.2.21. Studijní zaměření Hra na varhany a improvizace	101

5.2.22 Vyučovací předmět Hudební nauka	106
5.2.23 Vyučovací předmět Souborová a komorní hra.....	109
5.2.24 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru.....	110
5.2.25 Studijní zaměření Hra na tubu	114
5.2.26 Studijní zaměření Hra na violoncello	118
5.2.27 Studijní zaměření Hra na kontrabas.....	122
5.2.28 Studijní zaměření Hra na ukulele.....	126
5.2.29 Studijní zaměření Hra na mandolínu.....	130
5.2.30 Studijní zaměření Hra na bluegrassové banjo	134
5.2.31 Vyučovací předmět Rozšířená hudební nauka	139
5.3 Vzdělávací obsah výtvarného oboru.....	141
5.3.1 Přípravné studium.....	142
5.3.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba.....	143
5.4 Vzdělávací obsah tanečního oboru	153
5.4.1 Přípravná taneční výchova.....	154
5.4.2 Studijní zaměření Tanec.....	155
5.5 Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru	168
5.5.1 Přípravné studium.....	169
5.5.2 Studijní zaměření Dramatická tvorba.....	169
6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	185
7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	186
8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy.....	187
8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků.....	187
8.2 Vlastní hodnocení školy	188

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program
Základní umělecké školy Antonína Dvořáka Příbram

Motivační název: „Uměním ke kultivaci charakteru mladého člověka“

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola Antonína Dvořáka, Příbram

Adresa: Krátká 351, Příbram III, 261 01

IČO: 61 90 41 63

DIČ: CZ 61 90 41 63

IZO: 114 002 304

Jméno a příjmení ředitele: Ing. Petr Kollert, DiS.

Kontakty:

Telefon: 318 624 104

E-mail: zus_pribram@zuspb.cz

Web: [http:// www.zusantoninadvoraka.cz](http://www.zusantoninadvoraka.cz)

Zřizovatel:

Název: Město Příbram

Adresa: Tyršova 108, Příbram I, 261 19

IČO: 24 31 32

Kontakty:

Telefon: 318 402 211, 318 402 210

E-mail: e-podatelna@pribram.eu

Web: www.pribram.eu

Platnost dokumentu od: 1. září 2025

Razítko školy:

Podpis ředitele: Ing. Petr Kollert, DiS.

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů, velikost školy

Ve škole jsou vyučovány čtyři umělecké obory:

- **hudební obor (HO)**
- **taneční obor (TO)**
- **výtvarný obor (VO)**
- **literárně – dramatický obor (LDO)**

Současná cílová kapacita školy je 575 žáků.

2.2 Historie a současnost

Základní umělecká škola Krátká 351, Příbram III vznikla v roce 1991 administrativním rozdělením dvou budov jedné školy na dva samostatné subjekty. V tomtéž roce jsme od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR na naši žádost obdrželi povolení užívat v názvu školy jméno Antonína Dvořáka, jehož život a dílo jsou úzce spjaty s naším regionem. K datu 1. ledna 1996 získala škola právní subjektivitu zřizovací listinou jako příspěvková organizace města Příbram s názvem *I. základní umělecká škola Antonína Dvořáka Příbram*. Od 1. dubna téhož roku byla rozhodnutím Školského úřadu Příbram zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s plánovanou kapacitou 430 žáků. 23. května 2007 byl novou zřizovací listinou změněn název školy na *Základní umělecká škola Antonína Dvořáka Příbram*

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy je složen z učitelů, kteří splňují předepsanou odbornou způsobilost. Většina učitelů hudebního oboru jsou výkonní umělci, kteří se aktivně podílejí na kulturním dění v regionu. Škola má cca 36 zaměstnanců. Počet pedagogů a jejich profesní zaměření plně vyhovuje nabídce vzdělávání.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

V minulosti naše škola spolupracovala se školou v německém Freibergu, se ZUŠ Václava Talicha v Berouně, ZUŠ v Písku a Milevsku. Z hlediska dlouhodobých projektů lze zmínit nadstandardní periodické koncerty s titulem *Příbramská nokturna*, jejichž počet se zastavil v roce 2009 na úctyhodném čísle sto. Jednalo se o koncerty, na nichž účinkovali vedle nejtalentovanějších žáků školy i profesionální sólisté, komorní soubory či orchestry nejen z regionu, ale díky spolupráci s uměleckou agenturou *The Prague Concert Company* i ze zahraničí (Velká Británie, USA). Po ukončení cyklu *Příbramských nokturn* jsme po kratší odmlce začali pořádat obsahově podobné *Hudební podvečery ZUŠ*, které slovem provází Miloň Čepelka, člen Divadla Jára Cimrmana.

Samozřejmostí je pořádání pravidelných veřejných žákovských koncertů, vánočních besídek, koncertů ke Dni matek a koncertů absolventských. Ve škole pracuje i několik souborů a orchestrů: houslový soubor, kytarový soubor, Big band, orchestr Ladies and Gentlemen, estrádní orchestr a rockové kapely. Mímohudební obory pořádají svá samostatná veřejná vystoupení, obor výtvarný se prezentuje na veřejnosti četnými výstavami.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola vyučuje všechny čtyři umělecké obory v budově, která byla v roce 1991 pro její účely zrekonstruovaná. Jak již bylo výše zmíněno, prostory pro výuku přestávají stačit a snahou vedení je realizovat nástavbu stávajícího traktu. Užíváme 9 vybavených učeben pro hudební obor, třídu výtvarného oboru, která zároveň slouží k výuce hudební nauky a přípravné hudební výchovy. Výuka tanečního a literárně – dramatického oboru probíhá v koncertním zrcadlovém sále, vybaveném ozvučením a osvětlením. Třída výtvarného oboru využívá keramickou pec, hrnčířský kruh a projektor. Dále škola disponuje ICT vybavením, nabízí širokou paletu hudebních nástrojů, které je možné zapůjčovat žákům. Lze tedy konstatovat, že podmínky pro práci školy jsou vyhovující, celkové materiální vybavení školy odpovídá běžným standardům, s odkazem na potřebu realizace nástavby hlavní části budovy.

3. Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy

Jsme školou, která se dlouhodobě a koncepčně snaží o zachování a zrovnoprávnění všech čtyř uměleckých oborů. Upřednostňujeme klasický styl výuky, poskytujeme však dostatečný prostor prosazování moderních trendů. Naším cílem není pouze připravovat žáky na případnou profesionální uměleckou dráhu, máme na zřeteli i uspokojení potřeb méně nadaných jedinců, které se snažíme vychovávat ke kladnému vztahu ke zvolenému uměleckému oboru. Máme dlouholetou zkušenost, že drtivá většina našich absolventů vyzrává i díky studiu na naší škole v charakterní a bezproblémové osobnosti, kterým se v profesním životě daří uplatnit v různých oborech.

3.2 Vize školy

Vizi školy je otevřenost novým trendům a informacím v jednotlivých uměleckých oborech a jejich předávání našim žákům. Vycházíme vstříc potřebám a zájmu žáků, tak aby se mohli profilovat v žánru, kterému se chtějí věnovat. Chceme pokračovat v dobré spolupráci s městem Příbram jako zřizovatelem a využívat školní soubory a orchestry při akcích pořádaných v našem regionu. Naší ambicí je být součástí kulturního dění ve městě a okolí a pokračovat v dobré spolupráci s rodičovskou veřejností.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- vedeme žáky k utváření vlastního názoru a konzultujeme jejich názory na umělecké dílo
- motivujeme žáky k návštěvě koncertů, divadelních představení a výtvarných výstav
- umožňujeme žákům vybrat si umělecké směřování (hudba klasická, populární)
- motivujeme žáky ke školním či mimoškolním vystoupením
- používáme audiovizuální techniku k seznámení žáků s historií a současností oboru
- využíváme internet k seznámení žáků s interpretačním uměním předních českých i zahraničních umělců (např. YouTube)
- umožňujeme žákům podílet se na výběru studijních materiálů v rámci daných požadavků

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- pravidelným zadáváním, kontrolou, hodnocením úkolů a předváděním způsobu nácviku vedeme žáky k samostatné domácí přípravě
- dbáme na zásady chování a práce v kolektivních předmětech a hudebních souborech
- hodnocením práce a chováním v kolektivu vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti za společné dílo

Strategie pro kompetence kulturní

- vedeme žáky k úctě ke kulturním hodnotám a tradicím
- seznamujeme žáky s kulturním děním v regionu i mimo něj
- vedeme žáky k návštěvě a k účinkování na koncertech různých žánrů a ke kulturnímu chování při akcích

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Organizace výuky v uměleckých oborech

Studium je rozděleno do dvou stupňů, I.stupeň v délce sedmi let a II. stupeň v délce čtyř let. Výuka probíhá ve dvou formách – individuální a kolektivní. Předměty a jejich forma výuky jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření. I. stupeň obsahuje přípravné studium jednoleté nebo dvouleté. Forma výuky tohoto přípravného studia je kolektivní, v hudebním oboru s možností individuální nebo skupinové výuky hry na nástroj nebo sólového zpěvu. Uchazeč může být přijat také do studia pro dospělé. Studium pro dospělé je určeno uchazečům od osmnácti let věku a nemá přípravné studium. Vzdělávací obsah zvolených předmětů příslušného studijního zaměření studia pro dospělé vymezuje učitel vždy na jeden školní rok a uvede jej v individuálním studijním plánu žáka. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně. Toto studium má v hudebním oboru převážně individuální formu, v ostatních oborech kolektivní formu.

Přijímání žáků ke studiu

1. Do přípravného studia jsou přijímáni uchazeči ve věku od 5 let, kteří mají předpoklad ke studiu.
2. Do základního studia I. a II. stupně a studia pro dospělé jsou uchazeči přijímáni na základě úspěšného vykonání talentové zkoušky před zkušební komisí, členy komise jmenuje ředitel školy.

Organizace výuky

Výuka žáků podle § 109 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, probíhá ve čtyřech etapách:

- **v přípravném studiu** pro žáky ve věku od 5 let
 - **v základním studiu I. stupně** pro žáky ve věku od 7 let
 - **v základním studiu II. stupně** pro žáky ve věku od 14 let
 - **studium pro dospělé** pro žáky ve věku od 18 let
-
- přihlásí-li se ke studiu žák starší než je spodní hranice uvedená v předchozích bodech, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky
 - přejde-li žák v průběhu studia na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje od ročníku, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky
 - žák může ve výjimečných případech postoupit do vyššího ročníku v pololetí na základě komisionální zkoušky
 - začne-li žák docházku do II. stupně studia bez předchozího absolvování I.stupně, začíná plnit školní výstupy I.stupně. Výstupy jsou stanoveny v tematickém plánu, který je v tomto případě stanoven na delší časový úsek, než jeden školní rok

Oba stupně základního studia jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, která má formu veřejného či interního absolventského koncertu, účasti na výstavě, přehlídce, závěrečné hodnotící práce nebo komisionální zkoušky a žákovi je vydáno závěrečné vysvědčení.

5.2 Vzdělávací obsah hudebního oboru

Charakteristika hudebního oboru

V hudebním oboru nabízíme žákovi možnost vzdělávání v hudbě a umožníme umělecký růst na základě jeho zájmu a potřeb. V případě zájmu o další studium na školách s uměleckým zaměřením (konzervatoř, HAMU, PF VŠ) připravíme žáka k přijímacím zkouškám na zvolený typ školy. Vychováváme umělce pro působení v regionu na amatérské či profesionální úrovni.

Žák může v průběhu studia přestoupit na jiný nástroj, případně studovat více oborů současně. V rámci studia nástroje může volit mezi hudbou klasickou a populární nebo studovat obě oblasti najednou a stát se hudebníkem s širšími možnostmi uplatnění.

Povinnou součástí hudebního oboru je předmět Hudební nauka, který je realizován formou kolektivní výuky a minimálně jeden předmět z nabídky povinně volitelných kolektivních předmětů.

Součástí studia v hudebním oboru jsou rovněž veřejné produkce žáků ve formě koncertů a veřejných vystoupení a účast na koncertech pořádaných školou nebo návštěva koncertů v regionu.

V naší škole nabízíme tato studijní zaměření:

Hra na klavír, Hra na klavír se zaměřením na hudbu populární, lidovou a jazzovou, Hra na housle, Hra na zobcovou flétnu, Hra na pozoun, Hra na tenor (baryton), Hra na trubku, Hra na klarinet, Hra na saxofon, Hra na lesní roh, Hra na příčnou flétnu, Hra na kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Hra na akustickou kytaru, Hra na basovou kytaru, Hra na bicí nástroje, Hra na elektronické klávesové nástroje, Hra na varhany a improvizace, Hra na akordeon, Sólový zpěv a Sborový zpěv.

Formy výuky

- **individuální** (výuka hry na hudební nástroj, sólový zpěv)
- **kolektivní** (přípravná hudební výchova (PHV), hudební nauka, hudební soubory a pěvecký sbor)

5.2.1 Studijní zaměření Přípravné studium

V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem dětí o hudbu a na základě těchto předpokladů jsou rozvíjeny jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivizuje a podněcuje se jejich tvořivost v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků se zřetelem na možnosti jejich dalšího studia v základní umělecké škole.

Přípravné studium je realizované formou:

Přípravná hudební výchova (PHV) pro žáky od 5 let

Příprava ke hře na hudební nástroj pro žáky od 5 let

Příprava k sólovému zpěvu pro žáky od 5 let

Učební plán - varianta 1:

dvouleté přípravné studium - kolektivní forma výuky s výukou hry na nástroj nebo sólový zpěv

	1. ročník		2. ročník	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1	1	1
Příprava ke hře na hudební nástroj / k sólovému zpěvu		0,5 – 1	1	1

Učební plán - varianta 2:

dvouleté přípravné studium - kolektivní forma výuky s výukou hry na nástroj nebo sólový zpěv

	1. ročník		2. ročník	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1		1	
Příprava ke hře na hudební nástroj / k sólovému zpěvu	1		1	

Učební plán - varianta 3:

dvouleté přípravné studium - kolektivní forma výuky

	1. ročník		2. ročník	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1	1	1

Učební plán - varianta 4:

jednoleté přípravné studium - kolektivní forma výuky s výukou hry na nástroj nebo sólový zpěv

	1. ročník	
	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova	1	
Příprava ke hře na hudební nástroj / k sólovému zpěvu	1	

Učební plán - varianta 5:

jednoleté přípravné studium - kolektivní forma výuky

	1. ročník
Přípravná hudební výchova	1

Poznámky:

1. Předmět Přípravná hudební výchova se realizuje ve dvou ročnících pro žáky, kteří nastoupí do školy ve věku od 5 – 6 let (předškoláci) nebo v jednom ročníku pro žáky od 6 – 7 let.
2. Žák může navštěvovat Předmět Příprava ke hře na hudební nástroj / k sólovému zpěvu od začátku školního roku nebo od 2. pololetí 1. ročníku dle jednotlivých variant učebních plánů a možností školy.
3. Výuka předmětu Příprava ke hře na hudební nástroj / k sólovému zpěvu probíhá v počtu 1 – 3 žáci na hodině

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

1. ročník

Žák

- ztvárňuje hudbu pohybem
- rytmicky deklamuje dětská říkadla
- zpívá jednoduché písně
- popíše pojmy zvuk a tón
- ovládá a využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře
- opakuje jednoduché melodie při hře na ozvěnu

2. ročník

Žák

- si osvojuje správnou intonaci pomocí známých písní
- zpívá na základě svých dispozic
- rozliší délky not a pomlk a pojmenuje je
- rozliší melodii vzestupnou a sestupnou
- rytmitizuje říkadla
- vytleská krátké rytmické útvary a zopakuje je
- reaguje na změny dynamiky a tempa hudby
- orientuje se v notové osnově c^1 - c^2 v houslovém klíči
- odliší forte a piano
- zazpívá krátký hudební motiv
- rozezná a pohybově vyjádří rychle – pomalu, silně – potichu, vysoko – hluboko, vesele – smutně

Vyučovací předmět: Příprava ke hře na hudební nástroj

1. ročník

Žák

- zopakuje rytmický motiv
- prokáže fyzické, manuální a motorické schopnosti potřebné k ovládnutí nástroje
- zahraje tóny silně a slabě
- získává základní návyky

2. ročník

Žák

- popíše a předvede správné sezení, držení nástroje, držení rukou, postavení prstů a uvolněný hrací aparát
- rozlišuje charakter hudby, tempo a dynamiku
- zahraje podle sluchu jednoduchou melodii (lidová píseň) od různých tónů

Vyučovací předmět: Příprava k sólovému zpěvu

1. ročník

Žák

- zopakuje rytmický motiv
- získává základní návyky
- zpívá na základě svých dispozic rytmicky a intonačně čistě
- používá svůj hlas přirozeně

2. ročník

Žák

- rozlišuje charakter hudby, tempo a dynamiku
- zazpívá podle sluchu jednoduchou melodii (lidová píseň) od různých tónů
- při zpěvu využívá základy správného dýchání
- reaguje na základní požadavky dirigenta

5.2.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika

Klavír zůstává oblíbeným hudebním nástrojem od pozoruhodného konstrukčního řešení italského výrobce cembal Bartolomea Cristoforiho v 90. letech 17. století až do dnešních dní. Není to tak dávno, co bylo možné najít piano téměř v každé domácnosti. Jeho široké uplatnění jako nástroje sólového i doprovodného ho staví do výjimečného postavení mezi ostatními nástroji.

Naší prioritou je vytvořit u dítěte trvalý vztah k hudbě a zvolenému nástroji, vštěpit mu pianistické dovednosti a návyky, aby bylo později schopno samostatně studovat, tvořit a realizovat hudební díla jak v sólové, tak i v komorní oblasti.

Znalost hry na klavír je nezbytným předpokladem pro pracovníky všech hudebních profesí i profesí přírodních, např. ladiče, tanečníky, učitelky mateřských škol apod.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na klavír jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Žák je zařazen do povinně volitelného předmětu Skupinové praktikum nebo předmět Sborový zpěv na návrh třídního učitele v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Předmět Skupinové praktikum obsahuje tyto činnosti: Čtyřruční hra, Korepetice, Souborová a Komorní hra.
3. Žák může navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu, a to na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáky, kteří vykazují vynikající studijní výsledky nebo se připravují k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na klavír

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- pozná a čte noty v houslovém a basovém klíči
- se orientuje po klaviatuře v celém jejím rozsahu
- odliší ve hře hlavní dynamické stupně (f, mf, p) stejně jako přechody mezi nimi (crescendo, decrescendo)
- se pohybuje po klaviatuře pravou rukou nejen v rámci pětiprstové polohy
- rozliší základní druhy úhozů: portamento, legato, staccato a pozná jejich označení v notovém textu
- zahraje s učitelem čtyřruční hru
- zahraje najednou dva i více tónů

2. ročník

Žák

- pojmenuje všechny noty v houslovém i basovém klíči v rozsahu studované skladby
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- hraje stupnice C dur až E dur protipohybem přes dvě oktávy + T5 s obraty formou legata, staccata a rozloženě každou rukou zvlášť
- hraje dvojhmaty
- realizuje hru z paměti (alespoň 1 skladbičku nebo písničku za pololetí)
- hraje na hodině s učitelem tři a čtyřruční hru

3. ročník

Žák

- hraje skladby za pomoci pedálu (tam, kde je to potřebné)
- dokáže zahrát z listu jednoduché cvičení (každou rukou zvlášť nebo navazováním rukou)
- interpretuje lehčí polyfonní skladbičku
- rozumí pojům valčík, polka
- používá všechny dosud probrané technické i výrazové prvky
- interpretuje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll od bílých kláves rovným pohybem (popř. protipohybem) s akordy
- s pomocí učitele rozpoznává charakter studované skladby a volí přiměřené výrazové prostředky – tempo, dynamiku, artikulaci (ve smyslu užitého úhozu)
- samostatně používá dynamická označení
- orientuje se ve hře z listu na úrovni skladeb 1. ročníku
- dynamicky i úhozově odliší hru pravé a levé ruky
- snaží se o vyrovnanost při hře etud v rychlejším tempu
- navštěvuje skupinové praktikum

5. ročník

Žák

- využívá dle svých schopností technické prvky ve skladbách různých hudebních stylů
- hraje vybrané stupnice v rovném pohybu
- hraje z listu na úrovni skladeb 1. a 2. ročníku
- při hře používá základy pedalizace a sluchově je kontroluje
- doprovází lidovou píseň základními harmonickými funkcemi (T, S, D)

6. ročník

Žák

- plynule hraje vybrané stupnice a akordy v rovném pohybu (dle svých možností i kombinovaně)
- hraje jednoduchou polyfonní skladbu
- skladbu samostatně pedalizuje podle sluchu a harmonických změn
- hraje z paměti skladbu přiměřenou svým technickým a výrazovým schopnostem
- dle sluchu rozpozná durovou i mollovou stupnici (včetně aiolské, harmonické, melodické) a objasní rozdíly mezi nimi
- hraje z listu

7. ročník

Žák

- umí zhodnotit výkon, vyjádří se ke svému výkonu i výkonu jiných interpretů
- hraje stupnice dur a moll kombinovaně s akordy k dané stupnici
- poznává samostatně novou hudební literaturu
- uplatňuje získané dovednosti při hře z listu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylových období

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- navazuje na dovednosti získané během studia 1. stupně a opakuje si technické prvky podle potřeby
- se aktivně zapojuje do komorní hry
- nacvičuje skladby s větší mírou samostatnosti, zejména co se týče zpracování prstokladů, pedalizace a vycvičování technicky obtížných úseků

II. ročník

Žák

- projevuje svůj zájem o hudbu mj. při volbě repertoáru
- nacvičuje oktavovou techniku

III. ročník

Žák

- zvládá repertoár širšího rozsahu
- dbá na precizní a detailně promyšlenou hru

IV. ročník

Žák

- hraje čtyřručně náročnější skladby
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- využívá všechny dosud probrané technické prvky při studiu klavírních skladeb

Vyučovací předmět: Skupinové praktikum

Základní studium I. stupně

4. – 5. ročník

Žák

- užívá základní návyky a dovednosti ve čtyřruční hře
- správně a uvolněně sedí se spoluhráčem u nástroje
- se seznamuje s elementární literaturou pro čtyřruční hru
- respektuje práci vlastní i druhých
- provádí zvukovou kontrolu při čtyřruční hře
- hraje party primo i secondo
- jednoduše pedalizuje
- doprovodí jednoduchou skladbičku nebo písničku (žáka nižšího ročníku – flétna, housle, klarinet, zpěv)
- zahraje jednoduchý doprovod pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- je schopen kvalitní souhry s nástrojem

6. – 7. ročník

Žák

- je schopen kvalitní souhry
- uplatňuje veškeré schopnosti a dovednosti získané v individuálním studiu
- provádí sluchovou sebekontrolu i kontrolu celku
- se seznamuje s literaturou pro čtyřruční hru
- respektuje práci vlastní i druhých
- dodržuje zásady interpretace a její stylovost
- přizpůsobí tempo, dynamiku, výraz a agogiku nástroji, s nímž hraje, a dbá na kvalitní souhru
- uplatňuje dovednosti získané ze studia hlavního nástroje
- dodržuje rytmus a tempo a vede tím mladšího spolužáka k vyrovnané hře
- doprovodí žáka nižšího ročníku na postupových zkouškách (minimálně 1 skladbičku nebo písničku)
- volí k dané skladbě stylově vhodný doprovod

Základní studium II. stupně

I. – II. ročník

Žák

- hraje stále náročnější skladby ve čtyřručních úpravách
- získává základní dovednosti a návyky ve čtyřruční hře
- se spoluhráčem konzultuje a řeší způsob interpretace vybrané skladby
- doprovodí skladby různých stylových období
- pohotově reaguje na případné chyby interpreta
- s pomocí pedagoga zvládá repertoár širšího rozsahu
- korepetuje mladší žáky dle svých možností a schopností

III. – IV. ročník

Žák

- dodržuje zásady interpretace a její stylovost
- nezávisle na svém partu vnímá interpretovanou skladbu jako celek
- zvládá repertoár širšího rozsahu
- doprovodí žáka vyššího ročníku prvního stupně
- zahraje i složitější doprovody a při hře spolupracuje se sólistou, je mu oporou a dbá na kvalitní souhru s nástrojem
- neupřednostňuje svou hru před hrou sólového nástroje, hraje jemně a vkusně v závislosti na skladbě a daném období
- v závislosti na svých schopnostech a schopnostech sólisty zahraje nastudovanou skladbu na koncertě či jiném veřejném vystoupení pořádaném školou

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.3 Studijní zaměření Hra na klavír se zaměřením na hudbu populární, lidovou a jazzovou

Charakteristika

Školní vzdělávací program umožňuje učiteli volnější přístup k výuce a dle talentu žáka možnost vybrat přiměřenou učební látku, která žáka bude nejen bavit, ale připraví jej co nejlépe do hudebního života.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír se zaměřením na hudbu populární, lidovou a jazzovou	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinové praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na klavír se zaměřením na hudbu populární, lidovou a jazzovou jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Žák je zařazen do povinně volitelného předmětu Skupinové praktikum nebo předmět Sborový zpěv na návrh třídního učitele v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Předmět Skupinové praktikum obsahuje tyto činnosti: Čtyřruční hra, Korepetice, Souborová a Komorní hra.
3. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
4. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
5. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáky, kteří vykazují vynikající studijní výsledky nebo se připravují k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Studijní zaměření Hra na klavír se zaměřením na hudbu populární, lidovou a jazzovou

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- popíše nástroj
- dodržuje správné držení těla při hře na klavír a správné postavení ruky na klaviatuře
- pozná a čte noty v houslovém klíči (c1 – g2) a basovém klíči
- rozliší hlavní dynamická označení (f, mf, p) stejně jako přechody mezi nimi (crescendo, decrescendo)
- zahraje legato, staccato
- zahraje v jednoduchých úpravách lidové i umělé písničky a cvičení ze školy – základy klavírní hry
- zahraje s učitelem tříručně a čtyřručně
- účastní se buď jako hráč či jako posluchač žákovských koncertů

2. ročník

Žák

- zdokonalí techniku hry v souvislosti s hraním jednoduchých etud
- dbá na kvalitu klavírního tónu a dynamická odstínění
- hraje stupnice C dur až E dur v protipohybu, hraje akordy dur, T5 s obraty
- rozliší základní tempa – rychle, pomalu atd.
- zahraje v jednoduchých úpravách lidovou a populární hudbu po dohodě s učitelem
- hraje s učitelem nebo se spolužákem tříručně či čtyřručně

3. ročník

Žák

- hraje s využitím pedálu
- na základě hraní etud a stupnic dále zdokonalí techniku hry
- hraje ve shodě s učitelem skladby z hudby populární, lidové či klasické
- vysvětlí pojmy valčík, polka, menuet, tango atd.

4. ročník

Žák

- zdokonalí techniku hry v rámci hraní etud či stupnice
- provádí sluchovou analýzu
- zahraje základní melodické ozdoby
- používá náročnější rytmické útvary
- zahraje jednoduché skladby z listu
- zná základní harmonické značky (T, S, D)
- se účastní jako hráč či posluchač žákovských koncertů
- se podle svých individuálních schopností zapojuje jako hráč do komorních či jiných hudebních seskupení orientovaných víceméně na hudbu populární

5. ročník

Žák

- zahraje skladby různých hudebních stylů
- zlepší své sluchové dovednosti
- rozliší základní harmonické funkce
- hraje z listu jednoduché skladby

6. ročník

Žák

- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu
- doprovodí skladbu dle harmonických značek
- rozšíří po dohodě s vyučujícím repertoár z oblasti populární, lidové či klasické hudby
- se účastní jako hráč či posluchač žákovských koncertů nebo různých akcí pořádaných školou

7. ročník

Žák

- propojí své technické a výrazové dovednosti při interpretaci
- vysvětlí a zahraje složitější harmonické značky (9, 11)
- rozliší sluchem typ akordo (durový, mollový, zmenšený, zvětšený)
- určí slohové období skladby
- hraje z listu podle harmonických značek
- zahraje jazzové skladby dle svých schopností

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá dovednosti získané během studia prvního stupně
- zdokonalí techniku hry hraním obtížnějších etud
- si rozšíří znalosti v oblasti harmonických značek a jejich praktické využití

II. ročník

Žák

- zahraje oktavovou techniku
- se žánrově a stylově vyhraňuje
- vysvětlí pojmy tóninový skok, diatonická modulace

III. ročník

Žák

- rozvíjí invenci v oblasti populární a jazzové hudby
- si rozšíří znalosti různých hudebních žánrů
- ovládá hudební formu různých skladeb
- vysvětlí notaci různých hudebních nástrojů

IV. ročník

Žák

- doprovází z listu populární či lidovou píseň
- interpretuje obtížnější harmonické značky
- ovládá stylistické prvky základních hudebních žánrů

Vyučovací předmět: Skupinové praktikum

Základní studium I. stupně

4. – 5. ročník

Žák

- užívá základní návyky a dovednosti ve čtyřruční hře
- správně a uvolněně sedí se spoluhráčem u nástroje
- se seznamuje s elementární literaturou pro čtyřruční hru
- respektuje práci vlastní i druhých
- provádí zvukovou kontrolu při čtyřruční hře
- hraje party primo i secondo
- jednoduše pedalizuje
- doprovodí jednoduchou skladbičku nebo písničku (žáka nižšího ročníku – flétna, housle, klarinet, zpěv)
- zahraje jednoduchý doprovod pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- je schopen kvalitní souhry s nástrojem

6. – 7. ročník

Žák

- je schopen kvalitní souhry
- uplatňuje veškeré schopnosti a dovednosti získané v individuálním studiu
- provádí sluchovou sebekontrolu i kontrolu celku
- se seznamuje s literaturou pro čtyřruční hru
- respektuje práci vlastní i druhých
- dodržuje zásady interpretace a její stylovost
- přizpůsobí tempo, dynamiku, výraz a agogiku nástroji, s nímž hraje, a dbá na kvalitní souhru
- uplatňuje dovednosti získané ze studia hlavního nástroje
- dodržuje rytmus a tempo a vede tím mladšího spolužáka k vyrovnané hře
- doprovodí žáka nižšího ročníku na postupových zkouškách (minimálně 1 skladbičku nebo písničku)
- volí k dané skladbě stylově vhodný doprovod

Základní studium II. stupně

I. – II. ročník

Žák

- hraje stále náročnější skladby ve čtyřručních úpravách
- získává základní dovednosti a návyky ve čtyřruční hře
- se spoluhráčem konzultuje a řeší způsob interpretace vybrané skladby
- doprovodí skladby různých stylových období
- pohotově reaguje na případné chyby interpreta
- s pomocí pedagoga zvládá repertoár širšího rozsahu
- korepetuje mladší žáky dle svých možností a schopností

III. – IV. ročník

Žák

- dodržuje zásady interpretace a její stylovost
- nezávisle na svém partu vnímá interpretovanou skladbu jako celek
- zvládá repertoár širšího rozsahu
- doprovodí žáka vyššího ročníku prvního stupně
- zahraje i složitější doprovody a při hře spolupracuje se sólistou, je mu oporou a dbá na kvalitní souhru s nástrojem
- neupřednostňuje svou hru před hrou sólového nástroje, hraje jemně a vkusně v závislosti na skladbě a daném období
- v závislosti na svých schopnostech a schopnostech sólisty zahraje nastudovanou skladbu na koncertě či jiném veřejném vystoupení pořádaném školou

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.4 Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika

Housle řadíme do skupiny nástrojů strunných-smyčcových, společně s violou, violoncellem a kontrabasem. Housle vznikly v první polovině 16. století z nástroje lira da braccio. Kolébkou houslí je severní Itálie. V 18. století byla založena Andreem Amatim známá houslařská škola v italské Cremoně a z té vzešla řada vynikajících mistrů (Andrea Guarneri, Antonio Stradivari). Z novodobých českých mistrů houslařů vyniká rodina Františka Špidleny a Antonína Pilaře. Houslové oddělení se zaměřuje hlavně na klasickou hudbu. Od čtvrtého ročníku všichni žák povinně navštěvují předmět Souborová a komorní hra. Preferujeme zapojení žáků do hry v duu a triu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na housle jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia na ZUŠ.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na housle

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základní držení těla a nástroje při hře (ukáže základní držení těla a nástroje)
- si osvojí základy správné funkce pravé a levé ruky (celková uvolněnost, koordinace pohybů pravé a levé ruky)
- přirozeně a lehce drží smyčec
- ovládá hru celým smyčcem a polovinami
- správně klade prsty na struny v první poloze (v dur prstokladu)
- předvede smyky détaché a legato

2. ročník

Žák

- ovládá hru v základních prstokladech dur a moll
- využívá pohyblivost prstů levé ruky
- uvolní zápěstí formou cviku jako základní prvek hry détaché
- hraje smyk détaché, legato a jejich kombinace
- při hraní rozliší dynamiku p, mf, f
- zahraje stupnici dur přes jednu oktávu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu (lidovou píseň)

3. ročník

Žák

- využívá při hře na nástroj správné držení těla a držení nástroje
- hraje smyky détaché, legato, staccato a jejich kombinace
- rozlišuje dur a moll prstoklad na všech strunách
- zvládá rychlost a plynulost tahu smyčce, využívá dynamiku
- hraje jednoduché dvojhmady
- zahraje stupnici dur s kvintakordem různými způsoby přes jednu oktávu
- hraje z paměti jednoduché skladby

4. ročník

Žák

- realizuje hru ve třetí poloze
- použije jednoduché výměny v první a třetí poloze
- tvoří kvalitní tón s využitím dynamického odstínění
- zahraje jednoduché dvojhmady v první poloze
- při hře použije vibrato
- se uplatňuje v komorní nebo souborové hře

5. ročník

Žák

- hraje v první a třetí poloze a spojuje tyto polohy pomocí výměn
- zdokonalí techniku pravé a levé ruky
- zahraje stupnici dur přes dvě oktávy s využitím třetí polohy
- ovládá základní smyčcovou techniku a rozšiřuje ji o nové technické a dynamické prvky
- navrhne vlastní dynamiku v realizované skladbě a svůj návrh zdůvodní
- při reprodukci skladeb vyjádří svůj osobitý projev
- hraje skladby většího rozsahu

6. ročník

Žák

- uplatní intonační jistotu při hře v polohách
- ovládá další vyšší polohy a jejich výměnu
- zahraje stupnici dur přes tři oktávy
- uplatňuje správné vibrato
- hraje z listu jednoduché skladby

7. ročník

Žák

- ovládá obtížnější způsoby smyku a jejich kombinace
- použije plynulé výměny do vyšších poloh
- se orientuje v polohách
- zahraje durovou stupnici s kvintakordem přes tři oktávy
- samostatně nastuduje kratší skladbu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- dbá na intonační jistotu a přesnost hry v polohách
- využívá pohyb levé ruky po celém hmatníku
- pozná jednotlivá stylová období

II. ročník

Žák

- plně využívá všechny druhy smyků a jejich kombinace
- uplatní pohotovost při hře z listu
- sebekriticky zhodnotí svůj výkon

III. ročník

Žák

- rozvíjí technickou úroveň hry na nástroj a osobitý projev
- samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb
- je schopen intonační a tónové sebekontroly

IV. ročník

Žák

- interpretuje skladby různých stylových období
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu a výrazovými prostředky
- samostatně nastuduje složitější skladby, kde využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- dokáže se uplatnit v souborech nejrozumnějšího obsazení a žánrového zaměření

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.5 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

Zobcová flétna je krásný hudební nástroj s bohatou literaturou a historií sahající až do doby středověku. Od 14. století, kdy repertoár zobcové flétny tvořily především tance, přes vícehlasé skladby renesančních mistrů určené pro consort zobcových fléten (rodiny stejných nástrojů v různých velikostech), došel tento nástroj k vrcholu v době baroka. Také proto dnes hrajeme na kopie fléten postavených v baroku. Zobcová flétna se vytratila z profesionálního hudebního života kolem poloviny 18. století kvůli tehdejším nárokům na dynamiku a tónový rozsah. K znovuoživení zájmu začalo docházet na přelomu 19. a 20. století. Přicházeli první profesionální hráči, skladatelé komponující pro zobcovou flétnu a hlavně byla znovuobjevena zapomenutá díla ze 17. a 18. století.

V dnešní době je na zobcovou flétnu znovu pohlíženo jako na svébytný nástroj a ne pouze jako na nástroj přípravný bez širšího uplatnění. Dnes už je možné pokračovat ve studiu jak na konzervatořích, tak i vysokých školách.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na zobcovou flétnu jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia na ZUŠ.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- rozloží a sestaví nástroj, vyjmenuje jeho části, čísla tónových otvorů
- má vybudované základní návyky pro přirozený, stabilní postoj a vyvážené držení nástroje
- hraje na sopránový nástroj v rozsahu g1 – d2
- hraje noty a pomlky čtvrtové až celé ve 4/4
- provádí dechová a prstová cvičení
- zahraje jednoduchou skladbu s doprovodem učitele (2 flétny/klavír/kytara)

2. ročník

Žák

- vyjmenuje opěrné body pro držení flétny, tuto znalost aplikuje v praxi
- ovládá dechová cvičení na podporu bráničního dýchání
- hraje na sopránový nástroj v rozsahu c1 – f2 diatonicky včetně tónů fis1, b1, cis2
- hraje noty a pomlky osminové až celé ve 4/4, 3/4, 3/8 a 6/8 taktu
- hraje tenuto, legato a staccato
- hraje stupnice a tónické kvintakordy C dur, D dur, F dur, d moll aiolskou
- interpretuje renesanční a středověké tance, lidové písně a drobné moderní skladby
- hraje v duu s učitelem

3. ročník

Žák

- ovládá brániční dýchání
- hraje na sopránový nástroj v rozsahu c1 – c3 chromaticky
- hraje stupnice a tónické kvintakordy do 2# a 2b, mollové jen aiolské
- dovede rozeznat charakter a náladu skladeb
- hraje v duu či triu se spolužáky nebo s učitelem
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník

Žák

- hraje na altový nástroj a čte zápis altové flétny (pokud fyzické dispozice umožní)
- má základní návyky pro hru v souboru
- vědomě ovládá dýchací svaly
- hraje durové, molové aiolské, harmonické a melodické stupnice do 2# a 2b a jejich tónické kvintakordy
- ovládá první melodické ozdoby (trylek, nátryl)

5. ročník

Žák

- osvojené návyky správného postoje, držení flétny, tvorby tónu a prstové techniky přenesse na altový nástroj
- hraje na altový nástroj v rozsahu f1 – d3
- hraje stupnice do 3# a 3b a jejich tónické kvintakordy
- za pomoci učitele dokáže vytvářet vlastní technická cvičení
- využívá artikulaci jako výrazový prostředek

6. ročník

Žák

- hraje na altový nástroj v rozsahu f1 – f3
- hraje stupnice do 3# a 3b, tónické kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy
- pokud fyzické dispozice dovolí, hraje v souboru na tenor a bas
- za pomoci učitele je schopen vytvářet jednoduché variace na dané téma

7. ročník

Žák

- dle fyzických možností hraje na tenor a bas, čte noty v F klíči
- na odpovídající úrovni interpretuje středověké a renesanční skladby, raně barokní sonáty, sonáty či suity vrcholného baroka i moderní skladby soudobých autorů
- přednese pestrý absolventský program
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon i výkon druhých

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- ovládá dvojité jazyk „d – g“, „t – k“
- samostatně zvládá intonační problematiku
- dovede vědomě pracovat na dechové technice ve stresových situacích
- bezpečně se orientuje v hmatech na nástrojích in C, in F a čte basový klíč
- v souboru hraje na všechny typy fléten

II. ročník

Žák

- za pomoci učitele používá alternativní hmaty
- bezpečně se orientuje ve stupnicích dur a moll do 4# a 4b a v příslušných akordech
- ovládá základní transpozice a oktavování
- za pomoci učitele dokáže analyzovat strukturu skladby

III. ročník

Žák

- za pomoci učitele používá trylkové hmaty
- dbá na přirozený postoj a držení nástroje jak ve stoje, tak i vsedě
- samostatně vytváří jednoduché variace
- dovede porovnat specifika jednotlivých hudebních stylů

IV. ročník

Žák

- ovládá trylkové a alternativní hmaty
- rozlišuje různé druhy zdobení a je schopen je vhodně použít
- analyzuje strukturu skladby
- orientuje se v repertoáru zobcové flétny od středověku po současnou literaturu
- přednese pestrý absolventský program

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.6 Studijní zaměření Hra na pozoun

Charakteristika

Pozoun neboli trombón je žesťový hudební nástroj a je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Za první moderní pozoun se považuje výrobek nástrojaře Hanse Neuschela z roku 1478. Princip snižce, tedy dvou do sebe zasunutých dvojic trubek, přišel ze Španělska. Je pravděpodobné, že se na jeho vývoji nezanedbatelnou měrou podíleli i Arabové. V období baroka byl pozoun využíván jako sólový a komorní nástroj. V současné době se pozoun používá nejen v orchestrech, ale i v kvartetech, kvintetech, v jazzu a samozřejmě se uplatňuje i jako sólový nástroj.

Výuka hry na pozoun je součástí výuky hry na žesťové hudební nástroje na Základní umělecké škole Antonína Dvořáka v Příbrami. Škola vychází vstříc novým zájemcům o hru na pozoun tím, že jim může zapůjčit školní nástroj, než si pořídí svůj vlastní.

Na pozoun je vyučován každý žák individuálně. Od počátku výuky jsou žáci vedeni jak k sólové hře, tak i k souhře s dalšími nástroji (dua, tria). Součástí výuky je i hra s doprovodem klavíru. Ve vyšších ročnících jsou žáci zařazováni do různých souborů či orchestrů školy.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	I.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na pozoun	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na pozoun jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia na ZUŠ.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na pozoun

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základní pravidla správného postoje při hře a držení nástroje
- správně nasazuje a artikuluje při tvorbě tónu
- zvládá základy dýchání
- čte hudební zápis v basovém klíči
- má smysl pro rytmus, metrum a čistou intonaci
- předvede základy snižcové techniky v pomalém tempu
- rozlišuje způsob artikulace (non legato, legato)

2. ročník

Žák

- zvládá žeberně – bránicové dýchání
- klade důraz na kvalitu tónu
- předvede snižcovou techniku při hře čtvrt'ových a osminových not
- ovládá základní druhy artikulace při hře (legato, staccato)

3. ročník

Žák

- předvede základní návyky a dovednosti (správné držení těla, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- vyjádří náladu skladby a interpretuje ji elementárními výrazovými prostředky
- zahraje v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák

- zahraje v rozsahu 2 oktáv
- hraje v dynamických odstínech (p, mf, f)
- zvládá hru tenuto, legato, staccato, portamento
- ovládá snižcovou a jazykovou techniku hry
- pozná rozdíly v metru, rytmu a tempu skladeb

- se uplatní v souborové hře

5. ročník

Žák

- využívá svoji technickou a výrazovou dovednost při hře zadané skladby
- interpretuje skladby různých stylových období
- zahraje vybrané skladby v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- hraje neustále s kvalitním tónem a kultivovaným hudebním projevem

6. ročník

Žák

- zahraje snadnější sólové skladby se smyslem pro stylovou reprodukci
- samostatně zahraje známou melodii podle sluchu a transponuje jednodušší party z C do B
- z paměti zahraje nastudovanou skladbu menšího rozsahu
- hraje z listu a orchestrálních partů

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- používá při hře všech výrazových prostředků: dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje skladbu většího rozsahu
- ovládá elementární transpozici
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- používá veškeré druhy artikulace při hře (legato, staccato, intervalové a akordické skoky, kombinace legato – staccato atd.)
- uplatňuje své zkušenosti při hře z listu, komorních a orchestrálních partů
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů

II. ročník

Žák

- interpretuje a správně frázuje i taneční a jazzové party
- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o svůj nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb

III. ročník

Žák

- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- ovládá transpozici z B do C a Es do B na takové úrovni, aby ji uplatnil ve své hudební praxi
- se zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

IV. ročník

Žák

- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.7 Studijní zaměření Hra na tenor (baryton)

Charakteristika

Baskřídllovka je trubkovitý žesťový nástroj, o oktávu níž znějící křídlovka. Je oválně stočena, takže vypadá jako malá tuba. Pro hraní na baskřídllovku se používá podobný nátrubek jako na pozoun, proto někteří hráči ovládají hru na oba tyto nástroje. Baskřídllovka má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Velmi zřídka se uplatní jako nástroj sólový. V našich zemích byla populární koncem 19. století a začátkem 20. století. Stále je k vidění v tradiční středoevropské dechovce.

Výuka hry na baskřídllovku (tenor, baryton) je součástí výuky hry na žesťové hudební nástroje na Základní umělecké škole Antonína Dvořáka v Příbrami. Škola vychází vstříc novým zájemcům o hru na baskřídllovku tím, že jim může zapůjčit školní nástroj, než si pořídí svůj vlastní. Na baskřídllovku (tenor či baryton) je vyučován každý žák individuálně. Od počátku výuky jsou žáci vedeni jak k sólové hře, tak i k souhře s dalšími nástroji (dua, tria). Součástí výuky je i hra s doprovodem klavíru. Ve vyšších ročnících jsou žáci zařazováni do různých souborů či orchestrů školy.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tenor	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na tenor jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na tenor

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základní pravidla správného postoje při hře a držení nástroje
- předvede správné nasazení a artikulaci při tvorbě tónu
- zvládá základy dýchání
- má smysl pro rytmus, metrum a čistou intonaci
- ovládá základní prstovou techniku
- popíše a předvede způsob artikulace (non legato, legato)

2. ročník

Žák

- zvládá žeberně – bránicové dýchání
- předvede hru s kvalitním tónem
- zvládá prstovou techniku
- ovládá základní druhy artikulace při hře (legato, staccato)

3. ročník

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- vyjádří náladu skladby a interpretuje ji s použitím elementárních výrazových prostředků

4. ročník

Žák

- hraje v rozsahu 2 oktáv
- zahraje v dynamických odstínech (p, mf, f)
- předvede hru tenuto, legato, staccato, portamento
- ovládá prstovou a jazykovou techniku hry
- pozná rozdíly v metru, rytmu a tempu skladeb
- se zapojí do kolektivní hry
- se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

Žák

- využívá svoji technickou a výrazovou dovednost při hře zadané skladby
- interpretuje skladby různých stylových období
- zahraje vybrané skladby v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- sleduje při hraní neustále kvalitu tónu a kultivovanost hudebního projevu

6. ročník

Žák

- zahraje snadnější sólové skladby se smyslem pro stylovou reprodukci
- samostatně zahraje známou melodii podle sluchu a transponuje jednodušší party z C do B
- z paměti zahraje nastudovanou skladbu menšího rozsahu
- interpretuje pohotově skladby z listu

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- používá při hře všech výrazových prostředků: dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- dokáže samostatně nastudovat skladbu většího rozsahu
- ovládá elementární transpozici
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- používá veškeré druhy artikulace při hře (legato, staccato, intervalové a akordické skoky, kombinace legato – staccato atd.)
- uplatňuje své zkušenosti při hře z listu, komorních a orchestrálních partů
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů

II. ročník

Žák

- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- interpretuje a správně frázuje i taneční a jazzové party

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o svůj nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb

III. ročník

Žák

- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- ovládá transpozici z B do C a Es do B na takové úrovni, aby ji byl schopen uplatnit ve své hudební praxi
- se zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

IV. ročník

Žák

- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.8 Studijní zaměření Hra na trubku

Charakteristika

Trubka je dechový žesťový nástroj, ze všech žesťových nástrojů dosahuje vůbec nejvyšších tónů. Podobně jako ostatní žesťové nástroje má svůj původ v hraní na zvířecí rohy či duté zvířecí kosti. Primitivní trubky se objevily již ve starověku. Od 17. století má své místo i v orchestrální hudbě, nejvýznamněji se uplatnila v dílech J. S. Bacha a G. F. Händela. Po jisté době stagnace trvající od dob baroka zažila trubka vzestup až po vynalezení ventilů na počátku 19. století, od této doby zaujímá důležité místo v každém orchestru a často se používá i jako sólový nástroj. V současné době má trubka široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v klasické hudbě, jazzu, popu, latinskoamerické hudbě apod.

Výuka hry na trubku je součástí výuky hry na žesťové hudební nástroje na Základní umělecké škole Antonína Dvořáka v Příbrami. Škola vychází vstříc novým zájemcům o hru na trubku tím, že jim může zapůjčit školní nástroj, než si pořídí svůj vlastní.

Na trubku je vyučován každý žák individuálně. Od počátku výuky jsou žáci vedeni jak k sólové hře, tak i k souhře s dalšími nástroji (dua, tria). Součástí výuky je i hra s doprovodem klavíru. Ve vyšších ročnících jsou žáci zařazováni do různých souborů či orchestrů školy.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na trubku jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na trubku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základní pravidla správného postoje při hře a držení nástroje
- správně nasazuje a artikuluje při tvorbě tónu
- zvládá základy dýchání
- má smysl pro rytmus, metrum a čistou intonaci
- ovládá základní prstovou techniku
- rozlišuje způsob artikulace (non legato, legato)

2. ročník

Žák

- zvládá žeberně – bránicové dýchání
- klade důraz na kvalitu tónu
- zvládá základní prstovou techniku
- ovládá základní druhy artikulace při hře (legato, staccato)

3. ročník

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- hraje z paměti jednoduché instruktivní skladby či písně
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- vyjádří náladu skladby a interpretuje ji s použitím elementárních výrazových prostředků

4. ročník

Žák

- uplatní nátiskové schopnosti z předešlého studia
- rozšíří svůj tónový základ
- hraje v dynamických odstínech (p, mf, f)
- zvládá hru tenuto, legato, staccato, portamento
- zvládá základní prstovou a jazykovou techniku
- se zapojuje do souborové hry
- pozná rozdíly v metrickém, rytmickém a tempovém cítění skladeb

- má smysl pro souhru v menším kolektivu
- se uplatňuje v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

Žák

- využívá svoji technickou a výrazovou dovednost při hře zadané skladby
- interpretuje skladby různých stylových období
- zahraje vybrané skladby v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- sleduje při hraní neustále kvalitu tónu a kultivovanost svého hudebního projevu

6. ročník

Žák

- zahraje snadnější sólové skladby se smyslem pro stylovou interpretaci
- samostatně zahraje známou píseň či melodii podle sluchu a transponuje ji do jiné tóniny
- z paměti zahraje nastudovanou skladbu menšího rozsahu
- interpretuje pohotově skladby z listu

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- používá při hře všech výrazových prostředků: dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici z C do B

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- používá veškeré druhy artikulace při hře (legato, staccato, intervalové a akordické skoky, kombinace legato – staccato atd.)
- uplatňuje své zkušenosti při hře z listu, komorních a orchestrálních partů
- si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

II. ročník

Žák

- interpretuje a správně frázuje i taneční a jazzové party
- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o svůj nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb

III. ročník

Žák

- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- ovládá transpozici z B do C a Es do B na takové úrovni, aby ji byl schopen uplatnit ve své hudební praxi
- se zapojuje do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

IV. ročník

Žák

- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.9 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika

Klarinet je dřevěný dechový hudební nástroj velmi širokého uplatnění, který zaujímá významné místo v symfonické, komorní, lidové, dechové, taneční i jazzové hudbě. Samozřejmě je to i sólový nástroj. Ke studiu hry na klarinet je nezbytně nutné, aby žák měl fyzické předpoklady a především zdravě vyvinuté (druhé) přední zuby. Jako přípravný nástroj ke hře na klarinet doporučujeme zobcovou flétnu, na níž si žák osvojí elementární zásady hry na dechový nástroj (žeberně – brániční dýchání, nasazení tónu jazykem a metrum).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na klarinet jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Soubořová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- sestaví nástroj a provede základní údržbu
- předvede správný postoj při hře, správně vkládá nástroj do úst
- se správně volně a klidně nadechuje, využívá žeberně-brániční dýchání
- dodrží základní technické prvky hry: nasazení tónu a prstová technika, uvolnění ruce, uvolnění spodní ret
- přečte a vysvětlí zápis hrané skladby
- sestaví nástroj, hubičku s plátkem a ligaturou a provede základní údržbu nástroje
- předvede správný postoj při hře
- správně vkládá nástroj do úst
- drží nástroj přiměřeně správně k velikosti pohybového aparátu
- rozliší hru legato a non legato
- hraje jednoduché lidové písně z paměti
- zahraje jednoduché rytmy s použitím noty celé, půlové, čtvrté a příslušných pomlek
- hraje v rozsahu e – b 1
- vysvětlí, jak se má chovat návštěvník koncertu

2. ročník

Žák

- použije základy artikulace – legato, portamento
- zahraje jednoduché lidové i umělé písně
- využije tempo a dynamiku k vyjádření nálady skladby
- se správně volně a klidně nadechuje, využívá žeberně bránicové dýchání
- improvizovanou hrou bez jakýchkoliv pravidel dovede vyjádřit pocit, náladu
- přečte a vysvětlí zápis jednoduché skladby
- hraje durové stupnice do 1 křížku a 1 bé v rozsahu e – g 2
- vysvětlí a předvede, jaké jsou základní zvyklosti chování interpreta při veřejném vystupování, a dodržuje je

3. ročník

Žák

- opraví intonaci mechanicky ohybem soudku nebo pohybem krčních svalů
- hraje spolehlivě artikulaci staccato
- dodrží základní technické prvky hry: nasazení tónu a prstová technika, uvolnění ruce
- zahraje jednoduchý dvojhlas v souhře s učitelem

- zahraje skladby v durových a mollových tóninách do dvou křížků a bécěk v rozsahu oktávy
- zahraje podle sluchu jednoduchou melodii
- zahraje jednoduché skladby z paměti
- hraje durové stupnice do 2 křížků a 2 bé v rozsahu e – c 3

4. ročník

Žák

- dbá na správné nasazení tónu jazykem na hlásky T a D v různých tempech
- využívá základů artikulace, hraje legato a non legato
- hraje krátké přednesové skladby z paměti
- hraje durové stupnice do 3 křížků a 3 bé včetně příslušných T 5 a jejich obrátů
- je schopen si sám naladit nástroj podle ladičky, klavíru nebo jiného druhého nástroje
- hraje spolehlivě v rozsahu e – d 3
- hraje chromatickou stupnici legato a tenuto v celém používaném rozsahu
- vysvětlí zásady efektivního cvičení a snaží se je dodržovat

5. ročník

Žák

- zahraje na nástroj základní dynamiku (piano, forte) a respektuje přiměřeně schopnostem tempová označení
- využívá rozsah nástroje v rozmezí e – e 3
- kontroluje kvalitu tónu sluchem a koriguje ji nátiskem
- se správně, volně a klidně nadechuje, provádí nádech na označených místech
- fixuje polohu palce a dbá na správné volné položení prstů při hře na klarinet
- zahraje osminové noty a trioly (nasazovaně a legato)
- zahraje jednoduché přednesové skladby s doprovodem klavíru
- reaguje na dynamická a agogická znaménka a respektuje změny požadované učitelem
- hraje durové stupnice včetně T 5 a obrátů do 4 křížků a 4 bé

6. ročník

Žák

- hraje na klarinet v rozsahu e – f 3
- používá metronom a na základě práce s metronomem plynule zrychluje artikulace
- jemně nasazuje tón jazykem na hlásky „T – D – N“
- posoudí vlastní tón z hlediska vyrovnanosti alikvotních tónů a intonačně jej zlepší
- zahraje z paměti jednu větu sonatiny / sonáty přiměřené obtížnosti, nebo jinou skladbu odpovídající délky
- nacvičí lehkou skladbu i samostatně
- hraje mollové stupnice do 1 křížku a 1 bé včetně příslušných T 5 a jejich obrátů

7. ročník

Žák

- užívá při hře získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- samostatně určí vhodnou artikulaci a frázování
- zahraje skladby v rozsahu nástroje od e – fis 3
- zahraje z listu skladby obtížnosti 5. ročníku
- zdokonalí všechny druhy artikulací, hraje staccato, tenuto, portamento, legato
- při interpretaci skladeb, využije elementární poznatky o specifikách různých žánrů a stylů
- hraje durové stupnice do 4 křížků a 4 bé včetně T 5 a D 7 a jejich obrátů
- hraje mollové stupnice do 2 křížků a 2 bé včetně T 5 a jejich obrátů
- transponuje jednoduché hudební fráze o oktávu nahoru a dolů
- se samostatně rozehraje a připraví na své vystoupení

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zahraje tónově vyrovnaně, plynule a rytmicky
- zahraje stupnici v rozsahu jedné oktávy staccatovou artikulací v odpovídajícím tempu
- volí v kontextu interpretované skladby vhodné pomocné hmaty
- hraje durové stupnice do 5 předzn. včetně akordů T 5 a D 7 a jejich obrátů

II. ročník

Žák

- zahraje skladby střední obtížnosti v rozsahu nástroje od e – g 3
- pracuje plasticky s dynamikou a jejími náhlými i pozvolnými změnami
- stylově interpretuje skladby různých období a žánrů a zdůvodní použité prostředky
- při studiu skladeb si samostatně vyhledá nahrávky jiných interpretů, kriticky je zhodnotí a inspiruje se jejich přístupem
- zvládá elementární improvizaci (T. S. D. T.)
- hraje melodické ozdoby trylek, nátryl, příraz, obal
- hraje mollové stupnice do 3 křížků a 3 bé včetně T5 a zm7 a jejich obrátů

III. ročník

Žák

- zahraje obousměrné glissando v intervalu v. 2 bez použití pomocného hmatu
- vysvětlí strukturu zahrané skladby
- zahraje durové a mollové stupnice s akordy a jejich obraty
- zahraje pětitónové stupnice: durová a mollová pentatonika do 4 křížků a béček

- samostatně vybere a nastuduje skladbu podle svého zájmu
- formuluje vlastní názory na interpretaci skladeb
- zhodnotí vlastní výkon
- vhodně využije při interpretaci skladeb swingovou výslovnost (T-D-N)
- samostatně pracuje při korepetici 46
- hraje mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé včetně T5 a zm7 a jejich obrátů

IV. ročník

Žák

- při interpretaci přednesových skladeb je schopen hrát v celém rozsahu nástroje
- samostatně volí technické a výrazové prostředky s ohledem na styl a žánr interpretované skladby
- zahraje jednoduché skladby z listu
- zahraje část svého repertoáru z paměti
- podle znalosti repertoáru pro klarinet navrhne vhodnou skladbu pro své absolventské vystoupení
- s využitím internetu, knihoven, i dalších institucí samostatně vyhledává skladby podle svého zájmu
- hraje durové stupnice do 7 křížků a 7 bé včetně T5, D7 a jejich obrátů
- svými názory i vystupováním prokazuje, že se umělecké vyjádření stalo součástí jeho života, a že umění chápe jako důležitou součást vzdělání i společenského života

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.10 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika

Saxofon je mladý, moderní nástroj, uplatňující se především v taneční, jazzové, rockové, dechové, ale i v symfonické hudbě. Ke hře na saxofon je nezbytně nutné, aby žák měl patřičné fyzické předpoklady (z důvodu jeho objemnosti, váhy i spotřeby dechu) a především zdravě vyvinuté přední druhé zuby. Jako přípravný nástroj doporučujeme zobcovou flétnu, na níž si žák osvojí elementární zásady hry na dechový nástroj (žeberně – brániční dýchání, nasazení tónu jazykem a metrum), později přejde na klarinet a poté rozšíří studium o hru na saxofon. Lze však začít přímo studiem hry na saxofon. Na naší ZUŠ se vyučuje na Es-Alt, B tenor a soprán saxofon.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na saxofon jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- sestaví nástroj a provede základní údržbu
- předvede správný postoj při hře, správně vkládá nástroj do úst
- se správně volně a klidně nadechuje, využívá žeberně-brániční dýchání
- dodrží základní technické prvky hry: nasazení tónu a prstová technika, uvolněné ruce, uvolněný spodní ret
- přečte a vysvětlí zápis hrané skladby
- zahraje jednoduché rytmy
- drží správně nástroj a zaujme při hře správný postoj
- sestaví samostatně nástroj, hubičku a ovládá základní údržbu nástroje
- provede základní dechová cvičení bráničně-žeberního dýchání bez nástroje, na hubičku a na hubičku s esem
- zahraje základní artikulace: non legato a legato
- zahraje jednoduché rytmy s použitím noty celé, půlové, čtvrté a příslušných pomlk
- zahraje jednoduchou lidovou píseň
- hraje v rozsahu c 1 – c 2
- vysvětlí, jak se má chovat návštěvník koncertu

2. ročník

Žák

- zahraje jednoduchou skladbu v durových a mollových tóninách do jednoho křížku a bé
- používá základní technické prvky hry (nasazení a správné uvolněné držení prstů)
- vnímá náladu a odlišnost tanečního rytmu i různých písňových forem a podle svých schopností ji ztvární při interpretaci
- zahraje jednoduché rytmy s použitím osmin a šestnáctin
- hraje v rozsahu c 1 – c 3
- vysvětlí a předvede, jaké jsou základní zvyklosti chování interpreta při veřejném vystupování, a dodržuje je

3. ročník

Žák

- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- zahraje jednoduchou skladbu v durových a mollových tóninách do dvou předznamenání
- zahraje jednoduchý dvojhlas s učitelem
- vysvětlí notový zápis jednoduché skladby (repetice, tónina, takt atd.)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

- použije základní návyky práce s dechem a jazykem (práce s bránicí, poloha jazyka)
- hraje složitější rytmické útvary, synkopa a triola
- hraje v rozsahu c 1 – e 3

4. ročník

Žák

- předvede údržbu saxofonu, správné nasazení a údržbu plátku
- zahraje v rozsahu nástroje od c 1 – f 3
- hraje složitější rytmické útvary: synkopa a obtížnější tečkovaný rytmus
- vysvětlí zásady efektivního cvičení a aplikuje je v domácí přípravě
- hraje artikulaci staccato
- respektuje nádechové značky
- při hře dýchá žeberně bráničním dýcháním

5. ročník

Žák

- hraje v rozsahu nástroje od b – f 3
- zahraje jednoduché přednesové skladby z paměti
- předvede plynulý a jistý přechod mezi oktávami
- hraje durové a mollové stupnice do 2 křížků a 2 bé včetně příslušných T5 a jejich obrátů
- spolehlivě hraje swingový rytmus

6. ročník

Žák

- předvede jemné nasazení tónu
- respektuje tempová označení
- realizuje náhlé i pozvolné dynamické změny
- předvede správné postavení jazyka a uvědomuje si jeho funkci při provedení základních artikulací
- navrhne nádechy a frázování
- zahraje durové, mollové stupnice, akordy a jejich obraty do 3 křížků a 3 bé

7. ročník

Žák

- hraje v rozsahu nástroje od b – fis 3
- transponuje jednoduché hudební fráze
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů (taneční, swingový rytmus)
- vyhledá na internetu skladby a nahrávky podle svého zájmu

- zahraje durové a mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 4 křížků a bé
- samostatně nastuduje jednodušší taneční či swingovou skladbu
- při přednesu použije tempo a dynamické změny se zřetelem k charakteru a žánru skladby
- se samostatně rozehraje a připraví na své vystoupení

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- samostatně řeší problematiku údržby a péče o nástroj
- zahraje všechny durové, mollové stupnice, akordy, zm7 a D 7 do 5 křížků a 5 bé 54
- předvede a vysvětlí brániční dechová cvičení a intonační rozdíly krčními svaly a pomocnými hmaty
- zahraje stupnice v celém rozsahu nástroje staccatovou artikulací v odpovídajícím tempu

II. ročník

Žák

- zahraje durové, mollové stupnice a příslušné akordy, zm7 a D 7 do 6 křížků a 6 bé
- zahraje pětitónové stupnice: durová a mollová pentatonika do 2 křížků a béček
- vysvětlí rozdíly v interpretaci rytmů taneční, jazzové a swingové hudby
- transponuje ze zápisu in C
- zahraje začátek polohy altissima v rozsahu nástroje b – g3

III. ročník

Žák

- zahraje všechny stupnice durové, mollové, akordy zm7 a D 7 do 7 křížků a 7 bé
- zahraje pětitónové stupnice: durová a mollová pentatonika do 3 křížků a béček a pracuje s nimi v rámci jednoduché improvizace
- hraje rytmy swingové, bluesové, be-bopové
- artikuluje hláskami „T-D-N-the-dhe-nhe“
- přednesové skladby hraje z paměti
- hraje celotónové stupnice od tónů B a od H v různých artikulacích

IV. ročník

Žák

- zahraje chromatickou stupnici
- zahraje stupnice v různých artikulacích a tempech
- zahraje pětiténové stupnice: durová a mollová pentatonika do 4 křížků a 4 bé
- samostatně řeší problematiku dýchání i frázování
- vyhledává skladby podle svého zájmu a je schopen je samostatně nacvičit
- samostatně pracuje při korepetici
- prokáže svou znalost hudební literatury návrhem skladby nebo skladeb pro vlastní absolventský koncert
- svými názory i vystupováním prokazuje, že se umělecké vyjádření stalo součástí jeho života, a že umění chápe jako důležitou součást vzdělání i společenského života

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.11 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Charakteristika

Lesní roh je žesťový hudební nástroj s ventily a s kónickou trubicí, která je zakončena širokým ozvučníkem (korpusem). Vyvinul se z loveckých nástrojů, používaných k hraní fanfár a signálů (dnešní borlice). Od začátku 18. století je nepostradatelnou součástí symfonických orchestrů. Uplatňuje se též v komorních souborech i jako nástroj sólový.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na lesní roh jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si osvojuje základy správného držení nástroje a dýchání
- si poslechem interpretací skladeb pro lesní roh v podání předních hornistů buduje kladný vztah k nástroji
- se učí ideálnímu nasazení nátrubku na ústa
- si osvojuje základy správné tvorby tónu
- interpretuje tóny v rozsahu c1 – c2 v celých a půlových hodnotách
- pravidelně cvičí a posléze ovládá tzv. vydržované tóny ve výše uvedeném rozsahu
- zvládá úvodní cvičení ze *Školy hry na lesní roh* a jednoduchou lidovou či národní píseň

2. ročník

Žák

- rozšíří rozsah o další tóny (g – h, c2 – e2)
- nacvičuje první durové stupnice a tónické kvintakordy s obraty ve volném tempu ve zvládnutém rozsahu (C, G dur)
- zvládá cvičení ze *Školy hry na lesní roh* s kombinací celých, půlových a čtvrtových hodnot
- pravidelně nacvičuje vydržované tóny v rozšířeném rozsahu se snahou o jejich dynamické ztvárnění (crescendo – decrescendo)
- dbá na intonační jistotu všech hraných tónů
- hraje jednoduché přednesové skladby (lidové nebo národní písně)

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice do 2 křížků a 2 bé s rozloženým T5 s obraty v rychlejším tempu
- zkvalitňuje tón
- hraje legato, tenuto ve volném tempu
- rozšiřuje rozsah své hry dle svých dispozic
- se hlouběji zabývá dynamickými nuancemi hraných skladeb
- dbá na správné držení těla a nástroje při hře
- hraje méně obtížné přednesové skladby, studuje je podle svých možností z paměti
- stručně hodnotí svůj výkon

4. ročník

Žák

- hraje durové stupnice do 4 křížků a 4 bé s T5 a s obraty
- studuje a posléze zvládá hru se složitějšími rytmickými útvary (noty s tečkou, osminové noty v legatu i staccatu)
- využívá prstoklady s použitím B ladění
- se dle svých schopností případně zapojuje do komorní hry s učitelem nebo v kombinaci s jiným nástrojem
- stručně zhodnotí svůj výkon
- transponuje jednoduchou skladbu do jiné blízké tóniny

5. ročník

Žák

- zkvalitní tón a rozšíří tónový rozsah pravidelným cvičením udržovaných tónů s použitím dynamiky
- nacvičuje další durové stupnice a následně zvládá hru všech, včetně T5 s obraty
- nastuduje více přednesových skladeb střední obtížnosti
- hraje přednesové skladby v různých tempech
- zvládá složitější rytmické útvary (šestnáctinové noty, trioly)
- se snaží o vytváření kultivovaného tónu (dynamika, vibrato)

6. ročník

Žák

- se dle schopností zapojuje do komorní i orchestrální hry v kombinaci s jinými nástroji
- hraje složitější rytmické útvary v rychlejším tempu
- se seznamuje s mollovými stupnicemi a následně zvládá hru stupnic a, e, d, g moll s T5 ve „svém“ rozsahu
- čte notový zápis v ladění Es
- hraje náročnější přednesové skladby různých stylů a období
- dále rozšiřuje svůj rozsah při zachování kvality vytvářených tónů

7. ročník

Žák

- pracuje na zlepšování kvality tónu a využívá v praxi veškeré dříve získané dovednosti
- přidává k probíraným stupnicím hru D7 s obraty v rámci svého rozsahu
- studuje náročnější přednesové skladby a interpretuje je pokud možno zpaměti
- zvládá bez větších potíží hru etud a přednesových skladeb v transpozici Es
- se podle svých dispozic zúčastňuje práce v komorních souborech, či orchestrálních tělesech

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- hraje všechny probírané stupnice a T5 v rychlejším tempu
- studuje náročnější přednesové skladby
- rozvíjí hudební paměť
- se podle svých možností aktivně podílí na práci komorních souborů nebo orchestrů a uplatňuje v ní veškeré dosud získané dovednosti
- si sám vybírá po konzultaci s vyučujícím vhodné přednesové skladby
- dále zdokonaluje kvalitu tónu

II. ročník

Žák

- zvládá iregulární rytmické útvary (triola apod.)
- čte a následně interpretuje jednodušší skladby z listu
- ovládá souhru s jinými nástroji nebo s doprovodným nástrojem (klavír, varhany, keyboard)
- se dle svých možností zúčastňuje hry v různých komorních sdruženích (dua, tria atd.) s jinými nástroji
- navazuje na poznatky získané z dosavadního studia

III. ročník

Žák

- navazuje na poznatky získané dosavadním studiem hry na lesní roh
- rozvíjí výrazovou stránku hry (frázování, dynamika)
- samostatně zvládá složitější rytmické útvary, popř. melodické ozdoby
- dle svých individuálních schopností zařazuje ke stupnicím hru D7
- rozvíjí hudební paměť při studiu přednesových skladeb
- zvládá souhru s doprovodným nástrojem

IV. ročník

Žák

- dle svých individuálních schopností zařazuje ke stupnicím hru D7
- zvládá výrazovou stránku hry (dynamika, frázování, vibrato)
- se seznamuje s hrou zmenšených septakordů
- se pokouší o hru trylků na vybraných tónech
- zvládá souhru s doprovodným nástrojem

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.12 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika nástroje

Flétna patří mezi nejstarší hudební nástroje. Původ sahá do pravěku. Prošla různými fázemi vývoje, který vyústil v typ Böhmova systému. Je to nástroj se širokým uplatněním ve hře sólové, komorní i orchestrální. Ke studiu jsou přijímáni žáci, kteří prokáží nezbytné hudební nadání a tělesnou vyspělost. Cílem studia hry na příčnou flétnu je pěstovat všestrannou nátlakovou a technickou vyspělost, rozvíjet muzikálnost a osobitý projev žáka.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na příčnou flétnu jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Do 3. ročníku může být žák zařazen do skupinové výuky (dva žáci na hodinu).
7. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáky, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- zvládá správné dýchání
- zvládá nasazování tónu jazykem (netiskne hlavicí příliš k ústům)
- zvládá uvolněný postoj a správné držení nástroje
- zvládá správné postavení prstů (bez křečí)
- vysvětlí důvody správného zacházení s nástrojem a jeho údržbu
- zahraje jednoduché melodie v jednočárkované a dvoučárkované oktávě
- hraje portamento, legato
- prokáže znalost jednoduchých stupnic a akordů v pomalém tempu

2. ročník

Žák

- dbá na kvalitu a čistotu tónu
- předvede techniku jednoduchého staccata
- se orientuje v notovém zápisu
- zvládá další stupnice a akordy
- zahraje jednoduché melodie s doprovodem klavíru či jiného nástroje

3. ročník

Žák

- popíše správné dýchání po 2. taktu, dodržování frází
- dbá na kvalitu a intonaci tónů
- zvládá přífukování do tříčárkované oktávy
- hraje jednoduché melodie z paměti s doprovodem klavíru
- prokáže znalost dalších stupnic a akordů
- hraje jednoduchých etudy

4. ročník

Žák

- dbá na čistotu a krásu tónů
- dodržuje správné dýchání a frázování
- uplatní ve hře dynamická znaménka
- uplatní své dosud získané vědomosti v komorní hře

5. ročník

Žák

- zdokonaluje kvalitu a intonaci tónů
- ovládá základní melodické ozdoby
- obhájí znalost dalších stupnic a akordů
- své získané znalosti prokáže v souborové hře

6. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónů (bez sykotu)
- hraje přednesové skladby větších rozměrů (sonáty)
- pokračuje ve hře etud a stupnic s akordy
- využívá své schopnosti v souborové i komorní hře
- předvede rychlejší prstovou techniku

7. ročník

Žák

- předvede rychlejší prstovou techniku
- zvládá techniku dvojitého jazyka
- se orientuje ve hře z listu
- předvede znalost složitějších stupnic a akordů
- sám nastuduje složitější skladby

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- realizuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru
- rozvíjí prstovou techniku, práci s dechem
- ovládá vibrato

II. ročník

Žák

- dbá na krásu a čistotu tónu
- hraje z listu
- se orientuje v těžkých etudách
- zvládá interpretaci a frázování v oblasti taneční a jazzové hudby
- zvládá složitější stupnice, akordy

III. ročník

Žák

- hraje složitější a rozsáhlejší přednesové skladby (sonáty, koncerty)
- uplatňuje své schopnosti v souborové hře

IV. ročník

Žák

- popíše hlavní znaky hudby v období baroka, klasicismu a romantismu
- své schopnosti využívá v souborové hře v nejrůznějších obsazeních, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- zvládá těžší etudy, stupnice s akordy
- zahraje složitější skladby rozsáhlejších rozměrů.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.13 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika

Kytara se řadí do skupiny strunných nástrojů drnkacích. Do dnešní podoby se kytara vyvíjela po staletí. Původ kytary sahá několik tisíc let před náš letopočet. Kytara se stala národním nástrojem ve Španělsku, odkud se rozšířila do dalších zemí Evropy. Na konci 18. století se kytara stala módním nástrojem. V polovině 19. století zájem o kytaru klesl. Její obliba se vrátila na začátku 20. století. Zasloužili se o to španělský kytarista a pedagog F. Tárrega (1854 – 1909) a později ve 20. století kytarový virtuos a pedagog A. Segovia. Využití kytary je mnohostranné, ať jako sólového nebo doprovodného nástroje v různých hudebních žánrech. Toto studijní zaměření se věnuje zejména výuce klasické kytary.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na kytaru jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoliv v průběhu studia.
4. Výuka Souborové nebo Komorní hry probíhá v bloku 2 vyučovacích hodin každých 14 dní.
5. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
6. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
7. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- uplatní základní návyky
- zahraje dopadem v pravé ruce
- nacvičuje hru bez dopadu
- správně postaví levou a pravou ruku
- dbá na uvolněnost obou rukou
- spojí notový zápis s orientací na hmatníku v 1. poloze
- zahraje z paměti stupnici C dur, lidovou písničku či krátkou skladbičku

2. ročník

Žák

- zahraje bez dopadu v pravé ruce
- využívá správné držení levé ruky
- používá křížky a bé v rozsahu 1. polohy
- zdokonalí melodické a rytmické cítění a plynulost hry
- uplatní dynamiku hry (p, mf, f)
- používá vícehlas v kombinaci prstů pravé ruky (p, i, m, a)
- předvede hudební paměť (1 skladba z paměti)
- zahraje z paměti 1 durovou a 1 mollovou stupnici

3. ročník

Žák

- předvede hru s vázanými prsty levé ruky
- zahraje hmaty akordů v 1. poloze s prázdnými strunami
- zdokonalí kvalitu a dynamiku tónu
- zapojí do hry použití tónových rejstříků sul tasto a sul ponticello
- zahraje lehká dueta s učitelem

4. ročník

Žák

- rozvíjí synchronizaci prstů levé a pravé ruky
- předvede legato vzestupné a sestupné, malé barré, staccato
- hraje do V. polohy na hmatníku
- rozvine techniku pravé ruky

- doprovodí písničku základními harmonickými funkcemi
- se uplatní v souborové a komorní hře
- vystupuje na školních nebo jiných koncertech
- zhodnotí vlastní výkon a hru spolužáků

5. ročník

Žák

- hraje do VII. polohy na hmatníku
- použije legato v etudách a skladbách
- zahraje intervalové stupnice v I. poloze (C dur, G dur)
- zdokonalí hru rozložených akordů (arpeggio)
- použije další kytarové techniky (přirozené flažolety)
- se seznámí s nahrávkami profesionálních umělců

6. ročník

Žák

- rozvine interpretační schopnosti
- dbá na zásady interpretace různých stylových období
- zdokonaluje techniku pravé i levé ruky
- použije další kytarové techniky (pizzicato, rasguado, velké barré)
- zahraje z paměti typový prstoklad durové a mollové melodické dvouoktávové stupnice, 1 durovou kadenci a 1 mollovou kadenci

7. ročník

Žák

- se připraví na absolventský koncert, popř. závěrečnou zkoušku
- zdokonalí techniku arpeggio a legato
- hraje do XII. polohy na hmatníku
- zahraje doprovod písničky dle akordických značek
- ovládá kadence v základních tóninách (C dur, G dur, D dur, A dur, E dur, F dur, a moll, e moll, d moll)
- doprovodí další nástroje (housle, flétny)
- si naladí nástroj podle sluchu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zdokonalí techniku systematickým cvičením
- pečuje o nehty
- vysvětlí a předvede melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent, trylek)

II. ročník

Žák

- hraje z listu jednodušší skladby
- dbá na stylově čistou interpretaci

III. ročník

Žák

- zahraje typové prstoklady stupnic v rytmických i dynamických variantách ve vyšších tempech
- zahraje intervalové stupnice v tóninách C dur, G dur, a moll, e moll
- navrhne dynamiku nastudované skladby

IV. ročník

Žák

- předvede své improvizální schopnosti (blues, country písnička)
- využívá nahrávky profesionálních interpretů pro vlastní nastudování skladby
- zahraje umělé flažolety
- ovládá kadence ve všech tóninách
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.14 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika

Vznik elektrické kytary lze datovat do 30. – 40. let 20. století v USA. Důvodem vzniku byla snaha kytaristů zesílit zvuk akustické kytary a možnost prosadit se ve větších souborech (Big Band aj.). Nejprve volili konstruktéři mechanické metody (rezonátorové kytary). Postupně však začalo být zřejmé, že z praktického hlediska je nejvhodnějším řešením zesílení zvuku pomocí elektromagnetických snímačů. Nejprve se používalo elektrické zesilování „španělských“ kytar, až později několik konstruktérů (Les Paul, Paul Bigsby, Merle Travis a Leo Fender) nahradilo dutý korpus plným. Vznikla tak elektrická kytara, jak ji známe dnes. Elektrická kytara je využívána v moderní hudbě jako nástroj doprovodný a sólový. Kytara je téměř nepostradatelným nástrojem v rockové hudbě. Dále se využívá v hudbě jazzové, popové, lidové i etnické díky možnosti hrát harmonický doprovod. V průběhu studia na naší škole si žák vybere žánr, kterému se bude věnovat především, ale získá i základní dovednosti z ostatních žánrů a je veden k univerzálnosti v hudebním životě.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na elektrickou kytaru jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Výuka Souborové nebo Komorní hry probíhá v bloku 2 vyučovacích hodin každých 14 dní.
5. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
6. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
7. Žák může být žák zařazen do skupinové výuky v průběhu I. i II. stupně (dva žáci na hodinu).
8. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- uplatní základní návyky
- zahraje dopadem v pravé ruce
- správně postaví levou a pravou ruku
- si hlídá uvolněnost obou rukou
- spojí notový zápis s orientací na hmatníku v 1. poloze
- zahraje zpaměti stupnici C dur, lidovou písničku či krátkou skladbičku

2. ročník

Žák

- zahraje bez dopadu v pravé ruce
- využívá správné držení levé ruky
- používá křížky a bé v rozsahu 1. polohy
- zdokonalí melodické a rytmické cítění a plynulost hry
- uplatní dynamiku hry (p, mf, f)
- používá vícehlas v kombinaci prstů pravé ruky (p, i, m, a)
- předvede hudební paměť (1 skladba zpaměti)
- zahraje zpaměti 1 durovou a 1 mollovou stupnici

3. ročník

Žák

- hraje trsátkem
- pojmenuje rozložení tónů na hmatníku do 12. pražce
- používá tabulaturu
- zahraje prstoklad pentatonické a durové stupnice
- zahraje bluesové schéma (dvanáctka) a jednoduché sólo
- použije základní harmonické funkce při doprovodu

4. ročník

Žák

- rozvine hru trsátkem
- vysvětlí funkce a nastavení kytarového aparátu
- propojí prstoklady pentatonické stupnice
- užívá základy improvizace (jednoduchá improvizace v 1 – 2 prstokladech pentatonické stupnice na bluesový nebo rock'n'rollový doprovod)
- hraje melodické sekvence v pentatonické a durové stupnici
- zdokonalí znalost rozložení tónů na hmatníku
- hraje powerchordy
- vysvětlí kytarové techniky (hamer-on, pull-off, bending, vibrato)
- zapojí do hry kytarové „licky“
- zahraje z paměti bluesové schéma a rock'n'rollový doprovod v powerchordech
- se uplatní při souborové nebo komorní hře

5. ročník

Žák

- propojuje prstoklady pentatonické stupnice
- zahraje bluesovou stupnici
- zdokonalí melodické sekvence v pentatonické, bluesové a durové stupnici
- rozvíjí doprovodnou hru, hraje powerchordy, akordy barré a dominantní septakord
- hraje doprovodné riffy z písniček rockových skupin
- předvede kytarové techniky hamer-on, pull-off, bending, vibrato
- improvizuje v 1 prstokladu durové stupnice na harmonický doprovod (T, S, D, T)
- improvizuje v 1 – 2 prstokladech pentatonické a bluesové stupnice na bluesový nebo rock'n'rollový doprovod

6. ročník

Žák

- zdokonalí hru trsátkem (alternate picking, sweeping)
- uplatní techniku chicken picking
- rozvine doprovodnou hru, zahraje obraty akordů
- vysvětlí kytarovou techniku tapping

7. ročník

Žák

- zahraje arpeggia, harmonickou a melodickou mollovou stupnici
- hraje podle harmonických značek
- předvede improvizované sólo na harmonický doprovod s využitím kytarových technik (tapping, hammer-on, pull-off, bending, vibrato)

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zdokonalí techniku systematickým cvičením
- zahraje stupnice v rytmičných i dynamických variantách ve vyšších tempech
- předvede zmenšenou stupnici
- zahraje intervalové stupnice (tercie, sexty, oktávy)
- se uplatňuje ve školních souborech i při mimoškolních aktivitách dle svých možností
- se seznámí s církevními mody (jónský, dórský, frygický, lydický, mixolydický, aiolský, lokrický)

II. ročník

Žák

- předvede celotónovou stupnici
- transponuje skladbu do jiné tóniny
- hodnotí nahrávky profesionálních interpretů
- vysvětlí princip církevních modů a využije při improvizaci jónský, dórský, mixolydický a aiolský mod

III. ročník

Žák

- předvede cikánskou durovou a mollovou stupnici
- hraje z listu doprovod skladby dle harmonických značek
- využije při improvizaci frygický, lydický a lokrický mod

IV. ročník

Žák

- předvede be-bop stupnici
- provede harmonický rozbor skladby
- vytvoří sólo na harmonický doprovod

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.15 Studijní zaměření Hra na akustickou kytaru

Charakteristika

Výuka v tomto studijním zaměření se věnuje hlavně výuce tzv. „country“ kytary. Po absolvování tohoto studijního zaměření by žák měl být schopen doprovodit písničku dle akordických značek a zahrát jednoduché sólo v country stylu. V průběhu studia může žák přestoupit na studium elektrické kytary.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akustickou kytaru	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na akustickou kytaru jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na akustickou kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- uplatní základní návyky
- zahraje dopadem v pravé ruce
- nacvičuje hru bez dopadu
- správně postaví levou a pravou ruku
- dbá na uvolněnost obou rukou
- spojí notový zápis s orientací na hmatníku v 1. poloze
- zahraje z paměti stupnici C dur, lidovou písničku či krátkou skladbičku

2. ročník

Žák

- zahraje bez dopadu v pravé ruce
- využívá správné držení levé ruky
- používá křížky a bé v rozsahu 1. polohy
- zdokonalí melodické a rytmické cítění a plynulost hry
- uplatní dynamiku hry (p, mf, f)
- používá vícehlas v kombinaci prstů pravé ruky (p, i, m, a)
- předvede hudební paměť (1 skladba z paměti)
- zahraje z paměti 1 durovou a 1 mollovou stupnici

3. ročník

Žák

- předvede hru s vázanými prsty levé ruky
- zahraje hmaty akordů v 1. poloze s prázdnými strunami
- zdokonalí kvalitu a dynamiku tónu
- zapojí do hry použití tónových rejstříků sul tasto a sul ponticello
- zahraje lehká dueta s učitelem

4. ročník

Žák

- rozvíjí synchronizaci prstů levé a pravé ruky
- nacvičuje legato vzestupné a sestupné, malé barré, staccato
- hraje do V. polohy na hmatníku
- rozvine techniku pravé ruky (s využitím prstýnků při tzv. tříprstém „pikování“ palcem, ukazovákem a prostředníkem)
- doprovodí písničku základními harmonickými funkcemi

- se uplatní v souborové a komorní hře
- vystupuje na školních nebo jiných koncertech
- zhodnotí vlastní výkon a hru spolužáků

5. ročník

Žák

- hraje do VII. polohy na hmatníku
- použije legato v etudách a skladbách
- zahraje intervalové stupnice v I. poloze (C dur, G dur)
- zdokonalí hru rozložených akordů (arpeggio)
- použije další kytarové techniky (přirozené flažolety)
- se seznámí s nahrávkami profesionálních umělců

6. ročník

Žák

- rozvine interpretační schopnosti
- dbá na zásady interpretace různých stylových období
- zdokonaluje techniku pravé i levé ruky
- použije další kytarové techniky (pizzicato, rasguado, velké barré)
- zahraje z paměti typový prstoklad durové a mollové melodické dvouoktávové stupnice, 1 durovou kadenci a 1 mollovou kadenci

7. ročník

Žák

- se připraví na absolventský koncert, popř. závěrečnou zkoušku
- zdokonalí techniku arpeggio a legato
- hraje do XII. polohy na hmatníku
- zahraje doprovod písničky dle akordických značek
- ovládá kadence v základních tóninách (C dur, G dur, D dur, A dur, E dur, F dur, a moll, e moll, d moll)
- doprovodí další nástroje (housle, flétny)
- si naladí nástroj podle sluchu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zdokonalí techniku systematickým cvičením
- vysvětlí melodické ozdoby (přiraz, nátryl, mordent, trylek)
- doprovodí písničku podle akordových značek

II. ročník

Žák

- rozvine hru arpeggia (tzv. pikování)
- dbá na stylově čistou interpretaci
- improvizuje v durové a pentatonické stupnici

III. ročník

Žák

- zahraje typové prstoklady stupnic v rytmických i dynamických variantách ve vyšších tempech
- hraje intervalové stupnice
- improvizuje v mollové a bluesové stupnici

IV. ročník

Žák

- plně využije své improvizální schopnosti
- využívá nahrávky profesionálních interpretů pro vlastní nastudování skladby
- zahraje umělé flažolety
- ovládá kadence ve všech tóninách
- transponuje doprovod písničky do všech tónin

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.16 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika

Hra na bicí nástroje má dlouhou tradici. Bicí nástroje byly využívány ve všech slohových epochách. V současnosti jsou používány v hudbě klasické, lidové, dechové, taneční, country, jazzové, rockové i alternativní a stávají se čím dál více dominující složkou orchestrů. Na naší ZUŠ probíhá výuka hry na malý buben (M. B.), bicí soupravu, perkusní nástroje (bonga, conga, tamburina atd.) a melodické bicí nástroje (např. marimba, zvonkohra – dále jen M. B. N.).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na bicí nástroje jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- zvládne elementární pravidla hry na M. B. ve stoje, (klasické držení paliček, poloha prstů, loktů atd.), včetně hry základních úderů (nápřah, odskok, klidová poloha)
- si osvojí úder s ostatními prsty (každou rukou zvlášť i střídavě)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- hraje osminové noty ve volném tempu včetně dynamiky p – f
- si samostatně počítá doby či hraje s metronomem
- zahraje jednoduché rytmické fráze (čtyřtaktové či osmitaktové)
- zahraje stupnici C dur a jednoduchou skladbu každou rukou zvlášť na melodické bicí nástroje (M. B. N.)

2. ročník

Žák

- zdokonalí základy hry na M. B. (nápřah, odskok, klidová poloha, uvolněné zápěstí, lokty od těla atd.)
- zvládne základy rozehrávání (každá ruka zvlášť + oběma)
- zvládne pravidla rukokladu v jednoduchých frázích
- si osvojí elementární zásady hry na bicí soupravu (popis jednotlivých částí včetně jejich sestavení a úpravy pro svojí postavu, posaz, držení těla, poloha loktů, poloha a práce nohou)
- si osvojí základní úder na jednotlivé části bicí soupravy v rámci pravidelné rozehrávky (každá ruka i noha zvlášť)
- se orientuje v notovém zápisu pro bicí soupravu a zahraje jednoduchá cvičení (samostatně i formou učitel – žák)
- hraje durové stupnice do 1 křížku a 1 bé, včetně T5 a jednoduchou skladbu střídavým rukokladem na M. B. N.

3. ročník

Žák

- zdokonalí hru na M. B. (hru v šestnáctinách, rukoklad při hraní rytmických frází, tečkovaný rytmus, trioly, základy víření atd.)
- zkvalitní systém rozehrávky se zaměřením na slabší ruku
- si osvojí správnou polohu těla rukou i nohou při hře na bicí nástroje
- zvládne synchronizaci rukou a nohou
- zvládne systém rozehrávky na bicí soupravu (nejprve každá noha i ruka zvlášť se zaměřením na slabší stranu)
- hraje základní rytmy systémem učitel – žák (souprava – perkuse, souprava – klavírní doprovod)
- ovládá základní rytmické doprovody včetně jednoduchých breaků v osminách

- hraje durové stupnice do 2 křížku a 2 bé, včetně T5, zahraje cvičení a jednoduchou přednesovou skladbu na M. B. N.

4. ročník

Žák

- na M. B. zvládne hru předrážek, přírazů, víření v p-f
- zvládne základy hry akcentů
- začne s diferencovaným studiem (na činely, M. B., TOM – TOMY + kotel)
- cvičí s metronomem
- ovládá hru základních doprovodů i breaků v tanečním, rockovém i jazzovém stylu
- začíná působit v různých souborech či orchestrech (dle svého zaměření a úrovně hry)
- si osvojí hru na perkusní nástroje (bonga, konga, triangel, tamburína, cow-ball)
- rozpozná různé žánry hudby a začíná se profilovat
- hraje durové stupnice do 3 křížku a 3 bé, včetně T5, zahraje cvičení a jednoduchou přednesovou skladbu na M. B. N.

5. ročník

Žák

- dále zdokonalí hru na M. B. (víření – dvojkové i tlakové, šestnáctiny v allegru, duoly, sextoly, liché takty, dynamika, agogika, akcenty)
- zdokonalí systém rozehrávání na bicí soupravu o tzv. „latinu“ nohama, při stálém procvičování slabší strany (s metronomem)
- samostatně nastuduje náročnější cvičení
- zahraje komplikovanější skladby v rychlejším tempu
- začne studovat hru s dvojšlapkou (má-li ji ve svém vybavení)
- hraje různé žánry a styly (dechovka, swing, latina, rock, pop)
- se plně zapojuje do souborové či orchestrální hry, na soupravu či perkuse
- hraje durové stupnice do 4 křížku a 4 bé, včetně T5, zahraje etudu a přednesovou skladbu s doprovodem souboru či orchestru na M. B. N.

6. ročník

Žák

- dovrší samostatné studium hry na M. B. (víření v crescendo i divíduendu, akcenty, paradydly atd.)
- dále zdokonalí systém rozehrávání na soupravu
- pracuje s metronomem
- hraje etudy i přednesové skladby s playbackem
- hraje na dvojšlapku v šestnáctinách v allegru (má-li ji ve výbavě)
- hraje různé styly včetně nacvičených či improvizovaných breaků
- hraje durové a paralelní mollové stupnice do 2 křížků a 2 bé, včetně T5 a tercií, zahraje etudu a přednesovou skladbu s doprovodem souboru či orchestru na M. B. N.

7. ročník

Žák

- si připraví na bicí soupravu náročnou sólovou skladbu (koncertního typu) s playbackem pro absolventský koncert na závěr studia I. stupně, nebo v rámci absolventského koncertu vystoupí se souborem či orchestrem (či oboje dohromady)
- hraje durové a paralelní mollové stupnice do 3 křížků a 3 bé, včetně T5 a tercií, zahraje přednesovou skladbu s doprovodem souboru či orchestru na M. B. N.

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- studuje koncertní skladby na bicí soupravu samostatně či s playbackem a vystupuje s nimi na žákovských koncertech či akcích regionu
- je členem souborů a orchestrů, s nimiž studuje náročnější skladby pro žákovské koncerty či veřejnost

II. ročník

Žák

- se stylově a žánrově vyprofiluje
- hraje stupnice dle J. Šolce (příprava na improvizaci) do 2 křížků a 2 bé, a jejich bluesové škály od 6. a 1. stupně na M. B. N.

III. ročník

Žák

- zdokonalí se v žánru, v němž se vyprofiloval
- hraje ve školních souborech a orchestrech, včetně působení v hudebních seskupeních regionu
- hraje stupnice dle J. Šolce (příprava na improvizaci) do 4 křížků a 4 bé, a jejich bluesové škály od 6. a 1. stupně na M. B. N.

IV. ročník

Žák

- plně využívá získané dovednosti pro nácvič sólových skladeb (s playbackem i bez) včetně sólových breaků, případně delších sól, připravuje se na absolventský koncert na závěr druhého stupně

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.17 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika

Zpěv je nejpřirozenější projev, kterým již od narození disponuje každý člověk. Zpěvem se dá vyjádřit každý pocit nebo nálada. Zpěv by se měl pěstovat co nejdříve, protože probouzí v člověku lásku k hudbě a rozvíjí jeho hudební schopnosti.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámky:

1. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Sborový zpěv v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelný předmět lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
2. Zařazení žáka do povinně volitelného předmětu je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
3. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- dbá na přirozený postoj při zpěvu, oporu nohou a rovné tělo
- při zpěvu využívá přirozené pravidelné dýchání (tři fáze dechu – a. nádech „přivoněním“, b. zadržení dechu, c. výdech)
- správně a srozumitelně vyslovuje vokály a uvolňuje dolní čelist
- používá hlas v celém svém rozsahu a nepřepíná ho (kvalitní „dětský“ zpěv)
- zpívá písně s jednoduchým doprovodem klavíru
- usiluje o navazování hlavového tónu (pomocí lehkého brumenda shora)
- pěstuje sebekontrolu

2. ročník

Žák

- sluchem rozliší základní dynamiku a použije ji
- pojmenuje všechny noty v houslovém klíči v rozsahu studované skladby
- čistě intonuje jednoduché písně s doprovodem klavíru i „a capella“
- používá hlas v celém svém rozsahu a rozšiřuje ho (citlivě, dle pokynů pedagoga)
- zpívá lidové písně přirozeným hlasem
- své dovednosti uplatňuje při obohacených hlasových cvičení (především sestupných)
- je schopen přesnější sebekontroly
- při zpěvu využívá hluboké brániční dýchání (zpomaluje výdech, pracuje na rozvoji zpěvu kantilény)
- část studovaného repertoáru interpretuje z paměti a tuto schopnost stále prohlubuje

3. ročník

Žák

- dbá na správné a volné nasazení tónů, čistou intonaci, správnou artikulaci a využívá klidného žeberně – bráničního dýchání
- dbá na kontrolu volnosti hrdla
- při rozezpívávání i při interpretaci hudby využívá legatového zpěvu
- rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f) a agogiku
- pro vystižení charakteru skladby užije adekvátní dynamiku a tempo
- zpívá lidové i umělé písně přirozeným hlasem
- zpívá s doprovodem klavíru i složitější umělé písně
- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly
- citlivě vnímá doprovodný part

4. ročník

Žák

- uplatňuje zásady pěvecké hlasové hygieny
- přirozeně artikuluje a plynule spojuje jednotlivé vokály v technických cvičeních (nápěvková cvičení plynulé kantilény)
- nasadí tón hlavovou rezonancí a využije ji při zpěvu
- zpívá i dvojhlasé písně (příprava pro komorní nebo sborový zpěv)
- získané vědomosti z technické i výrazové oblasti uvědoměle propojuje s hudební a myšlenkovou představou
- k řešení technických problémů užívá figurovaná hlasová cvičení, spojování rozkladů akordů se stupnicovými postupy
- se účastní akcí školy minimálně jako posluchač

5. ročník

Žák

- k technickému rozvoji využívá stupnicová cvičení z rozložených akordů v rozsahu jedné oktávy
- písně interpretuje s adekvátní agogikou a dynamikou (vzestupné melodie – pozvolné a plynulé crescendo, sestupné melodie – pozvolné a plynulé decrescendo)
- zvládá jednoduchý dvojhlas s učitelem či spolužákem
- při interpretaci umělé písně výrazově vyjádří podstatu skladby
- zvládá vyrovnané užití hlasu v celé hlasové poloze s navozením přechodových tónů shora
- pracuje na pozvolném rozvíjení síly při volném hrdle
- opatrně pracuje s hlasem v přemětném období a respektuje pedagogické vedení
- vystoupí minimálně jednou za rok na žákovském koncertě, třídní přehrávce, vánoční besídce či na jiné akci pořádané školou

6. ročník

Žák

- svá technická cvičení obohatí o trojzvuková rozezpívání do decimy
- provádí sebehodnocení a posoudí vlastní výkon
- na základě porozumění textu písně využívá adekvátní výrazové prostředky
- dodržuje hlasovou hygienu i mimo hodinu, je poučen o problematice hlasových poruch, pečuje o své hlasivky, nepřepíná je, nekřičí a vyhýbá se častému šeptání
- pracuje se základním pochopením termínů „hlavový a hrudní“ tón a „propojování hlavové a hrudní rezonance“
- zpívá písně se složitějším doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- vzhledem k přemětnému období pozorně dbá pokynů pedagoga
- si je vědom nutnosti stálého opakování a prohlubování dovedností a plynule rozvíjí kantilénu a prodlužuje dechové fráze

7. ročník

Žák

- zpívá ve cvičeních legato a staccato
- používá rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané hlasové rejstříky
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zpívá a orientuje se i ve vícehlasých skladbách
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný a uvolněný projev a hudební frázi
- prohlubuje své znalosti v dosud zvládnuté problematice správné dechové techniky, artikulace a hlasové kultury

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá základní pěvecké návyky (postoj, brániční dýchání, uvolnění brady)
- ovládá svůj hlas přirozeně a s lehkostí, tvoří hlavový tón a čistě intonuje
- se pohotově orientuje v notovém zápise a rozumí obsahu textu
- zpívá i písně v cizím jazyce (italsky nebo německy, popř. latinsky)
- přistoupí k nácvičce skladby s větší mírou samostatnosti, zejména tvoření frází, dynamiky a nádechů

II. ročník

Žák

- rozezná a vyjmenuje různá slohová období v pěvecké literatuře
- samostatně a pohotově spolupracuje při korepetici
- ve vícehlasém zpěvu uvědoměle vnímá ostatní hlasy
- má smysl pro harmonické cítění
- samostatně kriticky zhodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu
- rozšiřuje škálu výrazových prostředků (spontánně je využívá)
- uplatňuje zásady správné výslovnosti

III. ročník

Žák

- při souhře s korepetitorem dbá na dodržování rytmu a stejného tempa
- v celém svém rozsahu čistě intonuje a má vyrovnané všechny výšky tónu
- vyjádří text a hudební obsah dynamikou, frázováním a kantilénou
- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- pracuje s rozvinutějšími paměťovými schopnostmi (v hudební i textové oblasti)
- zodpovědně přistupuje k přípravě na absolventské vystoupení

IV. ročník

Žák

- se profiluje dle svého zájmu a preferencí
- interpretuje stylově a žánrově správně skladby různých slohových období
- vyjádří charakter skladby správnou dynamikou, agogikou a výrazem
- se orientuje v hudebním zápise i textu
- samostatně pracuje při korepetici

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.18 Studijní zaměření Sborový zpěv

Charakteristika

Studijní zaměření Sborový zpěv je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba skupinovou výukou. Jelikož schopnost kvalitně zpívat již tradičně patří mezi základní vlastnosti každého hudebníka, jedná se o ideální předmět k jakémukoliv nástrojovému hudebnímu zaměření. Prostřednictvím studia žák dle svých schopností rozvíjí hudební vlohy, učí se koncentraci, pracovním návykům, sebeovládání a veřejnému vystupování. Ve výuce se seznámí nejen se základními pěveckými dovednostmi, jako je intonace, rytmus, tvorba kvalitního tónu, dechová technika a správná výslovnost, ale také s prací v kolektivu. Žáci se tak již od počátku učí spolupráci s ostatními a zodpovědnosti za společně vykonané dílo. Díky interpretaci hudby různých stylů a žánrů dochází i k rozšiřování všeobecného kulturního rozhledu žáků. Při studiu sborového zpěvu nechybí ani teoretická průprava v předmětu Hudební nauka.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Poznámky:

1. Podle počtu žáků a podle dosažené úrovně vědomostí a dovedností žáků ve skupině lze organizačně spojit výuku I. a II. stupně.
2. Studijní zaměření Sborový zpěv je povinně volitelný předmět pro studijní zaměření Sólový zpěv, Hra na klavír a Hra na klavír se zaměřením na hudbu populární, lidovou a jazzovou pro ostatní studijní zaměření je to nepovinně volitelný předmět.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

1. – 3. ročník

Žák

- při zpěvu ovládá správné sezení či postoj
- používá hlas v celém svém přirozeném rozsahu, nepřepíná hlasivky, nezpívá v nepřirozené hlasové poloze
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zvládá jednohlasý zpěv lidových i umělých písní
- podle dosažené úrovně a možností skupiny zpívá kánony či jednoduché lidové dvojhlasy
- správně reaguje na základní dirigentská gesta (nástupy, závěry, dynamika)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu sborové partitury

3. – 7. ročník

Žák

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury
- podle svých individuálních možností rozšiřuje hlasový rozsah
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasých skladbách
- při zpěvu využívá adekvátní výrazové prostředky a větší rozsah dynamiky
- zpívá složitější písně nebo skladby v kánonické úpravě či vícehlas odpovídající věku, hlasové vyspělosti žáka a možnostem skupiny
- je pozorný a s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby
- se orientuje i ve složitější struktuře sborové partitury

Základní studium II. stupně

I. – II. ročník

Žák

- využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- se řídí zásadami hlasové hygieny, má vypěstovány návyky kultivovaného sborového zpěvu
- rozlišuje interpretaci skladeb různých hudebních žánrů a období

III. – IV. ročník

Žák

- intonačně čistě zpívá svůj part i v náročnějších skladbách
- se samostatně orientuje v notovém zápisu sborové partitury
- zpívá z listu jednodušší skladby
- aktivně a zodpovědně spolupracuje s ostatními

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

5.2.19 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Charakteristika

Keyboards jsou nástrojovou skupinou, kterou využívá novodobá hudební tvorba v celé své šíři v populární i vážné hudbě. Díky technickému vývoji poskytují imitace různých barev akustických nástrojů, množství doprovodů, jež zahrnují všechny rytmy různých národů a rozličné interpretační styly. Jejich dokonalý systém ovládání automatických hudebních doprovodů umožní i úplným začátečníkům zahrát velké množství skladeb. Pokročilejší uživatelé mohou MIDI keyboard propojit s počítačem a otevřít tak prostor pro mnoho dalších možností, jako např. komponování a aranžování vlastních skladeb.

Ve hře na elektronické klávesové nástroje se žáci učí hře na moderní nástroj a seznamují se s jeho technikou. Nástroj je přizpůsoben k použití širokou veřejností, vede k hudebnímu vývoji jak amatérů, tak profesionálů, využívá akordových značek a multimédií.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	I.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na EKN	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na EKN jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Žák je zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra na návrh třídního učitele v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy, povinně volitelný předmět lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na EKN

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- přiřazuje jednotlivé tóny (C1 – G1) k prstům pravé ruky (podle vyučovací metody a příslušné literatury)
- si osvojí hru konkrétních tónů, přečte je a odliší od sebe
- postupně hraje stupnici C dur v jedné oktávě a seznámí se s hrou základních obrátů T5 v pravé ruce
- podkládá palec a překládá prsty pravé ruky u stupnice C dur
- zvládá základní úhozové prvky – tenuto, legato
- ve hře národních písní dodržuje celé, půlové a čtvrt'ové noty
- zahraje jednoduchou lidovou píseň s jednoprstým doprovodem, využívá znalostí vlastního zpěvu

2. ročník

Žák

- se seznámí s hrou základních akordových značek (C, G, F) – charakter jednoprstého doprovodu (single-finger)
- zahraje jednoduchou melodii s doprovodem, využije funkci synchro-start
- přiděluje styly (rytmy) podle daného označení taktu a charakteru skladby
- zvládá další úhozové prvky – staccato, portamento
- interpretuje skladby a cvičení s osminovými notami a pomlkami
- hraje durové stupnice s křížky a jejich T5 (pravou i levou rukou)

3. ročník

Žák

- pokračuje ve studiu stupnic dur ve 2 oktávách a jejich základních T5
- hru levé ruky využívá výhradně v akordickém pojetí (fingerin)
- samostatně volí ve zvukovém rejstříku a výběru stylu
- se seznámí s charakterem mollových tónin a studuje jejich stupnice
- využívá studia skladeb různých tanečních rytmtů, samostatně dosazuje patřičné styly a zvukové rejstříky
- zvládá základní druhy úhozů

4. ročník

Žák

- přistupuje ke hře studijních cvičení s rytmy: synkopa, triola, tečkovaný rytmus
- zahraje mollové stupnice a jejich T5
- se orientuje v základní obsluze nástroje
- využívá formální části doprovodu (intro, ending, fill in)
- využívá nabytých zkušeností a umu k veřejným vystoupením
- si rozšiřuje vlastní katalog skladeb nacvičených i připravovaných k nastudování
- se zapojuje do účinkování v souborech a různých tanečních seskupeních

5. ročník

Žák

- ve hře používá další efekty a funkce: transpoze, upper octave, split point, sustain, harmony, echo, one touch setting, multi pad a podobně
- nacvičuje doprovodné party s dechovými a smyčcovými nástroji
- využívá plný rozsah nástroje
- se orientuje v notovém zápisu s libovolným předznamenáním

6. ročník

Žák

- přistupuje ke hře náročnějších skladeb, především v oblasti folkové, taneční a jazzové hudby
- dále prosazuje své zkušenosti v tanečních souborech, zahraje těžší sólový part
- se blíže seznamuje s tabulkou akordů – fingered chord

7. ročník

Žák

- interpretuje jazzové, popové, rockové skladby, případně další žánry
- dbá na harmonickou a melodickou přesnost provedení
- ovládá hmaty z tabulky akordů

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zahraje čtyřhlasý kvintakord a jeho rozklady s využitím v praktické hře
- projevuje zájem rozšiřovat vlastní obsah svých skladeb
- samostatně harmonizuje jednoduché skladby

II. ročník

Žák

- samostatně uplatňuje získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru
- se zapojuje do souborové hry taneční, folkové i jazzové

III. ročník

Žák

- korepetuje skladby mladších žáků
- interpretuje skladby složitějších a nepravidelných rytmů
- samostatně získává nové skladby tanečního charakteru a upraví je pro svůj nástroj

IV. ročník

Žák

- popíše funkce svého EKN a využije je v praxi
- samostatně přiřazuje hudební styly a zvuky k novým skladbám
- tvoří vlastní doprovody pomocí EKN v rámci jeho technologických možností

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.20 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika

Akordeon je stejnozvučný chromatický klávesový, nebo knoflíkový hudební nástroj, u kterého jsou zdrojem tónu kovové jazýčky, rozechvíváné proudem vzduchu, vznikajícím pohybem měchu, a u kterého výška hraného tónu nezávisí na směru pohybu měchu. Pro ovládání nástroje slouží klaviatura (knoflíková část) a basová tastatura.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na akordeon jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na akordeon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- striktně dodržuje psané obraty měchu v tištěných cvičeních
- se orientuje na klaviatuře v rozsahu c1 – g2, na basové tastatuře v rozsahu stupnice C dur
- zvládá stupnici C dur včetně správných podkladů a překladů prstů
- realizuje minimálně každou rukou zvlášť tříhlasý tónický kvintakord C dur
- zvládá jednodušší cvičení s melodickým basem
- se orientuje na basové tastatuře v dalších durových stupnicích stejného prstokladu
- zdokonaluje správné návyky měchové techniky
- dbá na dodržování správné polohy pravé i levé ruky při hře
- studuje prstová cvičení pro pravou, později i pro levou ruku
- interpretuje jednoduché lidové či národní písně s melodickým basem, bez akordického doprovodu
- zvládá legato v pravé i v levé ruce při hře dohromady
- dbá na správné sezení při hře a dodržování správné polohy obou rukou
- plynule čte noty v basovém klíči
- se bezpečně orientuje v jednodušším notovém zápisu

2. ročník

Žák

- se seznamuje průběžně s hrou akordického doprovodu v levé ruce s použitím řady durových kvintakordů – hra staccato
- v pravé ruce používá jednoduché dvojzvuky (tercie)
- studuje prstová cvičení unisono pro obě ruce dohromady
- se orientuje na klaviatuře v rozsahu g – c3 a na basové tastatuře v rozsahu stupnic C, G, D, A, F, B dur
- hraje stupnice C, G, D, A, F, B dur včetně tříhlasého T5 s obraty souzvukem i rozloženě v rozsahu jedné oktávy rovným pohybem
- se seznamuje s jednoduššími etudami a přednesovými skladbami
- zvládá podklady a překlady prstů v pravé ruce, nezbytné ke studiu stupnic
- interpretuje skladby s celými, půlovými, čtvrt'ovými a osminovými hodnotami not
- chápe význam základních dynamických znamének (p – mf – f)
- zvládá hru legato a staccato v pravé i levé ruce
- interpretuje přednesové skladby z paměti

3. ročník

Žák

- se seznamuje s hrou všech durových stupnic s křížky, včetně hry tříhlasého T5 s obraty rovným pohybem v rozsahu jedné oktávy, postupně ji zvládá
- je veden k vlastnímu způsobu frázování dle svého hudebního cítění
- hraje legato i staccato včetně kombinace obou způsobů v každé ruce
- zdokonaluje techniku vedení měchu
- se seznamuje s méně náročnými polyfonními skladbami
- chápe rozdílnost v interpretaci homofonní a polyfonní hudby
- interpretuje skladby s šestnáctinovými notami
- hraje s využitím synkopického a tečkovaného rytmu
- se seznamuje s hrou akordického doprovodu v levé ruce i s použitím řady mollových akordů
- dle svých možností vystupuje na žákovských koncertech
- hraje dvojhlasy v pravé ruce

4. ročník

Žák

- se seznamuje s hrou všech durových stupnic s křížky i s bé včetně hry T5 s obraty rovným pohybem v rozsahu jedné oktávy a postupně ji zvládá
- hraje stupnici a moll každou rukou zvlášť, popř. dohromady s T5 a jeho obraty rovným pohybem v rozsahu jedné oktávy
- se seznamuje s hrou mollových stupnic a T5 s obraty dohromady do 4 křížků a 4 bé rovným pohybem v rozsahu jedné oktávy a následně ji zvládá
- zdokonaluje techniku své hry – vedení měchu, frázování dle vlastního hudebního cítění, hra legato, staccato, včetně kombinace obou způsobů v každé ruce
- zná základní harmonické funce a harmonickou kadenci minimálně v tónině C dur
- úspěšně absolvuje veřejné vystoupení

5. ročník

Žák

- hraje durové stupnice s čtyřhlasým T5 a s obraty rovným pohybem v rozsahu dvou oktáv
- zdokonaluje techniku své hry zvládáním frázování dle vlastního hudebního cítění
- zvládá hru všech mollových stupnic s tříhlasým T5 a jeho obraty rovným pohybem v rozsahu jedné oktávy
- se orientuje v notovém zápisu s různým předznačením
- uplatňuje veškeré dovednosti, získané dosavadním studiem
- dle svých schopností veřejně vystupuje na žákovských koncertech

6. ročník

Žák

- se seznamuje s hrou durových stupnic se čtyřhlasým T5 a jeho obraty protipohybem v rozsahu dvou oktáv a následně ji zvládá
- nacvičuje mollové stupnice s čtyřhlasým T5 s obraty protipohybem a postupně je zvládá
- se podle individuálních schopností účastní komorní hry včetně případné kombinace s jiným hudebním nástrojem
- podle stupně své vyspělosti využívá zvukové nuance nástroje (rejstříkování)
- samostatně nastuduje jednodušší kompozici a po konzultaci s učitelem ji úspěšně předvede na veřejném žákovském koncertě
- se snaží o správnou interpretaci polyfonních skladeb

7. ročník

Žák

- přidává k durovým i mollovým stupnicím vedle T5 s obraty i D7 s obraty každou rukou zvlášť, postupně dohromady rovným pohybem
- zvládá bezpečně hru mollových stupnic s T5 a jeho obraty protipohybem v rozsahu dvou oktáv
- se seznamuje s hrou z listu na základě předložených jednoduchých skladbiček
- se orientuje na klaviatuře i na basové tastatuře v celém rozsahu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- navazuje na dovednosti získané dosavadním studiem v I. stupni
- studuje hru durových stupnic v terciích a sextách (pravá – levá ruka) rovným pohybem dohromady se čtyřhlasým T5 a D7 s obraty v rozsahu dvou oktáv a následně ji zvládá
- se seznamuje s obtížnějšími etudami (klavírní transkripce)
- upravuje prstoklady v levé ruce u studovaných klavírních etud
- provede jednodušší skladby tzv. z listu
- se seznamuje s přednesovými skladbami různých žánrů a období, nacvičí je a následně interpretuje
- samostatně volí vhodnou kombinaci rejstříků barev v pravé i levé ruce

II. ročník

Žák

- studuje hru mollových stupnic v terciích a sextách (pravá – levá ruka) rovným pohybem dohromady v rozsahu dvou oktáv a následně ji zvládá
- se seznamuje s hrou levé ruky podle jednodušších akordických značek
- nacvičuje mj. i etudy z klavírní literatury
- dále zdokonaluje techniku hry, včetně techniky vedení měchu
- se hlouběji zabývá širším využíváním rejstříků barev v pravé i levé ruce

- se začlení do komorní a souborové hry, včetně souhry s jinými nástroji
- samostatně vytváří vhodné frázování v etudách i v přednesových skladbách
- interpretuje přednesové skladby z paměti
- vystupuje na veřejných žákovských koncertech

III. ročník

Žák

- se seznamuje s hrou bellow shake a dle svých možností ji posléze zvládá
- se seznamuje s hrou levé ruky podle jednoduchých akordických značek
- studuje obtížnější transkripce klavírních etud, posléze je zvládá a kvalitně upraví prstoklad levé ruky pro potřeby akordeonu
- v rámci svých možností studuje hru durových i mollových stupnic v terciích a sextách se čtyřhlasým T5 a s D7 s obraty i protipohybem v rozsahu dvou oktáv

IV. ročník

Žák

- ovládá hru všech durových i mollových stupnic s T5 a D7 s obraty rovným pohybem i protipohybem v rozsahu dvou oktáv i v terciích a sextách (pravá – levá ruka)
- samostatně nastuduje obtížnější přednesovou skladbu s případnými minimálními korekcemi učitele
- dle sluchové analýzy zpracuje a následně interpretuje snazší přednesové skladby různého stylu
- se bezpečně orientuje v homofonních i polyfonních přednesových skladbách
- pokračuje ve studiu klavírních etud, které si samostatně upravuje podle potřeb nástroje

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.21 Studijní zaměření Hra na varhany a improvizace

Charakteristika

Varhany jako “královský” nástroj procházejí nepřetržitě evropskou hudební historií od gotiky po současnou dobu. Jako jediný z hudebních nástrojů doznaly v průběhu své historie tak prudký vývoj, že jeho výsledkem je množství svébytných nástrojů, a to stylově i oblastně, což se projevuje také v nepřeberně pestré literatuře pro tento nástroj.

Naší prioritou je u dítěte, u něž je předpokladem pro hru na varhany upevněná znalost základů klavírní hry, vytvořit trvalý vztah ke zvolenému nástroji a vštípit mu pro varhanní hru specifické dovednosti a návyky, aby bylo později schopno samostatně studovat, tvořit a realizovat hudební díla jak v sólové oblasti, tak i v doprovodu a improvizaci.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na varhany	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na varhany a improvizace jsou tyto činnosti: Hra z listu, Improvizace, Kapitoly z organologie.
2. Žák je zařazen do povinně volitelného předmětu Obligátní klavír nebo předmět Sborový zpěv na návrh třídního učitele v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Předmět Obligátní klavír zahrnuje: Rozvoj techniky a výrazových schopností žáka dle uč. plánu, Korepetice.
3. Žák může navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu, a to na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáky, kteří vykazují vynikající studijní výsledky nebo se připravují k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na varhany

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- má osvojeny správné návyky sezení u nástroje, postavení rukou a chodidel
- dokáže pojmenovat jednotlivé části hracího stolu varhan
- rozlišuje mezi odlišným charakterem základních rejstříků
- orientuje se v manuálu a pedálu v základním rozsahu
- rozlišuje mezi základními úhozy legato a non-legato
- v pedálové technice (dle tělesné dispozice i souhře s manuálem) využívá techniky hry špičkami
- je schopen souhry pravé ruky a pedálu
- hraje pedaliter s prodlevou
- transponuje melodii písně
- improvizuje volně společně s učitelem na mimohudební témata

2. ročník

Žák

- orientuje se v celém rozsahu klaviatur
- je schopen souhry levé ruky a pedálu
- realizuje základní specifika legatové techniky (tichá výměna)
- hraje pedaliter homorytmickou sazbu
- dle tělesných dispozic užívá paty při hře nohama
- je schopen základní polyfonní hry (dvouhlasé)
- artikulací realizuje rozdíly mezi přízvuchnými dobami
- je schopen základní témbrové improvizace (zvuky přírody aj.)
- orientuje se v základních dynamických a tempových označeních
- improvizuje volně společně s učitelem
- dokončuje motivy a vytváří své vlastní

3. ročník

Žák

- hraje pedaliter snadné doprovody písní
- je schopen lepší koordinace rukou a nohou při hře
- ovládá techniku legatové hry manualiter
- je schopen legatové hry stupňovitých postupů v pedálu
- orientuje se v základních rejstříkových skupinách a stopovém označení
- improvizuje krátké hudební věty v jedno- a dvojhlase
- interpretuje přiměřeně náročnou literaturu barokní / romantickou / moderní

4. ročník

Žák

- je schopen samostatně nastudovat harmonizovanou píseň
- je schopen kultivovaného hudebního projevu
- je schopen rozlišit v interpretaci skladby barokního a romantického stylu
- ovládá základní harm. funkce a základní značky číslovaného basu
- je schopen vlastní realizace písně v generálbasovém zápisu
- hraje z listu snadné dvojhlasé intonace
- improvizuje samostatně intonace k písním, krátké hudební věty na podkladu harmonickém nebo basovém
- improvizuje volně na mimohudební náměty

5. ročník

Žák

- je schopen samostatného zvládnutí artikulace a prstokladu u stylových kompozic přiměřené náročnosti
- je schopen interpretace základních ozdob
- interpretuje literaturu různých stylových období
- improvizuje kratší formy, např. passacaglii, jihoněmeckou toccatu
- improvizuje volně na texty
- improvizuje intonace a přede hry
- hraje základní repertoár písní
- hraje souborově z / i z číslovaného basu

6. ročník

Žák

- hraje polyfonní skladbu tří nebo čtyřhlasou
- rozlišuje mezi hudebními styly
- hraje skladbu soudobou
- samostatně studuje další chrámový repertoár
- improvizuje samostatně menší koncertní a liturgické formy (figurovaná chor. přede hra z harmonizace atp.)

7. ročník

Žák

- harmonizuje dle kancionálu snazší duchovní písně
- uplatňuje samostatně zkušenosti s interpretací skladeb různého stylového období
- samostatně doprovází liturgii
- je schopen samostatně uplatnit svůj repertoár při koncertním provozu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- je schopen využít znalostí základních technických prvků typických pro varhanní hru manualiter i pedaliter
- studuje do repertoáru po jedné skladbě tří různých stylových období
- disponuje a je schopen uplatnit základní znalosti o stavbě svého nástroje
- improvizuje samostatně

II. ročník

Žák

- prohlubuje repertoár skladeb úzce spjatých s jeho zaměřením v praxi (liturgická hra, mimoliturgická hra)
- orientuje se hlouběji ve stavbě svého nástroje (typy traktur, základní dispoziční typy apod.)
- improvizuje imitační plochy
- improvizuje jednoduchý doprovod k písni vč. předeher
- improvizuje na texty, obrazy

III. ročník

Žák

- zvládá repertoár širšího rozsahu
- dbá na precizní a promyšlenou hru
- dle dispozici studuje další oblasti varhanní literatury
- orientuje se v základním evropském repertoáru pro varhany
- je schopen volné improvizace

IV. ročník

Žák

- dle dispozic dále rozvíjí repertoár a preciznost hry
- samostatně přistupuje k interpretaci různých stylů
- dle dispozici studuje další oblasti varhanní literatury
- improvizuje náročnější varhanní formy

Vyučovací předmět: Obligátní klavír

Základní studium II. stupně

I. – IV. ročník

Žák

- studuje postupně technicky i výrazově stále náročnější skladby
- dodržuje zásady interpretace a její stylovost
- rozšiřuje své technické a interpretační schopnosti zejména v prstové technice a interpretaci polyfonie

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.

5.2.22 Vyučovací předmět Hudební nauka

Školní výstupy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- vysvětlí rozdíl mezi zvukem a tónem
- popíše vlastnosti tónu – výška, délka, síla, barva
- užívá termíny nota, notová osnova
- správně umístí a napíše houslový (G) klíč
- vyjmenuje hudební abecedu
- popíše hodnoty not a pomlk celých, půlových, čtvrtových, osminových a šestnáctinových
- vysvětlí pojmy takt, taktová čára, takt celý, tříčtvrtový, dvoučtvrtový, takt celý, tříosminový, šestiosminový
- rozumí pojům celý tón, půltón
- zapíše noty v houslovém klíči v rozsahu $g-c^3$
- vysvětlí pojmy repetice, staccato, legato, ligatura, allegro, moderato, andante, ritardando, accelerando, prima volta, sekonda volta, koruna, trojzvuk (akord), stupnice, tónina
- uvede význam tečky za notou
- vysvětlí pojmy posuvky (křížek béčko, odrážka), předznamení
- správně umístí a napíše basový (F) klíč
- určí základní dynamická znaménka
- seznámí se se stupnicemi C, D, A, E, F dur

2. ročník

Žák

- orientuje se v notách na pomocných linkách
- rozezná v notovém zápisu i sluchem celý tón a půltón
- pozná základní hudební nástroje
- zná umístění půltónů v durové stupnici
- orientuje se v jednoduchých rytmických cvičeních
- zapíše v notách durové stupnice do čtyř křížků a béček
- zapíše akord ke stupnicím do čtyř křížků a béček
- rozezná sluchem durovou a mollovou tóninu
- rozšíří si znalost tempových a dynamických označení
- vysvětlí pojem interval a utvoří interval primy, sekundy, tercie, kvarty a kvinty
- zapíše noty v basovém klíči v rozsahu $E-e^1$
- pojmenuje ženské a mužské hlasy

3. ročník

Žák

- ovládá zápis předznamenání všech durových stupnic
- zná přesné pořadí všech křížků a béček
- správně doplňuje neúplné takty včetně správného zapsání taktových čar
- zvládá zápis jednoduchých rytmických diktátů, seznámí se s triolou
- zná pojmy tónický kvintakord, tónika, subdominanta, dominanta
- ovládá kvintakordy a jejich obraty
- sluchově rozezná jeden tón, dvojzvuk, trojzvuk
- prohloubí znalost durových stupnic do čtyř křížků a béček a příslušných kvintakordů
- seznámí se s životem a dílem B. Smetany a A. Dvořáka
- rozlišuje čisté a velké intervaly a zapíše je
- ovládá dělení hudebních nástrojů do skupin
- seznámí se s pojmy stejnojmenná a paralelní stupnice
- zná předznamenání mollových stupnic do čtyř křížků a béček
- zná tři druhy mollových stupnic – přirozená (aiolská), harmonická, melodická
- zapisuje noty v basovém klíči v rozsahu F-f¹
- ovládá přednesová označení – cantabile, dolče, espressivo, meno
- vysvětlí pojem tónina a nezaměňuje s pojmem stupnice
- transponuje jednoduchou píseň

4. ročník

Žák

- zná dvojité posuvky
- ovládá durové stupnice do sedmi křížků a béček včetně durového kvintakordu a jeho obrátů
- ovládá mollové stupnice do sedmi křížků a béček včetně mollového kvintakordu a jeho obrátů
- seznámí se s takty jednoduchými i složenými a s pojmy akcent, synkopa
- prohloubí vědomosti o hudebních nástrojích
- prohloubí znalost italského hudebního názvosloví
- seznámí se s pojmy komorní soubor a orchestr
- vysvětlí pojem enharmonická záměna
- utvoří čisté, velké a malé intervaly od všech tónů
- seznámí se s životem a dílem J.S.Bacha, W.A. Mozarta, L.van Beethovena
- ovládá stavbu dominantního septakordu
- vysvětlí pojmy lidová a umělá píseň
- zapíše do not jednoduchou melodii
- získá základní povědomí o Národním divadle, Rudolfinu, České filharmonii a Pražském jaru
- zná označení melodických ozdob v notovém zápisu
- zná typy pěveckých sborů a označení zpěvních hlasů
- získá základní poznatky o baletu a baletní hudbě
- prohlubuje své dovednosti v transpozicích jednoduchých notových zápisů

5. ročník

Žák

- zná typy komorních souborů
- zná pojmy koncert, symfonie, opera, symfonická báseň
- seznámí se se základními znaky hudby pravěku, starověku, renesance, baroka, klasicismu, romantismu, impresionismu
- ovládá rozdělení tónů do oktáv
- orientuje se ve stupnici chromatické a celotónové
- ovládá stavbu zvětšeného a zmenšeného kvintakordu
- seznámí se s obraty dominantního septakordu
- ovládá všechny intervaly základní a odvozené
- rozezná sluchem stupnici durovou, moll harmonickou a moll melodickou
- zná pojmy motiv, téma, dvoutaktí, hudební věta, rondo
- prohlubuje znalost italského hudebního názvosloví
- seznámí se s pojmy homofonie, polyfonie, konsonance, disonance
- orientuje se v akordových značkách
- seznámí se s hlavními představiteli hudebních stylů 20. století (klasická i moderní hudba)

5.2.23 Vyučovací předmět Souborová a komorní hra

Školní výstupy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Souborová a komorní hra

Základní studium I. stupně

4. – 7. ročník

Žák

- je do komorní nebo souborové hry zařazován dle svých individuálních schopností (nejpozději však od 4. ročníku)
- působí v duetech, triích, případně i ve větších komorních souborech stejných, ale i různých nástrojů
- se učí vzájemnému doladování a souhře v unisonu i v akordech
- poznává různé hudební styly a žánry a učí se různým způsobům frázování
- využívá znalosti a schopnosti z individuální výuky
- získává spoluzodpovědnost na výsledném nastudování skladby
- se pravidelně zúčastňuje zkoušek souboru
- si osvojuje hru v klasickém či renesančním stylu, později i ve stylech dalších
- se učí sledovat dirigenta či hrát podle bicích nástrojů
- hraje party úměrně svým individuálním schopnostem
- se seznamuje s různými hudebními styly a žánry poslechem nahrávek profesionálních umělců

Základní studium II. stupně

I. – IV. ročník

Žák

- využívá znalosti a schopnosti z individuální výuky
- dbá na souhru s ostatními nástroji
- využívá základní návyky (sólová hra, doprovod, ladění, rytmus, dynamika)
- při hře sleduje dirigenta či hraje podle bicích nástrojů
- se pravidelně zúčastňuje zkoušek souboru
- využívá zkušenosti s prací v kolektivu a uvědomuje si odpovědnost za společný výkon
- si osvojí souhru celého souboru
- uplatní zásady interpretace různých stylových období
- vystupuje se souborem na žákovských koncertech i na kulturních akcích v regionu
- se setkává s jinými orchestry a získává nové zkušenosti na vnitrostátní, případně i na mezinárodní úrovni

5.2.24 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Charakteristika

Basová kytara (také baskytara) je strunný hudební nástroj, který v moderní hudbě nahrazuje funkci kontrbasu. Úlohou basové kytary je tedy především hrát basovou linku. Spolu s bicími tak tvoří základ rytmu a podporuje harmonii. Baskytara se v některých žánrech prosadila i jako sólový nástroj (jazz, latin, funky aj.) Basová kytara se začala používat v druhé polovině 20. století. Svým tvarem na první pohled připomíná elektrickou kytaru. Má ale mohutnější a masivnější tělo, delší krk a větší mensuru a kvůli silnějším strunám je i ladicí mechanismus robustnější. Obvykle má čtyři struny (vyskytují se i baskytary, které mají pět nebo dokonce jako elektrická kytara šest strun). Struny jsou laděné o jednu oktávu níž, než je uvedeno v notovém zápisu. Basová kytara má obvykle, podobně jako elektrická kytara, pražce, ale existují i bezpražcové baskytary. Výjimečně se objevují i neelektrické akustické basové kytary.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na elektrickou kytaru jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Výuka Souborové nebo Komorní hry probíhá v bloku 2 vyučovacích hodin každých 14 dní.
5. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
6. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
7. Žák může být žák zařazen do skupinové výuky v průběhu I. i II. stupně (dva žáci na hodinu).
8. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a ladění strun
- je schopen správně držet nástroj a předvést postavení obou rukou
- se orientuje v první poloze
- čte notaci volných strun v basovém klíči
- rytmitizuje jednoduchá cvičení na prázdných strunách

2. ročník

Žák

- hraje střídavě prsty pravé ruky a používá tlumení prázdných strun
- rozlišuje dynamiku p – f
- orientuje se na hmatníku do II. polohy
- zahraje basový doprovod k jednoduché písni

3. ročník

Žák

- ovládá synchronizaci pohybu prstů pravé a levé ruky a dynamickou vyrovnanost tónů
- ovládá základní techniku hry trsátkem
- se orientuje na hmatníku v I. - III. poloze
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák

- zná základní principy swingového frázování
- dbá na správnou artikulaci a respektuje pomlky
- zvládá výměny poloh na jedné struně i strunách sousedních
- využívá při hře základní tónové rejstříky nástroje
- vnímá a rozlišuje stylové odlišnosti hudby různých žánrů
- zapojuje se v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku v I. - V. poloze
- vytváří vlastní prstoklady
- používá legata odtažného i vzestupného (hammer-on, pull-off)
- uplatňuje základní znalosti interpretační praxe a svůj přehled o funkcích a způsobech využití baskytary v hudbě
- je schopen jednoduchého improvizovaného doprovodu s využitím znalostí akordových značek
- zvládá základní údery stylu Slap hry

6. ročník

Žák

- zná základní principy hry Walking Bass v 12ti taktovém blues
- rozvíjí vlastní hudební představy a přístup k interpretaci
- zvládne jednoduchý improvizovaný doprovod
- zvládá hru jednoduchých partů z listu

7. ročník

Žák

- rozlišuje stylové odlišnosti hudby různých období a žánrů
- zvládá plynulý přechod do vyšších poloh
- je schopen vytvářet vlastní prstoklady
- se orientuje v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zahraje dle akordických značek basový doprovod na těžkých dobách taktu („bas na dvě“)
- tvoří doprovod pomocí basové figury
- se orientuje v zápise interpretovaných skladeb a rozezná jejich základní členění a tóninové vztahy

II. ročník

Žák

- vytváří doprovod walking bass, „bas na 4“: nácvikem rozložených septakordů a jejich obrátů
- doprovází dle akordických značek s ohledem na styl hudby
- spolupracuje v rámci souboru na utváření repertoáru tělesa

III. ročník

Žák

- samostatně řeší prstokladové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci zvládá další specifické techniky hry: dvojité a trojitě úhozy (funk vamps, machine gun triplets), perkusivní triky, tlumení (dead notes), tapping, tap-on flažolety, hra dvojzvuků a trojzvuků, septakordy, zmenšené a zvětšené alterace, latinské rytmy
- při interpretaci skladby zná pravidla o harmonii a vědomosti o formálním členění skladby

IV. ročník

Žák

- využívá svých získaných hudebních vědomostí, posluchačských a interpretačních zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb
- je schopen rozvíjet hudební představivost a improvizální schopnosti studiem jazzových a jinak stylově zaměřených standardů

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.25 Studijní zaměření Hra na tubu (heligon, suzafon)

Charakteristika

Tuba je žesťový basový nástroj. Má široké pole využití. Setkáváme se s ní nejen v tradiční dechovce a žesťových souborech ale i v tanečních orchestrech, kde může nahradit kontrabas nebo baskytaru, pokud to charakter skladby vyžaduje.

Vývoj tuby ovlivnil zcela zásadním způsobem nástrojař V. F. Červený. Tubu v široké menzuře postavil do podoby, jak ji známe dnes. Předchůdci tuby v orchestrální i komorní hře jsou: ofiklejda a serpent. Na tyto nástroje už hrají jen zájemci o starou hudbu.

Výuka hry na tubu (heligon, suzafon) je součástí výuky hry na žesťové hudební nástroje na Základní umělecké škole Antonína Dvořáka v Příbrami. Škola vychází vstříc novým zájemcům o hru na tubu tím, že jim může zapůjčit školní nástroj, než si pořídí svůj vlastní. Na tubu (heligon či suzafon) je vyučován každý žák individuálně. Od počátku výuky jsou žáci vedeni jak k sólové hře, tak i k souhře s dalšími nástroji (dua, tria). Součástí výuky je i hra s doprovodem klavíru. Ve vyšších ročnících jsou žáci zařazováni do různých souborů či orchestrů školy.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na tubu jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace – vedení basu
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáky, kteří vykazují vynikající studijní výsledky nebo se připravují k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na tubu (heligon, suzafon)

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- ovládá základní pravidla správného postoje při hře a držení nástroje
- předvede správné nasazení a artikulaci při tvorbě tónu
- zvládá základy dýchání
- má smysl pro rytmus, metrum a čistou intonaci
- ovládá základní prstovou techniku
- popíše a předvede způsob artikulace (non legato, legato)

2. ročník

Žák

- zvládá bránicové dýchání
- předvede hru s kvalitním tónem
- zvládá prstovou techniku
- ovládá základní druhy artikulace při hře (legato, staccato)

3. ročník

Žák

- zvládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- vyjádří náladu skladby a interpretuje ji s použitím elementárních výrazových prostředků

4. ročník

Žák

- hraje v rozsahu 2 oktáv
- zahraje v dynamických odstínech (p, mf, f)
- předvede hru tenuto, legato, staccato, portamento
- ovládá prstovou a jazykovou techniku hry
- pozná rozdíly v metru, rytmu a tempu skladeb
- zapojí se do kolektivní hry
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

Žák

- využívá svoji technickou a výrazovou dovednost při hře zadané skladby
- interpretuje skladby různých stylových období
- zahraje vybrané skladby v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- sleduje při hraní neustále kvalitu tónu a kultivovanost hudebního projevu

6. ročník

Žák

- zahraje snadnější sólové skladby se smyslem pro stylovou reprodukci
- samostatně zahraje známou melodii podle sluchu
- z paměti zahraje nastudovanou skladbu menšího rozsahu
- interpretuje pohotově skladby z listu

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- používá při hře všech výrazových prostředků: dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- dokáže samostatně nastudovat skladbu většího rozsahu
- ovládá elementární transpozici
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- používá veškeré druhy artikulace při hře (legato, staccato, intervalové a akordické skoky, kombinace legato – staccato atd.)
- uplatňuje své zkušenosti při hře z listu, komorních a orchestrálních partů
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů

II. ročník

Žák

- uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- interpretuje a správně frázuje i taneční a jazzové party

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o svůj nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb

III. ročník

Žák

- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- vede a improvizuje jednoduchý bas podle akordových značek
- zapojuje se do souborů nejrozumnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

IV. ročník

Žák

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.26 Studijní zaměření Hra na violoncello

Charakteristika

Název nástroje je odvozen z italského slova *violoncello*, což znamená maličký violín. Violoncello se nejvíce používá v evropské klasické hudbě, je nedílnou součástí komorních, smyčcových i symfonických orchestrů a také mnoha komorních souborů a bývá standardním sólovým nástrojem koncertních skladeb mnoha autorů. Používá se také v ostatních žánrech, především v populární hudbě.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

7. Součástí předmětu Hra na violoncello jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
8. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
9. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia na ZUŠ.
10. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
11. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
12. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- správně drží nástroj a má správně postavenou pravou i levou ruku
- ovládá střídání prstů levé ruky ve druhé poloze (základní)
- správně provádí tah celým smyčcem, dolní polovinou a horní polovinou
- tvoří zvukově vyrovnaný tón smyčcem
- zahraje Dur stupnice a akordy přes 1 oktávu
- přečte notový zápis u interpretované skladby na struně D a A
- použije při hře decrescendo

2. ročník

Žák

- zahraje detaché, martelé, staccato
- zahraje širokou polohu sniženou (odklon 1. prstu)
- zahraje jednoduché skladby v 1. poloze
- čte a hraje notový zápis na všech strunách
- zahraje jednoduchou skladbu s použitím dynamiky a frázování
- je schopen zazpívat si interval, který má zahrát
- použije základní dynamiku (p, f)

3. ročník

Žák

- správně využívá základní návyky – držení těla u nástroje, postavení levé ruky v základní poloze i v široké – snižené a zvýšené poloze na všech strunách
- interpretuje jednoduché skladby různých stylů a uplatní základní dynamiku: mezzoforte, crescendo
- použije různou kvalitu tvoření tónu v závislosti na dynamice

4. ročník

Žák

- zahraje 7. polohu na všech strunách
- spojí správně výměny v levé ruce: 1. – 7. poloze
- předvede nácvik vibrata
- ovládá legato přes všechny struny
- zahraje stupnice a akordy (5. a 3. poloha)
- předvede hru melodických ozdob v závislosti na hrané skladbě (obal, příraz)
- orientuje se v zápisu v prstokladu při změně polohy

5. ročník

Žák

- interpretuje skladby v rozmezí od 1. do 7. polohy
- při výměnách poloh využívá vláčnost ruky
- hraje s vibratem a tím obohacuje výrazové prostředky
- využívá hladké výměny v pravé ruce
- zahraje oktávové flažolety
- zahraje jednoduché skladby z listu
- rozliší a charakterizuje základní stylová období

6. ročník

Žák

- využívá v levé ruce výměny do středních poloh
- použije při hře širší škálu dynamických odstínů k vystižení obsahu a nálady skladby
- zahraje stupnice a akordy přes 3 oktávy
- zahraje trylek
- využívá barevné možnosti nástroje (včetně středních poloh)
- spolupodílí se na výběru skladeb na absolventský koncert

7. ročník

Žák

- hraje přes flažolety a1, d1
- v etudě předvede hru dvojhmatů
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh (palcová poloha na oktávovém flažoletu)
- vyhledá ve svém nástroji barvu a kvalitu tónu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje z listu skladby přiměřené náročnosti
- vysvětlí základní formu hrané skladby
- použije výrazové prostředky odpovídající stylovému období interpretované skladby

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- používá hudební terminologii
- uplatní osvojené výrazové a technické dovednosti k vyjádření vlastního pojetí interpretovaných skladeb
- respektuje dopředu zvolenou stylovou interpretaci

II. ročník

Žák

- používá hru v palcové poloze
- zahraje skladby různých stylů a žánrů
- zahraje jednoduché skladby z listu
- formuluje a zdůvodní vlastní názor na hudbu různých stylových období v souvislosti s interpretovanými skladbami

III. ročník

Žák

- zahraje smyk, řadové staccato a spiccato
- uplatňuje při hře všechny nástrojové polohy a plynule propojuje jejich výměny
- vybere si skladby na absolventský koncert za spolupráce učitele

IV. ročník

Žák

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladovou a smykovou problematiku
- využívá své dosažené znalosti k samostatnému nastudování zadané skladby
- obhájí svůj názor na frázování, dynamiku a agogiku dané skladby
- zvládne obtížnější smyky v závislosti na charakteru hrané skladby
- dokáže sebekriticky zhodnotit vlastní výkon a porovnat s výkonem druhých

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.27 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Charakteristika

Kontrabas vznikl na začátku 16. století, kdy se formovala a hlasově rozmnožovala nástrojová skupina viola da gamba. Tehdy se kontrabas nazýval jako violon, či kontrabasová viola da gamba. Má široké využití v klasické hudbě – je nedílnou součástí symfonických i komorních orchestrů a mnoha smyčcových komorních souborů. Velice důležitou roli hraje i v dalších hudebních stylech: jazz, blues, folk, bluegrass. Výuka hry na kontrabas je součástí výuky hry na smyčcové hudební nástroje na Základní umělecké škole Antonína Dvořáka v Příbrami. Na kontrabas je vyučován každý žák individuálně. Od počátku výuky jsou žáci vedeni jak k sólové hře, tak i k souhře s dalšími nástroji (dua, tria). Součástí výuky je i hra s doprovodem klavíru. Ve vyšších ročnících jsou žáci zařazováni do různých souborů či orchestrů školy.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na kontrabas jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace – vedení basu
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
5. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
6. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- Čte noty v basovém klíči.
- Orientuje se v notovém zápisu a na hmatníku v 1. poloze
- Hraje celým, půlkou a třetinou smyčce
- Správně interpretuje rytmus - noty celé, půlové, čtvrt'ové a osminové
- hraje smyčcem přes struny
- Hraje smyky detaché a legato
- Dbá na kvalitu tónů a intonaci

2. ročník

Žák

- Hraje všechny prstoklady v 1. poloze
- Správně interpretuje rytmus i tečkovaný s využitím not celých, půlových, čtvrt'ových i šestnáctinových
- Ovládá smyk legato přes dvě struny
- Hraje z paměti krátkou skladbu v přiměřeném tempu
- Rozlišuje dynamické rozdíly forte a piano v interpretované skladbě

3. ročník

Žák

- Orientuje se v notovém zápisu a na hmatníku ve 4. poloze
- Hraje z paměti krátké skladby v pomalém i rychlejším tempu
- Hraje uvolněným smyčcem legato, detaché
- Uplatňuje intonační sebekontrolu
- Samostatně ladí nástroj
- Využívá dynamiku crescendo a decrescendo
- Zahraje vybrané stupnice přes 2 oktávy

4. ročník

Žák

- Zvládne hru tečkovaného rytmu
- Ovládá stupnice dur do 2# a 2b, kvintakordy
- Zvládá hru legato
- Je schopen hry v rychlejším tempu
- Je schopen hry v dynamickém kontrastu (p, f)

5. ročník

Žák

- Disponuje rozsahem G1 – es
- Ovládá stupnice dur do 3# a 3b, kvintakordy
- Zvládne hru tečkovaného rytmu a triol
- Zvládne hru postupného dynamického odstínění (cresc., decresc.)
- Kombinuje hru legato, staccato, tenuto
- Umí zhodnotit výkon svůj i ostatních

6. ročník

Žák

- Zvládne hru tečkovaného rytmu, triol a synkop
- Ovládá stupnice dur do 4# a 4b, kvintakordy
- Ovládá měkké a ostré nasazení
- Při hře využívá výrazové hudební prostředky
- Interpretuje skladbu s odlišnými tempy

7. ročník

Žák

- Využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- Ovládá stupnice dur do 5# a 5b, kvintakordy
- Zvládá hru portamento
- Vystavuje hru intonační sebekontrolou
- Je schopný se uplatnit v souborovém, nebo orchestrálním uskupení

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- Ovládá všechny durové stupnice a moll do 2# a 2b, kvintakordy
- Disponuje rozsahem 2 oktáv
- Zahraje stupnice v různých tempech a artikulacích
- Samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj

II. ročník

Žák

- Zvládne hru základních melodických ozdob
- Ovládá všechny durové stupnice a moll do 3# a 3b, kvintakordy
- Je schopný samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- Samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu

III. ročník

Žák

- Ovládá všechny durové stupnice a moll do 5# a 5b, kvintakordy a septakordy
- Hraje z listu
- Dokáže samostatně nastudovat přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- Je schopen zhodnotit všechny složky svého výkonu

IV. ročník

Žák

- Ovládá všechny durové a mollové stupnice, kvintakordy, septakordy
- Ovládá hru z listu i z paměti
- Je schopen zhodnotit všechny složky svého výkonu
- Je schopen zahrát sólové, nebo orchestrální party se smyslem pro stylovou reprodukci

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.28 Studijní zaměření Hra na ukulele

Charakteristika

Ukulele, nebo také uke, je havajský hudební nástroj, jenž vypadá jako malá kytara. Na počátku 20. století se tomuto nástroji také často říkalo „ukelele“, a to hlavně ve Velké Británii. Někdy je klasifikován jako drnkací loutna, patří do podskupiny nástrojové rodiny kytar a obvykle má 4 struny.

Ukulele původem z 19. století jako havajská interpretace malé kytary se dostalo na ostrovy díky Portugalcům. Získalo obrovskou popularitu ve Spojených státech na počátku 20. století a odtud se rozšířilo po celém světě. Tón a hlasitost nástroje se mění zároveň s velikostí a konstrukcí. Ukulele přišlo se čtyřmi velikostmi: sopránové, koncertní, tenorové a barytonové.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na ukulele	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

1. Součástí předmětu Hra na ukulele jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy. Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoli v průběhu studia.
4. Výuka Souborové nebo Komorní hry probíhá v bloku 2 vyučovacích hodin každých 14 dní.
5. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
6. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
7. Žák může být žák zařazen do skupinové výuky v průběhu I. i II. stupně (dva žáci na hodinu).
8. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na ukulele

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- se orientuje na nástroji v 1.poloze v rozsahu dle potřeby
- ovládá správné držení nástroje a postavení rukou
- zná minimálně 4 základní akordy
- rytmitizuje jednoduchá cvičení na prázdných strunách
- zvládá vyjmenovat názvy strun ukulele v sopránovém ladění
- zvládá naladit vlastní nástroj s použitím ladičky

2. ročník

Žák

- používá základní dynamická znaménka
- je schopen zahrát jednu durovou stupnici
- zahraje basový doprovod k jednoduché písni
- zná minimálně 6 základních akordů
- se seznámí se čtením tabulatur

3. ročník

Žák

- zvládá orientaci v 1.poloze nástroje na všech strunách
- ovládá minimálně 8 akordů (alespoň 3 moll)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák

- seznámí se se základními barré akordy
- zvládá hru trsátkem
- aktivně se zapojuje do souhry s jinými nástroji
- dbá na správnou artikulaci a respektuje pomlky
- seznamuje se s etudami pro nácvik pomalého tremola
- umí doprovodit píseň podle akordových značek

5. ročník

Žák

- zvládá orientaci ve druhé poloze a zvládá plynulý přechod z jedné polohy do druhé
- vytváří vlastní prstoklady
- je schopen jednoduchého improvizovaného doprovodu s využitím znalostí akordových značek
- ovládá hru z paměti
- využívá při hře vzestupné legato

6. ročník

Žák

- rozvíjí vlastní hudební představy a přístup k interpretaci
- zvládne jednoduchý improvizovaný doprovod
- zvládá hru jednoduchých partů z listu
- umí využít nejsnazší melodické ozdoby a přirozené flažolety při hře skladeb

7. ročník

Žák

- rozlišuje stylové odlišnosti hudby různých období a žánrů
- zvládá plynulý přechod do vyšších poloh
- se orientuje v notovém zápise (c1 – a2) pro sopránové ukulele a (g - f3) pro koncertní ukulele
- využívá různé výrazové prostředky u přednesových skladeb
- ovládá při hře trsátkem techniku tremolo

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónů a ovládá hru trsátkem i prsty
- se účastní komorní hry
- je schopen hry z listu

II. ročník

Žák

- ovládá hru i nad pátou polohou
- ovládá hru složitějších doprovodů
- spolupracuje v rámci souboru na utváření repertoáru tělesa
- je schopen transpozice doprovodu písně

III. ročník

Žák

- rozezná různé hudební styly
- běžně používá barré
- zvládá obtížnější techniky
- dbá na kvalitu tónu a zdokonaluje hru trsátkem i prsty
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené náročnosti

IV. ročník

Žák

- využívá svých získaných hudebních vědomostí, posluchačských a interpretačních zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb
- prokáže své dovednosti veřejným vystoupením nebo zkouškou
- zdokonaluje schopnost improvizace
- rozšiřuje hudební repertoár nastudovaných skladeb vyhledáváním skladeb dle vlastního výběru, umí samostatně nastudovat novou skladbu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.29 Studijní zaměření Hra na mandolínu

Charakteristika

Mandolína je strunný drnkací nástroj, který se vyvinul ze středověké loutny. Dnešní podobu získala mandolína ale až v 17. století v Neapoli. Má široké žánrové využití od klasické hudby, přes bluegrass až po nejrůznější exotickou hubu. Mandolína se využívá nejčastěji jako sólový nástroj, přičemž je pro ni typické časté používání tremola, jehož dosáhneme rychlým kmitáním trsátka přes strunu. Nejčastěji je doprovázena kytarou. Dá se ale efektivně použít i k doprovodu jiných nástrojů. Ladění u mandolíny je totožné jako u houslí (G-D-A-E). Má ale osm strun, jelikož jsou do každého tónu vždy naladěny dvě struny, které jsou posazeny v bezprostřední blízkosti u sebe. Trsátko tak vždy drnkne přes dvě struny najednou, což dodává zvuku mandolíny její nádhernou exotickou barvu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na mandolinu	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

Součástí předmětu Hra na mandolínu jsou tyto činnosti:

- 1.Hra z listu a Elementární improvizace.
- 2.Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy.
Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
- 3.Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoliv v průběhu studia.
- 4.Výuka Souborové nebo Komorní hry může probíhat v bloku 2 vyučovacích hodin každých 14 dní.
- 5.Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
- 6.Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
- 7.Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Vyučovací předmět: Hra na mandolínu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- pojmenuje části nástroje, vyjmenuje struny
- vytvoří si základní návyky a dovednosti (sezení, správné držení rukou)
- postaví ruku do patřičné pozice v I. poloze
- zahraje z paměti stupnici C-dur, píseň nebo krátkou skladbičku
- ukáže v notovém zápisu na notu a zahraje ji na nástroji

2. ročník

Žák

- správně drží nástroj a trsátko
- zahraje jednoduchou melodii v durovém a mollovém prstokladu
- předvede hru piano a forte
- používá křížky a bé v rozsahu 1. polohy
- zahraje píseň nebo drobnou skladbu z paměti
- hraje společně s dalším nástrojem (s učitelem)
- Zahraje z paměti 1 durovou a 1 mollovou stupnici

3. ročník

Žák

- upevní dosud probrané prstoklady a obohatí je dalšími
- nacvičuje tremolo trsátkem
- hraje vybrané stupnice dur a moll podle probraných prstokladů
- zahraje akordy k doprovodu písně pomocí základních harmonických funkcí T-S-D
- předvede hru z paměti
- zahraje společně s jinými nástroji
- předvede hru s vázanými prsty levé ruky

4. ročník

Žák

- hraje do V. polohy na hmatníku
- předvede hru tremolo v kombinaci s jednoduchými úhozy
- předvede staccato, legato vzestupné a sestupné
- se uplatní v souborové a komorní hře
- zahraje z listu učivo na úrovni 1. ročníku
- zahraje v daných tóninách durové i mollové akordy k doprovodu písně

5. ročník

Žák

- zahraje stupnici dur a moll s výměnou do III. polohy
- zahraje staccato, tremolo a tremolované legato a pozná melodické ozdoby
- zahraje vybrané durové a mollové akordy v akordickém doprovodu písní
- zahraje z listu na úrovni II. ročníku
- hraje do VII. polohy na hmatníku
- předvede hru z paměti
- orientuje se v notovém zápisu skladeb různých stylových období

6. ročník

Žák

- předvede hru základních melodických ozdob
- rozvine interpretační schopnosti
- dbá na zásady interpretace různých stylových období
- zdokonaluje techniku levé i pravé ruky
- přečte samostatně noty v nové skladbě
- zahraje z listu na úrovni III. ročníku

7. ročník

Žák

- se připraví na absolventský koncert, popř. závěrečnou zkoušku
- naladí si nástroj podle sluchu a vymění strunu
- využije hru staccato, tremolo, tremolované legato a skluzy, přírazy, odtrhy
- hraje do XII. Polohy na hmatníku
- vyřeší samostatněji technické záležitosti při nácviu skladby
- doprovází písně v různých tóninách akordy
- ovládá kadence v základních tóninách (C dur, G dur, D dur, A dur, E dur, F dur, a moll, e moll, d moll)
- zahraje z listu na úrovni IV. ročníku
- hraje v rychlejších tempech a náročnějších rytmech (synkopa, tečkovaný)

Základní studium II. stupně:

I. ročník

Žák

- předvede hru staccato v kombinaci s tremolem a tremolovaným legatem
- zdokonalí techniku systematickým cvičením
- aplikuje správné zásady nácviu skladeb při samostudiu

II. ročník

Žák

- interpretuje skladby z různých stylových období
- dbá na stylově čistou interpretaci
- vytvoří jednoduché improvizované melodie
- využívá akordy k doprovodu písní
- zahraje na mandolínu se snímačem

III. ročník

Žák

- zazpívá píseň a doprovodí ji akordy
- zahraje na elektroakustickou mandolínu
- zahraje z listu drobné skladby na úrovni 5. ročníku
- zahraje intervalové stupnice v tóninách C dur, G dur, a moll, e moll
- navrhne dynamiku nastudované skladby

IV. ročník

Žák

- samostatně řeší technické záležitosti při nácviu skladby
- využívá nahrávky profesionálních interpretů pro vlastní nastudování skladby
- používá různá trsátka, odpovídající stylu a žánru hraných skladeb
- rozšiřuje hudební rozhled poslechem hudby a návštěvou koncertů
- je schopen hry v souborech různého zaměření
- ovládá kadence ve všech tóninách samostatně nastuduje přednesovou skladbu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.30 Studijní zaměření Hra na bluegrassové banjo tříprstovou technikou

Charakteristika

První pětistrunné banjo postavil americký představitel minstrelské muziky Joel Walker Sweeney v roce 1831. Následovala rychlá popularizace nástroje, stejně jako vymýšlení spousty stylů, jak hrát na tento hudební nástroj s charakteristickým zvonivým zvukem, který vydávala vysoko laděná pátá struna (umístěná hned vedle nejnižše naladěné struny). V meziválečném období upadal tento nástroj pomalu v zapomnění, dochovalo se zejména díky horalské muzice (tzv. hillbilly music, old-time music či mountain music), kterou hráli lidé v oblasti Appalačského pohoří (Kentucky, Severní Karolína, Tennessee). Pětistrunné bendžo mělo tehdy pověst nástroje, který používají jen pouliční a estrádní komici, napodobující zpěváky nejčastěji černošského původu.

Zhruba od roku 1945 prošlo pětistrunné banjo obrovským rozmachem, když nyní nejslavnější banjista všech dob Earl Scruggs začal hrát v kapele Billa Monroea (Bill Monroe and his Blue Grass Boys – dle názvu této kapely vznikl název pro hudební styl Bluegrass) svým osobitým stylem, který ctil melodickou linku. Jako jeden z prvních použil tříprstou techniku pravé ruky, hranou kovovými prstýnky. Tento styl používali už někteří hráči před 2. světovou válkou, ale nedosáhli Scruggsovy brilantnosti a způsobu hraní melodie. Dalším osobitým stylem hrál Don Reno, který používal místy až jazzové obraty (styl vychází také z tříprstové techniky).

V 60. letech vyvinulo několik hráčů nezávisle na sobě tzv. melodický styl, který se lišil od Scruggsova stylu (ten se držel přesné melodie jen přibližně) použitím rozsáhlých částí melodických stupnic. Jeho propagátorem byl zejména Bill Keith (tříprstový melodický Keith styl).

V 70 letech prošel Scruggsův, v té době nazývaný ortodoxní styl hraní na banjo obrodou, a vznikl takzvaný Contemporary bluegrass. Jeho největšími propagátory jsou J.D.Crowe (vychází z ortodoxní šloly ale dodává velmi netradiční prvky), Béla Fleck (jako první přivedl banjo do jazzového stylu bebop jazz) nebo Noam Pikelný (mezi bluegrassovou komunitou přezdívaný 'Pekelník', nyní jeden ze stěžejních hráčů a nástupce Bély Flecka).

Z českých představitelů mezi nejvýraznější hráče patří Svat'a Kotas (ex Fragment nyní Svat'a Kotas Band) a Luboš Malina (Druhá Tráva).

Ve hře na banjo se nevyužívá klasických not, ale specifického zápisu zvané tabulatura.

Tento způsob vznikla z důvodu rychlých schématů zvaných roll, kdy se ve většině případů hraje v rychlých sledech skupin tónů.

Pro hru na bluegrassové banjo tříprstovou technikou je také typické otevřené ladění, ve většině případů do akordu G (takzvané Open G).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na banjo	1	1	1	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5	1-1,5
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová a Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky:

Součástí předmětu Hra na banjo jsou tyto činnosti:

1. Hra z dle tabulatury a Elementární improvizace za pomoci paternů a takzvaných licků (ustálená forma předem připravených postupů)
2. Na návrh třídního učitele je žák zařazen do povinně volitelného předmětu Souborová hra a Komorní hra v závislosti na jeho vzdělávacích potřebách a možnostech školy.
Povinně volitelné předměty lze navštěvovat i v nižším ročníku, než je uvedeno v učebním plánu (na návrh třídního učitele a se souhlasem žáka).
3. Žák může navštěvovat nepovinně volitelný předmět Sborový zpěv kdykoliv v průběhu studia.
4. Výuka Souborové nebo Komorní hry může probíhat v bloku 2 vyučovacích hodin každých 14 dní.
5. Žák může navštěvovat více povinně volitelných předmětů dle možností školy.
6. Zařazení žáka do povinně volitelných předmětů je zapsáno ve studijním plánu žáka na daný školní rok (třídní kniha) a v katalogu o průběhu studia.
7. Hodinovou dotaci 1,5 lze využít pouze ve výjimečných případech pro žáka, který vykazuje vynikající studijní výsledky nebo se připravuje k přijímacím zkouškám na uměleckou školu vyššího typu. O zařazení žáka rozhodne umělecká rada školy.

Vyučovací předmět: Hra na 5 strunné bluegrassové banjo

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- pojmenuje části nástroje, vyjmenuje struny
- vytvoří si základní návyky a dovednosti (sezení, správné držení rukou)
- postaví ruku do patřičné pozice v 3 prstové technice
- bude seznámen se třemi základními roly (přední, zadní a předozadní)
- ukáže v notovém zápisu na notu a zahraje ji na nástroji

2. ročník

Žák

- správně drží nástroj a pravou ruku v bluegrassové technice
- dokáže rozpoznat melodii v ortodoxním a melodickém stylu
- předvede hru v měkkém položení pravé ruky
- zahraje píseň nebo drobnou skladbu z paměti
- hraje společně s dalším nástrojem (s učitelem)

3. ročník

Žák

- upevní dosud probrané prstoklady a obohatí je dalšími
- nacvičuje hraní ve vysoké poloze levé ruky
- Zahraje jednoduché ustálené postupy ve formátu GGCCDD
- zahraje společně s jinými nástroji

4. ročník

Žák

- hraje do 12. polohy na hmatníku
- předvede jednoduchou hru v melodickém a ortodoxním stylu
- se uplatní v souborové a komorní hře
- zahraje z listu učivo na úrovni 1. ročníku
- zahraje v daných tóninách durové i mollové akordy k doprovodu písně

5. ročník

Žák

- předvede skluzy, odtrhy a přírazy do 5 polohy na hmatníku
- pozná melodické ozdoby
- zahraje vybrané durové a mollové akordy v akordickém doprovodu písní
- zahraje z listu na úrovni II. ročníku
- předvede hru z paměti
- orientuje se v notovém zápisu skladeb různých stylových období

6. ročník

Žák

- předvede hru základních melodických ozdob
- rozvine interpretační schopnosti
- dbá na zásady interpretace různých stylových období
- zdokonaluje techniku levé i pravé ruky
- přečte samostatně tabulaturu v nové skladbě
- zahraje z listu na úrovni III. ročníku

7. ročník

Žák

- se připraví na absolventský koncert, popř. závěrečnou zkoušku
- naladí si nástroj podle sluchu a vymění strunu
- využije hru se skluzy, přírazy, odtrhy
- hraje do 12. polohy na hmatníku
- vyřeší samostatněji technické záležitosti při nácviu skladby
- doprovází písně v různých tóninách akordy
- ovládá hraní v základních otevřených ladění (G dur, C dur, D dur)
- zahraje z listu na úrovni IV. ročníku
- hraje v rychlejších tempech a náročnějších rytmech
(Chuffle, triola, základní Don Reno styl, nebo Melodický styl)

Základní studium II. stupně:

I. ročník

Žák

- předvede hru s kombinací jednotlivých stylů bluegrassového banja
- zdokonalí techniku systematickým cvičením
- aplikuje správné zásady nácviu skladeb při samostudiu

II. ročník

Žák

- interpretuje skladby z různých stylových období
- dbá na stylově čistou interpretaci
- vytvoří jednoduché improvizované melodie
- využívá akordy k doprovodu písní
- zahraje na banjo s mikrofonem

III. ročník

Žák

- vytvoří jednoduchou instrumentální skladbu dle svého uvážení
- zahraje za použití takzvaných přeladovačů skladbu Flint Hill Special
- zahraje z listu drobné skladby na úrovni 5. ročníku
- zahraje intervalové stupnice v tóninách C dur, G dur, a moll, e moll
- navrhne dynamiku nastudované skladby

IV. ročník

Žák

- samostatně řeší technické záležitosti při nácviu skladby
- využívá nahrávky profesionálních interpretů pro vlastní nastudování skladby
- používá různé prstýnky, odpovídající stylu a žánru hraných skladeb
- rozšiřuje hudební rozhled poslechem hudby a návštěvou koncertů
- je schopen hry v souborech různého zaměření
- ovládá doprovody ve všech tóninách a samostatně nastuduje přednesovou skladbu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.22

Vyučovací předmět: Souborová a Komorní hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová a Komorní hra je společný pro všechna studijní zaměření hudebního oboru mimo studijní zaměření Sborový zpěv a je uveden pod kapitolou 5.2.23

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden ve studijním zaměření Sborový zpěv v kapitole 5.2.18

5.2.31 Vyučovací předmět Rozšířená hudební nauka

Žák je do předmětu zařazen na vlastní žádost nebo žádost zákonného zástupce v době, kdy se připravuje na přijímací zkoušky na Konzervatoř - hudební obor nebo na jinou obdobnou školu SŠ (VŠ) hudebního zaměření, a to bez návaznosti výuky konkrétního ročníku hudební nauky dle zařazení žáka.

Společný studijní plán bez rozlišení ročníku.

Školní výstupy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Rozšířená hudební nauka

Žák

- vysvětlí rozdíl mezi hlukem, zvukem a tónem
- vysvětlí termín hudební zvuk
- popíše termín frekvence vč. příkladu
- popíše vlastnosti tónu
- ovládá aktivně pravidla notového zápisu
- aktivně vysvětlí metro-rytmické hodnoty notového zápisu
- vysvětlí základní pojmy z oblasti metriky (metrum, tempo, takt, druhy taktů dle struktury, počítací doba, doba přízvuková ad.)
- zařadí základní italské pojmy z oblasti tempových údajů vč. pojmu metronom, metronomických údajů
- rozumí pojmům diatonika, chromatika, celý tón, diatonický a chromatický půltón
- ovládá základní posuvky
- ovládá základní klíče, jejich klíčové tóny a kontext vzniku
- vysvětlí základní pojmy z oblasti artikulace a agogiky
- rozlišuje základní hudební nástroje dle způsobů hry a tvorby tónu
- orientuje se v polohách a názvech ženských a mužských hlasů
- ovládá stavbu durových a mollových stupnic
- chápe systém kvint-kvartového kruhu vč. pořadí předznamenaní a pravidel jejich zápisu
- ovládá základní intervaly do oktávy vč. intonace, sluchové analýzy a jejich zápisu
- zná pojmy tónický kvintakord, tónika, subdominanta, dominanta, ctíl. tón a jejich obsah
- ovládá teoreticky, sluchově a prakticky stavbu trojzvuků a jejich obrátů vč. terminologie zákl. a basový tón, terciové schéma
- vysvětlí další základní pojmy, zejména dle požadavků školy, na jejíž studium se připravuje, např.: tónina / stupnice, transpozice, enharmonická záměna homofonie, polyfonie, konsonance, disonance ad.

prakticky průběžně procvičuje a ovládá v přiměřeném rozsahu

- zpěv z listu
- poslechovou analýzu rytmu, melodie, intervalů vrchních, stupnic (vše vč. zápisu)
- interpretaci rytmu dle zápisu
- transpozici melodických úryvků
- hudební paměť prostřednictvím opakování melodických, rytmických a melodicko-

rytmických úryvků podle sluchu

- elementárně se zabývá přehledem stěžejních informací o hudebních osobnostech historie i současnosti, hudebních uskupeních a interpretech se zaměřením na hudební obor, jemuž se věnuje, případně na jeho hudební nástroj

5.3 Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Charakteristika

Ve výtvarném oboru nabízíme klasické výtvarné vzdělávání založené na radostném tvořivém procesu, opřené o solidní zvládnutí základů výtvarných technik, umožníme orientaci ve světě výtvarného umění, přehled o jeho historii, významu i současných vazbách na okolí. Učíme žáky vnímat podněty z okolí, citlivě na ně reagovat výtvarnými prostředky, komunikovat a spolupracovat s ostatními, prezentovat výsledky své práce na veřejnosti. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, osobitosti a jedinečnosti výtvarného projevu, k odpovědnosti za svou práci a celoživotní rozvoj ve zvoleném oboru a respektování morálních a estetických hodnot.

Základní studium výtvarného oboru je pojato jako dlouhodobý proces ve vzájemném dialogu mezi pedagogem a jeho žáky. Ve výuce je uplatňován individuálně – skupinový přístup k žákům. Koncept výuky je možno shrnout pod tezi od studia reality k volné tvorbě, tomu odpovídá klasická forma výuky za použití moderní audiovizuální techniky. Škola disponuje kvalitním hrnčířským kruhem, grafickým lisem i vypalovací keramickou pecí.

Do výuky může být zahrnuta také práce s grafickým tabletem, Pc programy, fotoaparát.

5.3.1 Přípravné studium

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	2	2

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	2

Pokyny k učebním plánům:

Výuka je organizována ve dvouhodinových blocích. V odůvodněných případech (např. při společné výuce s žáky základního studia) může být hodinová dotace navýšena na 3 hodiny týdně.

Vyučovací předmět: Přípravná výtvarná tvorba

1. ročník

Žák

- zvládá jednoduché základy kresby, malby, grafiky a modelování
- pojmenuje a rozliší jednotlivé techniky, zkoumá vlastnosti výtvarného materiálu a použitých pomůcek
- tvoří spontánně, bez předsudků, živelně
- střídá činnosti, pracuje s častými přestávkami, své aktivity doprovází pohybem, slovem i zpěvem
- si hraje s výtvarným materiálem
- kreslí pohádky a zvířata, svět, který ho obklopuje
- tvoří z fantazie i podle předlohy
- si osahává hlinu, mačká ji, hněte, různě tvaruje
- zdobí keramický výrobek z hlíny vrypy a otisky předmětů
- zhotoví drobné ploché výrobky pomocí vykrajovátko
- bezprostředně reaguje na estetickou hodnotu práce své i spolužáků

2. ročník

Žák

- zvládne práci na větším formátu papíru
- spolupracuje se svými spolužáky na společných úkolech
- tvoří stále intuitivně s velkou dávkou fantazie, zůstává hravý a bezprostřední
- vymodeluje drobnou figurální plastiku
- tvaruje, stříhá, ozdobí papírový reliéfní či prostorový objekt
- pozná ilustrátora své oblíbené knížky, autora postavičky večerníčku

5.3.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Ve studijním zaměření Výtvarná tvorba jsou vyučovány předměty plošného i prostorového zaměření a výtvarná kultura:

Předmět **Plošná tvorba** obsahuje kresbu, malbu, grafiku, kombinované a dekorativní techniky.

Předmět **Prostorová tvorba** obsahuje keramiku a modelování (včetně objektové a akční tvorby).

Předmět **Výtvarná kultura** umožňuje ve shodě s RVP recepci a reflexi výtvarného umění.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura								0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky:

1. Předmět Výtvarná kultura na I. stupni nemá určenou časovou dotaci a prolíná výukou jako jeho nedílná součást.
2. Předmět Výtvarná kultura může být na II. stupni realizován v blocích podle potřeby.

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

1. ročník

Žák

- reaguje na podněty z okolního světa, ztvárňuje je kresbou, malbou a grafikou
- pozoruje realitu a dění kolem nás, přírodu, střídání ročních období, výtvarně zaznamenává jevy s tím související
- zkoumá věci, materiál a techniky a experimentuje s nimi, využívá náhody
- poznává a realizuje přípravné grafické techniky, otiskává přírodní i umělé materiály
- maluje suchým i voskovým pastelem
- pojmenuje materiály a popíše techniky, se kterými se zatím setkal
- kreslí a maluje jednotlivé přírodniny a jiné věci prozatím jednotlivě, bez širších souvislostí
- spolupracuje a komunikuje se svými spolužáky
- používá stále ve zvýšené míře fantazii a své představy spojuje s vnímáním reálných dějů, zobrazuje figurativní prvky a řadí je do souvislostí a vzájemných vztahů
- se sbližuje s výtvarnou kulturou

2. ročník

Žák

- užívá různé postupy kresby (tužka, rudka, uhl, dřívko, tuš, štětec) i malby (akvarel, tempera, pastely)
- pracuje s dalšími grafickými technikami, např. vytvoří papírovou matici pro tisk z koláže a vytiskne ji na lisu
- rozvíjí zobrazení skutečnosti i fantazijní zobrazení, ztvárňuje přírodniny, přírodní prostředí, předměty, člověka i svět kolem sebe
- kombinuje kreslířské a malířské materiály, rozliší účinky použitých materiálů
- respektuje zadání úkolu, dodržuje pracovní postupy
- využívá celý formát papíru
- dbá na pořádek, podepisuje své práce, uklízí po sobě pomůcky

3. ročník

Žák

- se inspirovat fantazií i realitou
- používá složitější pracovní postupy
- rozumí základním výtvarným pojmům a používá je (bod, linie, plocha, tvar)
- věnuje se studijní kresbě, ve které usiluje o zpodobení předmětů, krajiny, člověka
- zhotoví jednoduchý linoryt a rozezná jiné grafické techniky
- dokáže členit plochu v souladu s harmonií tvarů a barev, intuitivně používá výtvarnou kompozici, propojí obraz s použitím textu
- srovnává svůj výkon se zdařilými ukázkami práce starších spolužáků
- se seznámí s prací alespoň dvou známých českých výtvarníků
- zvolený text doplní ilustrací

4. ročník

Žák

- vnímá a vyjadřuje přírodní náměty, k jejich vyjádření použije barevnou nadsázku
- v námětu vystihne kompozici, tvar a lokální barvu předmětů
- v námětech poznává a rozvíjí plenérovou i ateliérovou tvorbu
- vytvoří linoryt menšího formátu, dbá na použití rydel s různě širokou stopou
- poznává a experimentuje s materiály a technikami, vytvoří koláž
- dbá na bezpečnost při používání nástrojů a pomůcek, dodržuje daná pravidla
- popíše a nakreslí zhlédnutý obraz, sochu (z návštěvy výstavy, filmu, reprodukce)
- se podělí se spolužáky o své zážitky a komunikuje s nimi na výtvarné úrovni
- se seznamuje s vybranými kapitolami z historie umění od pravěku do současnosti

5. ročník

Žák

- čerpá ze širšího okruhu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě a grafice
- vyjádří pojem předmětů, stínuje a šrafuje studijní kresby
- použije návrhovou kresbu k vytvoření návrhu designu a užitého umění
- nakreslí perem a tuší lineární i stínovanou kresbu
- vyryje a samostatně vytiskne linoryt s různými náměty
- maluje a kreslí v plenéru, sestaví a použije malířský polní stojan
- v malbě použije barevný kontrast, cíleně používá teplé a studené barvy k vyjádření svých emocí i ztvárnění přírodních jevů
- poznává, experimentuje a rozvíjí různé materiály a techniky plošné, reliéfní i prostorové tvorby

6. ročník

Žák

- převede studijní kresbu do různých výtvarných technik
- vytvoří ilustraci k povídce nebo poezii grafickou technikou
- dbá na rozrůznění ploch a linií v technice linorytu
- vytvoří novoročenku či jiný námět propagační grafiky kresbou tuší nebo linorytem, či pomocí počítačového programu
- kreslí studie oblých předmětů a tvarů
- rozvíjí kresbu zátiší s hranatými předměty (např. krychle)
- zaměřuje se na texturu a strukturu povrchů a materiálů, kreslí a stínuje draperii
- navrhuje a vytváří náměty propagační a užité tvorby (např. vytvoří návrh plakátu s ekologickou tematikou)
- podílí se na výzdobě školy, instalaci školní výstavy, spolupracuje s vyučujícími i spolužáky

7. ročník

Žák

- reprodukuje okolní realitu jak do osobní roviny, tak i do objektivního vyjádření, zadané téma samostatně zpracuje
- si volí pro své vyjádření vhodnou techniku v souladu s námětem
- vystihne podstatné rysy reality, objektivně ji zhodnotí a posouvá ji do volné tvorby
- vysvětlí vlastnosti jednotlivých technik kresby, malby a grafiky a pozná rozdíly mezi nimi
- prohlubuje výtvarné dovednosti a zabývá se studijní kresbou oblých a hranatých předmětů, drapérií, portrétem, perspektivním zobrazením a městskou či přírodní krajinou
- vytvoří linoryt a suchou jehlu na volné téma
- navrhuje a vytváří náměty propagační a užité tvorby (např. vytvoří návrh plakátu k významnému výročí)
- si sám zvolí téma závěrečné práce, pracuje na ní dlouhodobě, adjustuje ji a vystaví na závěr školního roku na pracovní výstavě výtvarného oboru

- diskutuje po návštěvě výstavy se svými spolužáky o výtvarném umění, přiznává i svůj případný nezdar, toleruje názory ostatních
- v případě potřeby konzultuje s pedagogem svou přípravu na talentovou zkoušku na střední výtvarnou školu uměleckého směru
- se orientuje v hlavních historických uměleckých slozích, určí jejich časovou posloupnost
- popíše dílo alespoň jednoho českého a jednoho světového umělce
- dokáže vyjádřit svůj dojem ze zhlédnutého uměleckého díla
- diskutuje se svými spolužáky nad vytvořenými pracemi, je tolerantní k názorům ostatních
- zná a používá základní výtvarné pojmy
- vyjmenuje a popíše známé památky v regionu
- je samostatný, sebejistý, obhájí svá stanoviska a estetické normy

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

I. ročník

Žák

- dbá na zkvalitnění a rozvinutí dosud získaných znalostí, dovedností a schopností
- kreslí a maluje podle skutečnosti i podle fantazie
- v zobrazení dodržuje zásady kompozice, barevného kontrastu a perspektivy
- studijní kresbu převede do různých technik kresby a malby, použije nadsázku barevnou i tvarovou, zvětšený detail, kontrast
- se věnuje grafickým technikám a jejich využití k tvorbě propagace, pozvánky, plakátu atd.
- nakreslí studii lidské lebky v návaznosti na studium portréту
- obhájí své názory a priority, diskutuje se spolužáky, je zvědavý a tolerantní, podílí se na vytvoření dělné atmosféry ve skupině

II. ročník

Žák

- pracuje samostatně, vyhledává si náměty a podněty k volné tvorbě
- se inspiruje skutečností, informace vyhledává v knize, internetu
- ztvárňuje své představy a prožitky v kresbě, malbě a grafice
- rozvíjí studijní kresbu a malbu a prohlubuje své dovednosti v námětech hranatých a oblých předmětů, drapérie, portréту, perspektivního zobrazení prostoru
- použije krajinný motiv k vyjádření svých emocí
- se inspiruje i jinými uměleckými obory, hudbou, literaturou, divadlem
- sleduje významné události a nakreslí k nim výtvarný doprovod, hledá souvislosti

III. ročník

Žák

- maluje zátiší temperou, podle možností i olejovými a akrylovými barvami
- nakreslí a namaluje portrét se správnou anatomií a proporcemi, s vystižením výrazu portrétovaného
- kreslí perspektivu ulice a veřejného prostoru (náměstí, náves)
- ilustruje poezii grafickou technikou
- navrhne užitý předmět v oblasti propagační grafiky (např. obal na CD)
- vytiskne linoryt většího formátu a složitějšího provedení
- poznává, experimentuje a rozvíjí různé materiály a techniky plošné, reliéfní i prostorové tvorby

IV. ročník

Žák

- kreslí a maluje portrét, krajinu i zátiší, ve zvýšené míře studuje realitu
- zabývá se vyjádřením svých prožitků a názorů, jejich posunem do oblasti volné tvorby
- navštěvuje z vlastního zájmu výstavy, čte, vzdělává se pomocí internetu
- se připravuje na případnou talentovou zkoušku na vysoké škole
- uspořádá svou vlastní výtvarnou složku, vytvoří hodnotnou závěrečnou práci
- samostatně řeší problémy, obhazuje své záměry, má své priority
- rozliší kýč a lacinou povrchní reklamu od hodnotného uměleckého díla
- pracuje se zájmem, radostně, věnuje se vlastní volné tvorbě

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

1. ročník

Žák

- stříhá, ohýbá a lepí papír
- zhotoví jednoduchý papírový předmět, vyzdobí jej
- vyválí váleček z keramické hlíny a zhotoví z něj jednoduchý objekt, nádobu, přírodninu či zvíře
- dbá na řádné přilepení drobných detailů u hliněných výrobků
- experimentuje s materiály a jejich vlastnostmi

2. ročník

Žák

- vytvoří plochý keramický kachel, zdobený jednoduchým reliéfem
- zhotoví objekt inspirovaný přírodou
- namíchá glazuru a samostatně glazuruje
- experimentuje s materiály a jejich vlastnostmi

3. ročník

Žák

- vytvoří misku vtlačení do formy, očistí okraje, vyzdobí rytím, otisky, nízkým reliéfem
- vymodeluje reliéfní prvek a chápe rozdíl mezi reliéfem a volnou plastikou
- vytváří keramické objekty spojené z více částí
- realizuje drobné předměty dekorativního charakteru
- zhotoví prostorový tvar, předmět, přírodninu, zvíře z papíru, pokud možno bez lepení, spoje vyhotoví ohýbáním a zástřihy

4. ročník

Žák

- zhotoví prostorový či reliéfní tvar, objekt, kombinuje tradiční i netradiční materiály a techniky
- podílí se aktivně na přípravě barev, používá ochranné pomůcky a pracovní oděv
- vytváří keramické objekty z více částí, vyválí plát hlíny a zhotoví z něj nádobu (např. vázu, hrnek)

5. ročník

Žák

- vytvoří objekt z vhodného materiálu, porovnává vzájemný vztah několika prvků v prostoru- rozložení v prostoru, vztahy velikostí a proporcí
- vymodeluje zvíře, figuru (dutou) – z plátu nebo válečku
- zdobí vymodelovaný tvar pomocí rozličných dekorativních technik

6. ročník

Žák

- vymodeluje z hlíny figurativní i nefigurativní volnou plastiku inspirující se tvorbou přírodních národů (např. masku)
- z hliněného plátu vytvoří hranatou nádobu
- vytvoří objekt z přírodního či umělého materiálu (např. dřevo) spojovaný lepením, a pomaluje ho
- vystříhne a složí plastický objekt

7. ročník

Žák

- ovládá techniku vystavení objemu z keramické hlíny (např. vymodelování hlavy)
- vytvoří vlastní návrh na keramický servis nebo jiný výrobek, podle svých možností pracuje na jeho zhotovení, dekoruje ho
- se svými spolužáky pracuje na zhotovení objektu z přírodního či umělého materiálu (textilu, PVC apod.)

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

I. ročník

Žák

- modeluje podle skutečnosti (předměty, ovoce, nádoby apod.)
- vytvoří ozdobnou krabičku nebo jiný podobný prostorový výrobek z papíru, dbá na přesnost a čistotu zpracování
- vědomě používá tradiční i netradiční materiály a postupy reliéfní i prostorové tvorby

II. ročník

Žák

- vymodeluje drobnou lidskou nebo zvířecí figuru z hlíny
- vytvoří objekt z nalezeného materiálu (polystyren, dřevo, dráty)
- vytvoří koláž z papíru, textilu

III. ročník

Žák

- zvládne navrhnout a zrealizovat volný objekt do prostoru
- modeluje reliéf (např. kachel, návrh mince apod.)
- podílí se na projektech výzdoby školy (koncerty, Vánoce, Velikonoce)
- dokáže zrealizovat návrh užitého designu do konečné podoby (např. logo, pozvánka)

IV. ročník

Žák

- vyhotoví keramický výrobek dle vlastní volby
- společně se spolužáky zhotoví náročnější objekt, reflektující moderní dobu
- dokáže zvládnout technologii výroby keramických výrobků od návrhů až po konečný výpal
- používá tradiční i netradiční výtvarné materiály a techniky ke zhotovení plošného i prostorového objektu

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

1. – 3. ročník

Žák

- se sbližuje s výtvarnou kulturou
- navštěvuje kulturní akce a památky se svými rodiči, školou, atd.
- řekne, co se mu líbí a co ne
- se seznamuje s ukázkami výtvarných prací v knize, pomocí reprodukcí, videa
- srovnává svůj výkon se zdařilými ukázkami práce starších spolužáků
- se seznámí s prací alespoň dvou známých českých výtvarníků

4. – 6. ročník

Žák

- se seznamuje s vybranými kapitolami z historie umění od pravěku do současnosti
- pozná a popíše typické znaky známých historických slohů (románský, gotický, ad.)
- si zvolí ukázkou z díla některého významného malíře a vytvoří vlastní interpretaci na toto téma

7. ročník

Žák

- se orientuje v hlavních historických uměleckých slozích, určí jejich časovou posloupnost
- popíše dílo alespoň jednoho českého a jednoho světového umělce
- dokáže vyjádřit svůj dojem ze zhlédnutí uměleckého díla
- diskutuje se svými spolužáky nad vytvořenými pracemi, je tolerantní k názorům ostatních
- zná a používá základní výtvarné pojmy
- vyjmenuje a popíše známé památky v regionu
- je samostatný, sebejistý, obhájí svá stanoviska a estetické normy

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

I. ročník

Žák

- pracuje s pojmy výtvarného jazyka (bod, linie, tvar, kompozice, kontrast)
- vytvoří artefakt použitelný v propagační grafice či designu (např. návrh pozvánky na vernisáž výstavy)
- prohlubuje své znalosti z dějin umění četbou, zhlédnutím filmu, dle možnosti cestováním

- se seznamuje s uměním 20. století
- se seznámí podrobněji s dílem místních výtvarníků fotografa F. Drtikola a malíře a grafika K. Hojdena

II. ročník

Žák

- se zajímá o architekturu, vytvoří drobné modely či návrhy interiéru
- se seznamuje se současným uměním, z vlastního zájmu navštěvuje výstavy, o zhlédnutém diskutuje
- vytvoří koláž inspirovanou dílem básníka a výtvarníka J. Koláře nebo jiného umělce

III. ročník

Žák

- zná významné historické a umělecké památky i mimo region
- se dle možnosti seznámí s dostupnými kvalitními českými galeriemi (např. v Praze)
- sleduje nové trendy, vyhledá si informace na internetu
- vytvoří artefakt použitelný v propagační grafice či designu (např. návrh plakátu k výstavě)
- vytvoří kopii, parafrázi, detail uměleckého díla

IV. ročník

Žák

- rozezná kvalitu uměleckého díla, dle jeho viditelných znaků jej zařadí do historických souvislostí (žánr, doba, sloh, autor), v případě nejasností si vyhledá informace
- se inspiruje českým i světovým uměním, čerpá podněty i z hudby, literatury, vědy, má širší rozhled, vytvoří si vlastní názory
- aktivně prezentuje svoje práce, uspořádá si vlastní složku, obhájí závěrečnou práci na konci studia
- orientuje se v základních pojmech výtvarné kultury a druzích výtvarného umění

5.4 Vzdělávací obsah tanečního oboru

Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor podchycuje a rozvíjí taneční a pohybové nadání dětí. Probouzením smyslů pro krásu tance a harmonii pohybu spolu s rozvíjením tanečních schopností prohlubuje taneční výchova duševní život člověka a ovlivňuje utváření jeho hlubších vztahů k životu i jeho okolí. Pomocí her se zpěvem se v dětech probouzí smysl pro rytmus a melodii, čímž si vytváří vztah ke zpěvu a pohybu.

Tanec je projevem rozmanitým, mnohonásobným, bohatým a proměnlivým ve formě i obsahu. Současně má však přímý řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou harmonického a individuálního tanečního projevu.

Cílem je dovést žáky ke kultivovanému pohybovému projevu, správnému držení těla, k vědomému pochopení tanečního umění a dobré orientaci ve formách a žánrech tanečního umění.

Průběžným úkolem je dále vychovat mladého člověka citlivého ke svému okolí a k chápání tanečního umění.

Výuka tanečního oboru se člení na **přípravné studium, I. a II. stupeň základního studia**. Vyučovanými předměty na I. stupni jsou taneční příprava, současný tanec, lidový tanec, klasický tanec a taneční praxe.

V předmětu **Lidový tanec** se žáci seznamují se základními lidovými tanci. Kromě technických dovedností získávají povědomí o lidových tradicích v naší zemi a vytváří si pocit sounáležitosti se svou vlastí.

V předmětu **Klasický tanec** žáci pracují na zvládnutí prvků klasické taneční techniky u tyče i na volnosti. Důraz je zaměřen na správné držení těla a přenášení váhy.

V předmětu **Současný tanec** žáci rozvíjejí techniku pro plynulý a harmonický pohyb celého těla. Prohlubují a procvičují hudební a prostorové cítění, tvořivost a osobitý taneční projev.

Školní rok je zakončen veřejným tanečním vystoupením.

5.4.1 Přípravná taneční výchova

Studijní zaměření Přípravné studium se uskutečňuje před I.stupněm základního studia a je určeno žákům od 5-ti let v trvání jednoho nebo dvou let.

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	1	1-1,5

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná taneční výchova	1-1,5

Poznámky.

1. V druhém roce přípravného studia může ředitel podle aktuálních podmínek školy povolit výuku v rozsahu 1,5 hodiny týdně.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

Žák

- ovládá orientaci v prostoru
- předvede základní polohy těla
- ovládá protahovací a posilovací cviky
- předvede dle vyučujícího základní gymnastické cviky
- reaguje na změny v hudbě (tempo, síla, výška a délka).

5.4.2 Studijní zaměření Tanec

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	I. r	II. r	III. r	IV. r
Taneční průprava	1	1									
Taneční praxe	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lidový tanec			1	1	1	1	1	0,5	1	1	1
Klasický tanec			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Současný tanec			1	1	1	1	1	0,5	1	1	1
Práce v souboru							1	1			

Poznámky:

1. Výuka v předmětech Lidový a Klasický tanec probíhá v bloku jednou za dva týdny.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- si osvojí základní polohy těla
- zvládá základní taneční kroky (poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok)
- reaguje na změny tempa v hudbě a dynamice
- se seznámí se základním rytmickým členěním v hudbě (vytleskáváním dvou, tří a čtyřslabičných slov)

2. ročník

Žák

- při průpravných cvičeních zapojuje správné svalové skupiny a vědomě pracuje s pomocnými body pro správné držení těla
- z tanečních kroků užije poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok, přeměnný krok, obraty a otáčky v krátkých kombinacích těchto kroků
- určí $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ takt a pohybem reaguje na první a poslední dobu taktu
- se pohybuje po prostoru po přímých i oblých drahách jednotlivě, ve skupině a v zástupu
- citlivě reaguje na změny v hudbě (zesilování, zeslabování, zpomalování, zrychlování, legato, staccato)

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- se seznámí s lidovými tanečními hrami
- prezentuje své schopnosti společnou choreografií před publikem

2. ročník

Žák

- zatančí jednoduché lidové tance
- tanečně ztvární krátké skladby, na jejichž tvorbě se i podílí
- prezentuje skladby při veřejném vystoupení či ukázkové hodině ohodnotí viděný taneční projev svých spolužáků

3. ročník

Žák

- uplatňuje své technické dovednosti při práci s náčiním vyjadřováním nálady drobných hudebních skladeb
- se aktivně podílí na tvorbě krátkých společných etud či na tvorbě společné choreografie

4. ročník

Žák

- se v rámci drobných etud při hodinách vyjadřuje pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině a ostatní žáci jsou diváci, kteří pak hodnotí jeho taneční provedení úkolu

5. ročník

Žák

- se veřejně prezentuje ve společné choreografii na koncertě či přehlídce
- sám vytvoří krátké několikataktové pohybové vazby na základě zadaných pohybových prvků a rytmů
- ohodnotí vazby z hlediska správného držení těla v souladu s dynamikou pohybu a hudby
- rozezná základní taneční styly (lidový tanec, klasický tanec, současný tanec) ze záznamu dětského nebo profesionálního souboru

6. ročník

Žák

- vystaví taneční etudu na základě náhlých i pozvolných dynamických změn
- účastní se veřejných vystoupení

7. ročník

Žák

- předvede výstup na dané téma, ale i libovolně, přičemž se nebojí vložit něco ze sebe a využívá získaných dovedností
- diskutuje a spolupodílí se na celkové tvorbě choreografie
- chápe téma choreografie, hodnotí dílčí výsledky své i ostatních
- navštěvuje taneční představení – přemýšlí o choreografickém díle, vyjádří své pocity

Základní studium II. stupně

I.-IV. ročník

Žák

- se podílí velkou měrou na tvorbě choreografií, kostýmu, spolupracuje s ostatními studenty a učitelem, hodnotí dílčí články procesu tvorby
- se účastní přehlídek a festivalů, amatérských i profesionálních, o zhlédnutých dílech diskutuje, snaží se je pochopit a uvědomit si jejich pozitivní nebo negativní emoční přínos

Vyučovací předmět: Lidový tanec

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák

- předvede pérování v I., II., IV. pozici ve $\frac{2}{4}$ taktu a v I. pozici ve $\frac{3}{4}$ taktu
- předvede ve všech pozicích (I., II., IV.) přenesení váhy z pat a pološpičky a zpět bez demi-plié (dále „kolébka“)
- předvede zasazení paží v bok
- předvede chůzi hladkou, pérovanou, krok dvojposkočný, poskočný, skočnou v postupu vpřed a vzad, krok přísunný bočně, krok patošpičkový bez poskoku na místě, krok přeměnný stranou
- zatančí minimálně jeden jednoduchý lidový tanec s využitím chůze, běhu, dvojposkočného kroku
- účelně využívá prostor při práci ve skupině, při tanci udrží s ostatními kruh, který situuje do středu tanečního sálu

4. ročník

Žák

- předvede vazbu pérování v I., II., IV. pozici ve $\frac{2}{4}$ taktu a pérování ve $\frac{3}{4}$ taktu s úkroky stranou
- předvede kolébku v I., II., IV. pozici s demi-plié
- předvede zasazení paží v bok přes mírné upažení
- předvede chůzi a běh v demi-plié, vyšlapávanou sousedskou, mazuru na 1 krok, krok polkový v postupu vpřed a vzad
- předvede krok dvojposkočný, poskočný, skočný s obraty 90° vpravo a krok přeměnný v postupu vpřed a vzad
- předvede zátočku za dlouhé ruce
- zatančí minimálně 2 lidové tance s využitím naučených tanečních kroků, s přehledem tančí v kruhu, zástupu volném i vázaném, ve volné skupině

5. ročník

Žák

- předvede vazbu pérování v I., II., IV. pozici ve $\frac{2}{4}$ taktu, kterou doprovází tlesky v různých rytmických obměnách a pérování ve $\frac{3}{4}$ taktu do tzv. čtverců
- předvede kolébku v I., II., IV. pozici s doprovodným pohybem paží, které přes mírné upažení zasazuje v bok a zpět do připažení
- udrží při tanci paže v mírném upažení
- zatančí krok dvojposkočný, poskočný, skočný, přeměnný, polkový, dvojpolkový, vyšlapávanou a přísunnou sousedskou v točení o 180° vpravo i vlevo
- předvede mazuru na dva a tři kroky a krok řezankový
- předvede zátočku za lokty
- tančí v párově uzavřeném držení
- zatančí minimálně 3 lidové tance s využitím naučených tanečních kroků

6. ročník

Žák

- předvede vazbu pérování v I., II., IV. pozici ve $\frac{2}{4}$ taktu s doprovodnou rytmickou hrou na tělo
- předvede pérování pro obkročák
- předvede třasenou polku, přeskakovanou mazuru, obkročák
- zatančí naučené taneční kroky z předešlých ročníků v párovém držení (uzavřeném a polozavřeném)
- ztvární jednoduchou choreografii lidového tance
- se při tanci pohybuje po kruhu, v řadě, zástupu, po diagonále

7. ročník

Žák

- v tanci využívá všech naučených prvků a kroků, základní kroky jihočeských koleček
- při tanci využívá náklony a úklony trupu, aktivně a účelně zapojuje do tance pohyb paží
- předvede své vlastní ztvárnění lidového tance
- zatančí minimálně 4 lidové tance s využitím naučených tanečních kroků

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- vytvoří a předvede vlastní vazbu pérování a kolébek
- předvede vazbu kroků dle zadání učitele
- popíše a zatančí alespoň 5 českých tanců
- tančí v párovém držení, využívá zátočky, podtáčky

II. ročník

Žák

- předvede vlastní vazbu pérování a kolébek
- popíše a zatančí alespoň 3 figurální moravské tance a 3 tance české

III. ročník

Žák

- předvede vlastní vazbu pérování a kolébek, pérování pro slovenský čardáš
- popíše a zatančí minimálně 6 českých tanců

IV. ročník

Žák

- předvede vlastní vazbu pérování a kolébek
- zatančí jednoduchý slovenský čardáš
- užívá názvy všech naučených lidových kroků
- společně se spolužáky vytvoří krátké pásmo lidových tanců a zatančí je

Vyučovací předmět: Klasický tanec

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák

- předvede pozice horních končetin v rozsahu 0. – 3. pozice
- předvede pozice dolních končetin v rozsahu I. a II. pozice paralelní i vytočené
- předvede správné držení těla v lehu na zádech a v této pozici zvládne úklon trupu
- předvede v postavení u tyče relevé – abaissée, záklon trupu, battement tendu a jeté de coté, paralelní výskoky v I. a II. pozici
- předvede na volnosti port de bras dle pokynů učitele a ztvární vlastní poklonu

4. ročník

Žák

- předvede pozice horních končetin v rozsahu 0. – 3. pozice
- předvede pozice dolních končetin v rozsahu I. a II. pozice paralelní i vytočené
- předvede správné držení těla ve stoji u tyče
- předvede v postavení u tyče battement tendu, jeté, soutenu en croix, skoky v daných pozicích (I., II., V.) paralelní i vytočené, relevé, demi-plié, záklon, úklon, předklon
- předvede na volnosti 1. a 3. port de bras a chlapeckou poklonu

5. ročník

Žák

- předvede pozice horních končetin v rozsahu 0. – 3. a 5. pozice
- předvede pozice dolních končetin v rozsahu I., II., V. a VI. pozice paralelní i vytočené
- předvede správné držení těla ve stoji u tyče a na volnosti
- předvede v postavení u tyče vazby battements dle určení učitele, skoky v daných pozicích (I., II., V.) paralelní i vytočené, relevé, demi-plié, grand-plié
- předvede na volnosti 1., 2. a 3. port de bras, postavení en face, épaulement a dívčí poklonu č. 1

6. ročník

Žák

- předvede pozice horních končetin v rozsahu 0. – 3., 5. a 6. pozice
- předvede pozice dolních končetin v rozsahu I., II., IV. a V. pozice paralelní i vytočené
- předvede správné držení těla ve stoji u tyče a na volnosti
- předvede v postavení u tyče vazby battements frappé a fondu, skoky v daných pozicích (I., II., V.) paralelní i vytočené, relevé, demi-plié, grand-plié, pózy croisée a effacée, pas de bourée
- předvede na volnosti 1., 2. a 3. port de bras, relevé, demi-plié, grand-plié, dívčí poklonu č. 1 a č. 2
- užívá základní odborné názvosloví

7. ročník

Žák

- předvede všechny dosud naučené pozice horních a dolních končetin
- předvede uvědomělé držení těla ve stoji u tyče, popíše zásady správného držení těla
- předvede na volnosti arabesque, pózy ecartée, tempe lié vpřed a vzad
- předvede vlastní jednoduchou vazbu naučených prvků a užívá odborné názvosloví

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- předvede všechny dosud naučené pozice horních a dolních končetin
- předvede uvědomělé držení těla ve stoji u tyče, popíše zásady správného držení těla
- předvede vazbu prvků v adagiu a allegro dle zadání učitele
- předvede na volnosti arabesque, pózy ecartée, tempe lié vpřed a vzad
- předvede vlastní jednoduchou vazbu naučených prvků a užívá odborné názvosloví

II. ročník

Žák

- předvede všechny pozice horních končetin
- předvede jednoduchou vazbu u tyče dle zadání učitele
- předvede sauté skoky ve všech pozicích
- předvede grand battement jeté vazbu u tyče
- předvede assamblé s postupem
- předvede skoky grand jeté na volnosti

III. ročník

Žák

- předvede všechny pozice horních končetin
- předvede jednoduchou vazbu na volnosti dle zadání učitele
- předvede vazbu grand batt battement jeté na volnosti
- předvede glissade v V. pozici na volnosti
- předvede échappé v V. pozici
- předvede sissonne z V. pozice na volnosti

IV. ročník

Žák

- předvede všechny pozice horních končetin
- předvede jednoduchou vazbu na volnosti dle zadání učitele
- předvede piruettes dle pokynů učitele
- předvede vazbu grand batt battement jeté na volnosti
- předvede glissade z V. pozice na volnosti
- předvede échappé z V. pozice
- předvede sissone z V. pozice na volnosti
- ztvární samostatnou vazbu prvků na volnosti

Vyučovací předmět: Současný tanec

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák

- uplatní zásady pro správné držení těla na místě a pro pohyb z místa
- opakuje po učiteli jednoduché vazby se změnou polohy těžiště na zemi i ve vysokých polohách, na místě i do prostoru
- se pohybuje po prostoru různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvałem (vpřed, vzad, stranou) v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky a výskoky ve dvojicích, trojicích a skupině
- reaguje na charakteristická tempa běhu, cvalu, poskočného kroku a chůze
- interpretuje dvou až čtyřtaktové rytmické motivy
- reaguje pohybem na dynamické změny **p**, **mf**, **f**

4. ročník

Žák

- zopakuje po učiteli jednoduché pohybové vazby v nízkých polohách (sed, leh, klek) se změnou polohy těžiště, které jsou kombinovány s vedenými nebo švihovými pohyby
- na volnosti interpretuje krátké jednoduché vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin se změnou polohy těžiště na místě
- se pohybuje po prostoru chůzí (se sníženým i zvýšeným těžištěm), během (s dostředivým a odstředivým náklonem trupu), poskočným a cvalovým krokem v kombinaci s otáčkami, obraty a skoky
- reaguje na jemnější dynamické odstíny v hudbě – **pp**, **mf**, **f**, **ff**; pohybem vyjádří crescendo a decrescendo
- při improvizaci (tvorbě) vyjádří náladu drobných hudebních skladeb

5. ročník

Žák

- interpretuje delší pohybové vazby s přecházením do různých poloh, které jsou doprovázeny švihovými, vedenými či vlnivými pohyby paží a trupu na volnosti
- interpretuje delší pohybové vazby kombinovaných, vedených a švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin s využitím otáček na místě a v postupu z místa
- provede daný pohybový motiv v různých dynamických odstínech a tempech
- provede rytmická cvičení ve dvou, tří a čtyřdobém taktu s uplatněním trioly a synkopy
- při tvorbě choreografie hledá s pedagogem a spolužáky pohybové a výrazové prostředky, aby byly v souladu s tématem, které je žákovi blízké

6. ročník

Žák

- interpretuje nejrůznější vazby se střídáním poloh pohybového centra, obsahující švihy, vlny, impulzy, skoky a otáčky ve svislé ose na místě i z místa
- si uvědomuje své pohybové možnosti a ví, jak je rozvíjet a odstraňovat nedostatky
- se velkou měrou podílí na tvorbě choreografie – vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem choreografie, diskutuje o kostýmech, spolupracuje s pedagogem

7. ročník

Žák

- interpretuje všechny pohybové prvky a jejich vazby v různých polohách, ví, odkud pohyb vyšel a zda je prováděn švihem, tahem, pádem
- reaguje na změny tempa
- pohybem reaguje na pravidelné a nepravidelné takty
- udrží vnitřní rytmus, vyjádří celou dynamickou škálu odstupňovaným napětím celého těla

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- prohlubuje technické dovednosti v rámci jednotlivých tanečních technik
- prohlubuje kontaktní improvizaci úměrně svému věku
- si dále osvojuje odborné názvosloví v rámci jednotlivých tanečních technik

II. ročník

Žák

- dále rozšiřuje technické dovednosti v rámci jednotlivých tanečních technik
- ovládá technické obtížnosti jednotlivých tanečních technik
- se seznamuje s možností kreativního přístupu při tvorbě choreografie podle schopností žáků (kreativní realizace návrhů kostýmů, samostatná výroba malých rekvizit, speciální návrhy účesů)

III. ročník

Žák

- dále rozvíjí technické dovednosti v rámci jednotlivých tanečních technik
- pohybově zvládá technické obtížnosti
- širěji pracuje se zadanou hudební i nehupební předlohou
- se pokouší o kontaktní improvizaci v rámci skupiny jako celku a při práci s partnerem nebo partnerkou

IV. ročník

Žák

- správně drží tělo ve staticky i kineticky
- předvede souhrn jednotlivých tělesných těžišť – při improvizaci a krátkých etudách či variacích si uvědomí řízenost a návaznost pohybu, průběh pohybu
- využije základy tanečních stylů pro propracovávání pohybu dolních končetin, horních končetin, trupu, šíje a hlavy
- si osvojí pohyb ve vztahu k vnějšímu prostoru (pohyb jednosměrný, dvousměrný, trojsměrný i vícesměrný), k vnitřnímu prostoru – proudění energií v těle (pohyb přímý, oblý, lomený), dráhy pohybu (přímé, nepřímé), dále zkoumá vztah pohybu a času (délka trvání pohybu, časové změny a obsah pohybu, časové změny a dynamika pohybu), dynamiku pohybu (dynamická stupnice pohybu, změny dynamiky ve vztahu k obsahu pohybu a kvality pohybu) při improvizaci a krátkých pohybových etudách v rámci průpravných cvičení
- využívá svých znalostí z hudební a rytmické oblasti a uvědomuje si souvislost mezi hudbou a pohybem, hledá inspiraci v hudbě, využívá hudbu jako zvukovou kulisu, využívá neobvyklých rytmizací
- při improvizaci v hlavní části vyučovací hodiny rozvíjí svou taneční a pohybovou fantazii a vlastní originalitu hledáním pohybového vyjádření drobného úkolu, inspirovaného textem, výtvarnou tvorbou, hudbou či vlastním námětem

Vyučovací předmět: Práce v souboru

Základní studium I. stupně

7. ročník

Žák

- pravidelně připravuje choreografie pro veřejná vystoupení
vnímá a tvoří obsah jednotlivých choreografií

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uvědoměle reprezentuje svoji školu, případně se zapojuje i do činnosti mimoškolních souborů

5.5 Vzdělávací obsah literárně – dramatického oboru

Charakteristika

Literárně – dramatický obor na ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami se zaměřuje zejména na kreativitu žáka a na rozvoj jeho osobnosti. K tomu slouží i nabídka vyučovacích předmětů. Do studijního zaměření DRAMATICKÁ TVORBA jsou zařazeny předměty *Dramatická příprava*, *Přednes*, *Umělecký přednes*, *Práce v souboru* a *Dramatický projev*. Žák se realizuje v rozmanitých činnostech, ať se zabývá dramaturgií, slovesností, hudebním projevem, který vnímáme jako velmi důležitý i v LDO, nebo dalšími aktivitami: pohybové aktivity, pantomima, psaní autorských textů, rozborů uměleckých textů, rétorika a výtvarné činnosti (vytváření scény apod.). Žák tak poznává sám sebe i své okolí, využívá ho pro svou vlastní i kolektivní tvorbu.

Ve druhém cyklu si žák volí své zaměření formou povinně volitelného předmětu:

- a) činoherní herectví,
- b) slovesná tvorba,
- c) moderátorství a improvizace.

Mezioborovost je velmi důležitá. Žák se vyjadřuje nejen pomocí dramatizace, ale i ve výtvarném směru a pohybu, hudebně nebo svým písemným projevem.

Přesto, že se předměty snaží rozvíjet co největší uměleckou oblast žáka, mají určitý střed, k němuž směřují. Jde o umění pracovat se sebou samým, s pohybem svého těla, s využitím prostoru, s vhodným připraveným či improvizovaným ústním projevem, se svou socializační stránkou. Po celou dobu je žák veden k tomu, aby vytvořil inscenačně hodnotný výstup. Záleží pak na tom, zda se konkrétně zaměřujeme na výstup divadelní nebo recitační, pantomimický, žák je veden k dotvoření celku, který má určitou koncepci. Žáci jsou tak vědomě směřováni k práci s kolektivem, k práci na sobě samých, kdy poznávají své možnosti, ale i možnosti ostatních v kolektivu.

Vše je kontrolováno vyučujícím, který věnuje stejné úsilí práci skupiny (rozdělení rolí: postavy, dramaturgie, scénář, technika) i práci jednotlivce (monolog, poezie, próza, pantomima, etuda). Výběr textu přizpůsobuje věku žáka a jeho možnostem. Reguluje práci v jednotlivých ročnících. Zvažuje možnosti a přesahy ve skupině či na konkrétním žákovi. Učitel je garantem kvality odvedené práce.

5.5.1 Přípravné studium

Přípravné studium umožňuje žákovi seznámit se se základem Literárně dramatického oboru, s jeho specifiky. Dává mu možnost poznat kolektiv, se kterým se bude setkávat a připraví jej na další pokračování v tomto oboru. Pro učitele je tento obor výhodou jakéhosi sjednocení žáků, proto klade velký důraz na práci v kolektivu.

Učební plán: jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná dramatická výchova	2

Žák

- rozpozná prostor jeviště a hlediště
- spolupracuje s partnerem při jednoduchých hrách
- plní stanovené úkoly
- rozvíjí svoji hravost a vnímavost
- si uvědomuje své tělo a hlas

5.5.2 Studijní zaměření DRAMATICKÁ TVORBA

Dramatickou průpravu chápeme jako předmět, který sdružuje dílčí předměty. Jde o fúzi již výše uvedených předmětů. Její specifikum spočívá ve správném rozložení a dostatečném soustředění se na jednotlivé prvky. Žák absolvuje průpravu samostatného projevu a respektuje připomínky a cíle učitele. Tento předmět je na ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami nabízen i jako předmět s individuální výukou.

Dramatická průprava

Předmětem dramatické průpravy je základní pochopení dramatizace. Vstoupí žákovi principy dramatizace. Vede jej k tvůrčí samostatnosti, ale i k práci v kolektivu.

Přednes

V tomto předmětu je prioritou hlasový projev a schopnost vcítit se do textu. Je nutné, aby žák byl schopen text pochopit a rozebrat, naučil se sebekontrolu a kultivovanosti, a to jak po stránce pohybové, tak i v ústním projevu. Žák maximálně pracuje na sobě samém. Tento předmět je na ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami nabízen i jako předmět s individuální výukou.

Umělecký přednes

Žák uplatňuje principy předmětu *Přednes*, navíc je zakomponován prvek pohybový a dramatizující. Učitel i nadále apeluje na správný mluvní projev. Žák pracuje nejen s projevem hlasovým, ale i pohybovým. Rozbor díla tedy prožívá nejen za použití intonace a dalších hlasových prostředků, ale také pomocí gest a výrazovosti fyzické. Tento předmět je na ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami nabízen i jako předmět s individuální výukou.

Práce v souboru

Předmět Práce v souboru je vlastní všem ročníkům. Literárně – dramatický obor vzdělává žáka jako individualitu, zároveň klade důraz na spolupráci s ostatními v kolektivu. Je nutné, aby žák chápal svou pozici v kolektivu a uměl ji s ostatními navzájem v kolektivu využít. Právě tento předmět by měl žáka připravit na další umělecké studium.

Dramatický projev

Dramatický projev je kapitola pro dramatiku velmi důležitá. Tento předmět se zaměřuje na výstavbu projevu žáka během celé doby jeho studia. I to vymezuje žáka jako schopného či neschopného pro tvorbu inscenačního představení. Žák musí být schopen vcítit se do role. Musí umět charakterizovat daný děj, postavu, vystihnout emoce, pocity, stavy postav. To vše rozvíjí v tomto předmětu. Žák se učí vymezit si postoje své postavy v textu, vetknout jí tu „správnou“ tvář tak, aby divák netápal, aby byl charakter postavy jasný. Toto vše je zahrnuto v předmětu *Dramatický projev*, tady by měl učitel zaznamenávat nejmarkantnější rozdíly v pokročilosti žáka. Tento předmět je na ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami nabízen i jako předmět s individuální výukou.

Zaměření

Své zaměření si volí žák I. ročníku II. stupně. Po absolutoriu I. stupně nabývá dostatek zkušeností s literárně-dramatickou výchovou a s jejími formami. Dokáže reflektovat své schopnosti a dovednosti na základě kterých si vybírá užší vymezení studia.

Má na výběr ze tří oblastí, ve kterých se může nadále zdokonalovat a profilovat:

- a) činoherní herectví,
- b) slovesná tvorba,
- c) moderátorství a improvizace.

Každé zaměření probíhá jako samostatně vyučovací předmět formou individuální skupinové výuky. Kromě praktické činnosti si žák osvojí i nezbytné teoretické základy.

Absolvent je schopen porozumět souvislostem mezi teorií a praxí svého zaměření, dokáže flexibilně reagovat na své okolí, kriticky posoudit vzniklou situaci a adekvátně na ni reagovat v kognitivní i behaviorální oblasti. Zároveň své zkušenosti uplatní při přijímacím řízení na střední a vysoké školy s literárním či hereckým zaměřením. Rétorické schopnosti pak ocení všichni, kteří budou pracovat s lidmi.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dramatická průprava	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Přednes	0,5	0,5	0,5								
Umělecký přednes				0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Práce v souboru	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Dramatický projev				0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Zaměření								1	1	1	1

Poznámky:

1. Vyučovací předměty Přednes, Umělecký přednes, Práce v souboru a Dramatický projev lze vyučovat v bloku.

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Dramatická průprava

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- předvede situaci, etudu
- se orientuje v základních divadelnických termínech
- se podílí na práci v souboru
- dodržuje pravidla při společenských hrách
- udrží rytmus pomocí pohybu a zvuku

2. ročník

Žák

- převede psaný text do dramatizace
- popíše stručně obsah hry a její charakter
- užívá základní principy vystupování na podiu
- vyjádří své emoce výtvarnými pracemi a pohybem

3. ročník

Žák

- se orientuje v textu
- pojmenuje charakter postavy, příběhu
- konzultuje svůj pohled na charakter postavy
- maluje a vytváří jevištní výpravu
- reaguje na své partnery při hře
- se pohybuje v prostoru

4. ročník

Žák

- porozumí dramaturgickému i režijnímu plánu
- plnohodnotně spolupracuje se skupinou a ostatním divadelním zázemím
- se přizpůsobí jiné jednoduché roli v dramatizaci

5. ročník

Žák

- si osvojí divadelní terminologii
- v etudě předvede vlastní prožitek
- se aktivně zapojuje do diskuze ve skupině

6. ročník

Žák

- improvizuje
- dodržuje osobní prostor i prostor spoluhráčů při hře
- dodržuje technologie komunikace a její prostředky při kontaktu s okolním světem
- zhodnotí výkony své i druhých

7. ročník

Žák

- reaguje na připomínky a tvorbu celé skupiny
- navrhne možné změny a alternativy
- spoluvytváří scénu, jevištní detaily
- důsledně realizuje zadání
- pronikne do dramatického i literárního díla
- vytváří variace
- obohacuje dramatický útvar
- zachytí zvolenou formou vlastní tvorbu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- připraví koncept a svou představu postavy a scény
- uplatňuje základy dramatické průpravy prvního stupně
- se zapojuje při hodnocení ostatních výstupů
- přináší vlastní nápady
- se zodpovědně připravuje na vystoupení

II. ročník

Žák

- obohacuje scénář svými vlastními motivy
- přepracuje téma, znění, výstup podle potřeby
- posoudí jednotlivé části výstupu a finální podobu hry – výstupu
- identifikuje chyby ostatních

III. ročník

Žák

- reaguje na partnery při hře
- svým chováním přispívá k dobrým mezilidským vztahům
- předvede improvizovaný pohyb při hudbě
- se drží struktur dramatického tvaru
- se orientuje v dramatických žánrech

IV. ročník

Žák

- rozvine polohu své role v daném výstupu
- přepracuje scénář podle potřeb souboru a podle potřeb svých
- prezentuje bez obtíží sebe i kolektiv před obecnstvem
- experimentuje s emocemi, myšlenkami v různých formách
- vytvoří charakter postavy
- stylizuje postavu v daném žánru

Vyučovací předmět: Přednes

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- recituje vybraný text z paměti
- chápe prostor divadelního jeviště
- předá sdělení textu
- rozvíjí svůj potenciál
- užívá nabytých znalostí a dovedností

2. ročník

Žák

- dodržuje recitační postupy (příchod na jeviště, úklona)
- pracuje s hlasovými prostředky
- pracuje s námětem, tématem a myšlenkou
- si uvědomuje svůj přínos pro skupinu
- shrne stručně obsah textu
- uplatní znalost z předchozích ročníků při práci s hlasem podle rozsahu scény a velikosti divadla
- zdůvodní použití recitačních prostředků, popíše emoce odehrávající se v textu
- vystihne náladu textu

3. ročník

Žák

- přizpůsobí svůj projev tématu textu
- rozebere obsah uměleckého textu
- vnímá text se zaujetím
- provádí sebereflexi
- zprostředkuje textovou nadsázku a jiné stylizace
- si sám vybere text, který si zpracuje a vystaví
- interpretuje se zapojením vlastního individuálního cítění
- realizuje a naplňuje umělecký text za použití emocí a dalších prostředků
- obohatí text osobitým přístupem
- naplňuje vyšší nároky v oblasti hlasové

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá všech zkušeností získaných v předchozích letech
- mezioborově prolíná zkušenosti z výstupů
- se zaujetím vnímá texty poezie

II. ročník

Žák

- napíše vlastní básně
- analyzuje umělecký text
- charakterizuje dílo konkrétně i abstraktně, chápe důležité momenty v textu

III. ročník

Žák

- se zabývá tematickou i kompoziční jazykovou rovinou
- opětovně předává sdělení textu způsobem, který odpovídá obsahu a formě
- napíše umělecký text na zadané téma
- zpracuje tento text pomocí recitačních prostředků

IV. ročník

Žák

- přetváří realitu do básnické podoby či podoby jiného uměleckého textu
- se prezentuje jako autor a jako interpret

Vyučovací předmět: Umělecký přednes

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- se nadechuje ve správných intervalech
- použije zkušenosti z oboru recitace
- porovná svůj výstup s ostatními, kriticky hodnotí
- obhájí svůj výstup i kladné či negativní hodnocení jiných výstupů

5. ročník

Žák

- využívá svých pohybových možností
- recituje zadaný text
- zpívá zadané písně

6. ročník

Žák

- předvede umělecký text, dodržuje pravidla recitace
- propojuje recitaci s dramatizací
- vytvoří celek uměleckého textu a dramatizace

7. ročník

Žák

- napíše umělecký text na zadané téma, ztvární jej dramaticky a zhodnotí ho po kritické stránce
- vytvoří rozbor díla jako jeho autor

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uplatňuje všechny prvky recitační, divadelní, hlasové, pohybové

II. ročník

Žák

- pracuje s náročnými texty

III. ročník

Žák

- pracuje se svými autorskými texty
- zohledňuje názor ostatních a specifika výstupů

IV. ročník

Žák

- uvede sebe, své dílo, zhodnotí ho
- respektuje práci ostatních

Vyučovací předmět: Práce v souboru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- komunikuje s hereckými partnery
- formuluje své požadavky

2. ročník

Žák

- se orientuje v rozdělení rolí
- se zapojuje do práce širšího kolektivu

3. ročník

- zdokonalí své výrazové a mluvní schopnosti
- spolupracuje s ostatními při základních hrách

4. ročník

Žák

- doprovází své herecké partnery
- dodržuje stanovený systém inscenace

5. ročník

Žák

- respektuje dramaturga a scénáristu i další pověřené osoby
- reaguje na okolí, prostředí

6. ročník

Žák

- porovná výkon svůj a výkon celé skupiny (konstruktivní kritika)
- propojuje své umělecké sklony a inscenační prostředky se svými hereckými partnery

7. ročník

Žák

- reaguje na momentální dění na jevišti, improvizuje
- motivuje ostatní herecké kolegy k výkonům

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využívá hereckého potenciálu svých jevištních partnerů
- využívá zkušenosti z předešlých ročníků, navazuje na ně

II. ročník

Žák

- sestaví etudu pomocí improvizace
- vnímá sebe i herecké partnery jako nezbytný člen souboru

III. ročník

Žák

- prezentuje hereckou skupinu před publikem
- vnímá svého hereckého partnera
- respektuje prostor svůj i svého kolegy

IV. ročník

Žák

- sám sestaví představení dle potřeb a zkušeností hereckého souboru
- realizuje a dokončí za pomoci kolektivu danou divadelní hru

Vyučovací předmět: Dramatický projev

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák

- se orientuje v zadaném textu
- zapamatuje si text a zpracuje ho výstupem
- objasní své stanovisko k textu
- koordinuje své pohyby se zvukem
- uvede svůj výstup
- užívá divadelních prostředků k výstupu
- využívá divadelní zázemí
- ztvární obsahově složitější etudu
- reaguje na své partnery při hře jak v textu, tak i prostorově
- doprovází text pohybově, gestikuluje
- se nadechuje ve správných intervalech
- uplatňuje své potřeby i potřeby svých spoluhráčů
- reaguje na hudbu i pomocí mimiky

5. ročník

Žák

- rozvine pohybovou stránku s textem do větší šíře
- použije vhodnou mimiku, gesta, hlasové důrazy
- uplatní rozhodnost a zodpovědnost
- improvizuje na základě daného textu
- zasahuje do dramaturgie, scénické hudby apod.

6. ročník

Žák

- obohacuje svůj projev o širokou paletu pohybů vyjadřujících rozpoložení jeho postavy, situace
- přizpůsobí svůj projev obsahu celé inscenace, dalším hercům
- zohledňuje při hře své herecké partnery, nechává je vyniknout
- zvládá správné držení těla
- využívá svých fyzických dovedností
- praktikuje řečová cvičení
- používá složité výrazové prostředky

7. ročník

Žák

- vyhodnotí a rozebere svůj výstup

- sepíše kritiku na svou práci
- obhájí svou práci
- si vybírá z předloh zadaných učitelem pro svou individuální tvorbu (próza, poezie, dramatická tvorba)
- zaujme diváka

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- sám vybírá divadelní hru, monolog
- popíše stručně náplň textu
- rozebere charaktery postav
- rozdělí postavy ostatním hercům
- s kolektivem herců navrhne scénu, světla, kostým
- realizuje a dokončí celou inscenaci

II. ročník

Žák

- se soustředí na svůj projev
- pomocí monologu zdokonalí projev pohybový i mluvený
- pomocí poezie či jiného uměleckého textu zdokonalí svůj projev mluvený, hlasový
- písemně zpracuje zadané téma
- vnáší do dramatizace své vlastní postoje a názory
- využívá i výtvarný, taneční obor

III. ročník

Žák

- napíše vlastní námět hry
- v souboru rozdělí funkce (režisér, osvětlovač, dramaturg, garderobiér aj.)
- s ostatními napíše scénář
- předvede své představy o výstupech

IV. ročník

Žák

- maluje scénu, rozvrhne ji
- propojuje, usměrňuje, respektuje, spoluvytváří, transformuje, reaguje, popíše jednotlivé scény, výkony kolegů, texty
- dokončí projekt a realizuje ho před diváky
- hodnotí a rozebírá výkony, podrobí je konstruktivní kritice

Vyučovací předmět: Zaměření – činoherní herectví

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- komunikuje s hereckými partnery v prostoru
- ovládá základní jevištní pohyb
- si osvojí teorii a historii umění přednesu

2. ročník

Žák

- si osvojí vývoj dramatické interpretace literárních předloh
- adekvátně reaguje na hereckého partnera
- uplatňuje výrazové prostředky jak dokumentární slovesnosti, tak i vybraných literárních žánrů a autorsky s nimi pracuje

3. ročník

Žák

- zdokonalí své výrazové a mluvní schopnosti
- si osvojí historii divadla a hereckého projevu
- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování, vytvoří charakter postavy, zvládne vědomou stylizaci v daném žánru

4. ročník

Žák

- rozvine polohu své role v daném výstupu
- prezentuje bez obtíží sebe i kolektiv před obecnstvem
- experimentuje s emocemi, myšlenkami v různých formách
- vytvoří charakter postavy
- stylizuje postavu v daném žánru
- si osvojí dějiny divadelní avantgardy 20. století a současného dramatického umění

Vyučovací předmět: Zaměření – slovesná tvorba

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- rozpozná a vysvětlí základní literární formy, žánry
- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- porozumí základům literární teorie

2. ročník

Žák

- hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení
- vyhledá a obhájí námět pro literární dílo
- uplatňuje výrazové prostředky jak dokumentární slovesnosti, tak i vybraných literárních žánrů a autorsky s nimi pracuje

3. ročník

Žák

- zdokonalí své výrazové a mluvní schopnosti
- vytváří náročnější texty zpracovávané z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, použité formy, stylu a žánru
- osvojí si zásady tvůrčího psaní

4. ročník

Žák

- napíše umělecký text na zadané téma, ztvární jej dramaticky a zhodnotí ho po kritické stránce
- vytvoří rozbor díla jako jeho autor
- porozumí aktuálním podoborům literární teorie (genologie, naratologie, teorie intertextuality, ...)
- uvádí vybrané dílo do sociokulturních souvislostí

Vyučovací předmět: Zaměření – moderátorství a improvizace

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák

- komunikuje s hereckým partnerem
- ztvární fikci i realitu divadelní improvizací
- dodržuje hlasovou hygienu
- osvojí si základy teorie komunikace

2. ročník

Žák

- volí vhodné prostředky pro komunikaci s divákem
- ovládá základní práci s mikrofonom
- je schopen uchopit téma a použité prostředky

3. ročník

Žák

- zdokonalí své výrazové a mluvní schopnosti
- využívá nonverbální prostředky k sebevyjádření
- ovládá práci s audiotechnikou
- osvojí si teorii komunikace v širším kontextu

4. ročník

Žák

- aplikuje divadelní improvizaci v hereckém výstupu
- integruje do svého projevu znalosti z předešlých ročníků
- připraví a realizuje sólový či párový výstup

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je přístupná všem žákům, kteří prokáží předpoklady pro vzdělávání v základní umělecké škole. Škola vytvoří žákům takové podmínky, aby byli schopni plnit vzdělávací obsahy ŠVP s ohledem na jejich možnosti a potřeby. Jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním a sociálním znevýhodněním.

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- diagnostika probíhá ve spolupráci s rodiči a školskými poradenskými zařízeními – pedagogicko – psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem (PPP, SPC)
- podmínkou pro zařazení do tohoto programu je písemná žádost rodičů s odborným posudkem z poradenského či lékařského zařízení
- učitel předmětu vypracuje pro žáka individuální studijní plán (IVP), který je v souladu se vzdělávacím obsahem RVP ZUV a zároveň zohledňuje možnosti žáka
- IVP schvaluje ředitel školy
- na konci školního roku žák vykoná postupovou zkoušku v rozsahu odpovídajícím jeho možnostem
- v katalogu o průběhu vzdělávání je uvedeno, že žák pracoval v daném období podle IVP
- ředitel vede seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (s odůvodněním a souhlasem rodičů)

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- zohledňujeme specifické vzdělávací potřeby žáka, řídíme se doporučeními PPP, na jejich základě vypracuje učitel individuální vzdělávací plán (IVP)
- škola má bezbariérový přístup, výuka všech oborů uměleckého vzdělávání může probíhat v učebně výtvarného oboru nebo v koncertním sále

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Žák, jenž prokáže mimořádný talent, je na základě žádosti zákonného zástupce a rozhodnutí ředitele školy zařazen do studia s rozšířeným počtem hodin. Tento učební plán je určen především žákům, kteří projevují hlubší zájem o umělecké obory, a je zaměřen na přípravu k přijímacím zkouškám na konzervatoř nebo vysokou školu uměleckého směru.

Obsah studia je stanoven třídním učitelem vždy k 1. září příslušného školního roku. Na konci školního roku vykoná žák hudebního oboru postupovou zkoušku před komisí, která po dohodě s rodiči rozhodne o pokračování rozšířené výuky v dalším školním roce. Žák nevykonává postupovou zkoušku ve výtvarném, tanečním ani literárně – dramatickém oboru, o pokračování rozšířené výuky rozhodne ředitel na základě žádosti rodičů a souhlasu učitele daného oboru.

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, co se naučil, jak postupovat dále, v čem se zlepšit. Hodnocení by mělo být vyjádřeno pozitivně a být pro žáky motivující. Uplatňujeme přiměřenou náročnost, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. Žáky vedeme k sebehodnocení a sebekontrolě.

Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost plnit zadané úkoly při domácí přípravě a řešit problémy tvůrčím způsobem

Průběžné hodnocení žáka

Podklady pro hodnocení a klasifikaci vzdělávacích výsledků získává učitel těmito metodami, formami a prostředky:

- úroveň přípravy a interpretace v jednotlivých hodinách žáka
- úroveň interpretace při veřejných vystoupeních žáka
- různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, postupové, závěrečné)
- analýza výsledků činnosti žáka
- rozhovor se žákem a zákonnými zástupci žáka

Pravidla hodnocení a klasifikace

- výsledky žáka v ZUŠ se klasifikují čtyřmi stupni dle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání, § 3, odst. 3.
1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – uspokojivý, 4 – neuspokojivý
- ke klasifikaci **výborný** žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené vědomosti a dovednosti při řešení praktických i teoretických úkolů. Samostatně hodnotí jevy a zákonitosti.
- ke klasifikaci **chvalitebný** žák ovládá poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo na základě menších podnětů učitele je schopen osvojené vědomosti a dovednosti uplatňovat, nevyskytují se podstatné chyby. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti s částečnou pomocí učitele.
- ke klasifikaci **uspokojivý** má žák v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených vědomostí a dovedností závažnější nedostatky, které je schopen uplatňovat s intenzivnější pomocí učitele. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti a odstraňovat je spíše jen za pomoci učitele.
- při klasifikaci **neuspokojivý** si žák požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, má v nich závažné nedostatky, které není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedokáže hodnotit jevy a zákonitosti ani za pomoci učitele.
- celková klasifikace (v souladu s vyhláškou o ZUŠ):
 - a) **prospěl s vyznamenáním**, b) **prospěl**, c) **neprospěl**
- klasifikace v hodinách probíhá dvěma způsoby, známkou do žákovského sešitu alespoň jednou měsíčně a slovním hodnocením v rámci vyučovací hodiny
- žáci VO, TO a LDO jsou hodnoceni slovně na hodinách, klasifikaci na vysvědčení dostávají na základě splnění vzdělávacího obsahu ročníku

Vysvědčení

- vysvědčení na konci školního roku dostávají žáci na odpovídajícím formuláři, v pololetí dostanou pouze výpis vysvědčení
- nelze-li žáka klasifikovat ze závažných příčin za 1. pololetí, musí být klasifikace provedena do konce 2. pololetí, za 2. pololetí je nutno uzavřít klasifikaci do konce měsíce září následujícího školního roku
- žáci přípravných ročníků ve všech oborech dostávají na konci školního roku potvrzení o absolvování přípravné výchovy

Postupová zkouška

- na konci každého školního roku jsou všichni žáci hudebního oboru povinni vykonat postupovou zkoušku
- postupové zkoušky hodnotí nejméně tříčlenná komise učitelů
- výsledná známka je zapsána do protokolu o vykonání postupové zkoušky a do žákovského sešitu, známka je stanovena dohodou mezi členy zkušební komise
- úspěšné vykonání postupové zkoušky je podmínkou postupu do dalšího ročníku, známka z postupové zkoušky nemusí korespondovat se známkou na vysvědčení, konečné rozhodnutí o známce na vysvědčení závisí na učiteli žáka
- v případě závažných důvodů může žák vykonat postupovou zkoušku v náhradním termínu
- u nehudebních oborů postupovou zkoušku nahrazuje veřejné vystoupení, výstava nebo třídní prezentace

8.2 Vlastní hodnocení školy

Cíle a kritéria vlastního hodnocení školy

Cíle a hodnoty, které si škola klade před sebe, vytvářejí její obraz ovlivňující pověst školy na veřejnosti a prezentují její kvalitu. Hlavním cílem vlastního hodnocení školy je zhodnocení stavu – informace o tom, jak ŠVP podporuje práci učitelů, jaké je prostředí, v němž je realizována výuka, atd. Účelem je zjistit aktuální informace, které budou využity jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím je zefektivňován proces výuky, zkvalitnění školního vzdělávacího programu a utváření klíčových kompetencí žáků.

Vlastní hodnocení školy se zpracovává v pravidelných tříletých cyklech v těchto oblastech:

- podmínky ke vzdělávání (materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání, řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Jako evaluační nástroje používáme zejména:

- rozbor pedagogické dokumentace
- ankety a dotazníky pro žáky, učitele, rodiče
- rozhovory s učiteli, rodiči
- vnitřní statistické ukazatele
- vnější statistické ukazatele (demografické faktory, spádové oblasti, apod.)
- písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zprávy, hospitace)
- externí zdroje (materiály školských orgánů, obcí atd.)
- informace získané z regionálních či jiných médií

S výsledky vlastního hodnocení je pedagogický sbor seznámen na pedagogické radě následujícího školního roku.

V Příbrami dne 30. května 2025

.....
Ing. Petr Kollert, DiS.
ředitel ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami